

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ČETVRTA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
23. novembar 2017. godine

(Sednica je počela u 10.35 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, otvaram Četvrtu sednicu Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika, konstatujem da sednici prisustvuje 100 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema utvrđeno da je u sali prisutno 127 narodnih poslanika.

Da li neko od predsednika...?

(Aleksandra Jerkov: Poslovník.)

Samo momenat, da pročitam ako može.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287?

(Marko Đurišić: Poslovník.)

Sve sam čula. Ako može da se završi rečenica, onda bi to bilo zaista lepo, ali ja ću je ponoviti.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovníka?

(Radoslav Milojević: Želim ja, ali ne radi sistem.)

Onda ćemo dati reč nekome kome radi sistem. Ne radi sistem zato što se javilo pet poslanika, ali u sistemu ne može da se prepozna po kom osnovu. Onda ću vas obrisati.

(Marko Đurišić: Poslovník.)

Elementarna pristojnost je da sačekate da neko završi rečenicu, pogotovo neko ko pokušava da vodi sednicu.

Onda ću obrisati, a daću reč onima koji su podigli Poslovník, jer tu je jasna namera.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Javio sam se zato što smatram da ste povredili član 86. Poslovníka, stav 2, koji govori o sazivanju sednica.

Član 86. u stavu 1. kaže da se sednica zakazuje najmanje sedam dana pre dana određenog za početak sednice, a zatim stav 2. kaže da se Skupština može sazvati u kraćem roku od roka iz stava 1. ovog člana, pri čemu je predsednik Narodne skupštine dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak. Vi ste otvorili ovu sednicu bez toga da nam objasnite zbog čega ste je sazvali 24 sata i jedan minut pre vremena određenog za početak sednice.

Povredili ste i član 87, koji govori kada se održavaju sednice, i član 88. Ali da govorimo o ovom članu 86. Jedini razlog zbog koga ste vi uradili to što ste uradili jeste da biste onemogućili poslanike da u skladu sa Poslovníkom ostvare svoje ustavno pravo predlaganja zakona i drugih inicijativa Narodnoj skupštini Republike Srbije, zato što Poslovník kaže da se ti predlozi mogu dostaviti najkasnije 24 sata pre vremena određenog za početak sednice.

Vi ste na ovaj način želeli da sprečite da se preko 150 predloga za dopunu dnevnog reda, različitih zakona i drugih inicijativa koje su narodni poslanici, svi iz opozicije i jedino iz opozicije, predložili Narodnoj skupštini danas ovde nađe pred poslanicima i da mi ostvarimo svoje pravo da govorimo o njima. Uradili ste to namerno i tendenciozno, da biste onemogućili da ostvarimo svoja prava. Nažalost, ovo nije prvi put, a bojim se da nije ni poslednji.

PREDSEDNIK: Hvala. To su dve minute.

Radi javnosti ću odgovoriti, pošto vas najčešće ne interesuje odgovor predsednika Narodne skupštine Republike Srbije, kao što i sada to pokazujete time što ste se okrenuli i ćaskate sa kolegama; nije problem.

Član 86. definiše kada i kako se sazivaju sednice. U tome se vidi da predsednik Parlamenta nije ničim povredio Poslovník.

U članu 87. se govori o pravilu kada se održavaju sednice – utorkom, sredom i četvrtkom. Uverite me da danas nije četvrtak i ja ću reći da sam povredila Poslovník. U svemu ostalom molim da ne ubijate glasnika nego da sačekate da dođe tok sednice kada budemo utvrđivali dnevni red. Sada smo samo utvrdili kvorum, ako se ne varam, poslaniče, a dnevni red utvrđujemo nešto kasnije.

Znači, ovu sednicu sam sazvala isključivo zato što su me zamolile i predsednica Vlade i ministarka Zorana Mihajlović, jer bi neutvrđivanjem dnevnog reda i nerazmatranjem ovih tačaka dnevnog reda nastupila posledica po našu državu. A zašto nije ranije došlo do rasprave o ratifikaciji ovih sporazuma imaćete priliku da razgovarate sa nadležnim ministrom, koji će doći ovde kada završimo postavljanje pitanja. Prema tome, pitaćete nadležnog ministra zašto sporazumi koji su ovde od avgusta nisu ranije raspravljani; ne mogu da vam odgovorim na to pitanje ja. Vrlo rado bih vam odgovorila.

Ali ni u čemu nije povređeno. A to da li sam imala nameru pa sam ja tu sad neke zavere pravila pa neko nije mogao da podnese predloge za dopunu dnevnog reda, o tome zaista ne bih da raspravljam. Ako vi smatrate da je to tako, evo, ja prihvatam svoju krivicu. Ja ništa drugo i ne radim nego stalno smišljam zavere protiv vas lično i protiv drugih poslanika. Baš sam ja takva ličnost, baš ste našli sa kim ćete o tome da pričate, ali bože moj.

Znači, čl. 86. i čl. 87. nisu prekršeni. Pretpostavljam da želite da glasamo o tome da li su prekršeni, i to će biti učinjeno.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospođo Gojković, prekršili ste član 27, više članova. Ja ću ih citirati.

„Predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu, saziva njene sednice, predsedava njima i vrši druge poslove u skladu sa zakonom i ovim poslovnikom. Predsednik Narodne skupštine stara se o primeni ovog poslovnika“.

Onda kaže: „Predsednik Narodne skupštine može da odloži čas, odnosno dan početka sednice Narodne skupštine, o čemu blagovremeno obaveštava narodne poslanike, s tim što je dužan da na početku sednice obrazloži takav postupak“.

Preko 130 poslanika je bilo prisutno u sali. Zatražite izvod iz elektronskog sistema, videćete da je i moja kartica sve vreme bila tu. Sednicu ste zakazali za danas u 10.00 časova. U salu ste ušli u 10 časova i 37 minuta. Niste odložili sednicu, niti vam je palo na pamet da, kada ste konačno ušli, obavestite narodne poslanike, što ste dužni, koji su razlozi zbog čega je sednica kasnila.

Vi ste, gospođo Gojković, ovde prvi među jednakima. I nismo mi tu zbog vas, nego vi zbog nas. Mislim da je to prirodno stanje stvari. Ne može ovde svako biti stariji od narodnih poslanika. Među sobom smo jednaki. A kada se govori o odnosu Vlade i narodnih poslanika, onda je Skupština starija; oni su državni činovnici. To što vas je neko zamolio da u 9.59 časova, znači 24 sata i jedan minut pre sednice, zakažete sednicu, nije prihvatljivo objašnjenje. Vi ste morali da čuvate dostojanstvo Narodne skupštine i da odbijete takav zahtev

ministra, da kažete – ne, ja želim kao predsednik Narodne skupštine da narodni poslanici imaju dovoljno vremena da se pripreme...

PREDESEDNIK: Hvala. Vreme.

Upravo sam sve činila po članu 27. Sve što piše u članu 27. ja sam ispunila. Ovo ostalo, kaže prekršila...

(Nemanja Šarović: Član 86.)

Molim vas, 86. je bilo, 87. je bilo. Ne može da se ponavlja, vrlo dobro znate. Rekli ste „i još neke“, ali niste naveli koje. Pošto ja nemam moć predviđanja na šta ste mislili, ne mogu ni da vam odgovorim.

Da nismo samo utvrdili kvorum, možda bih uspela nešto i da vam kažem – i o kašnjenju početka sednice i o svemu ostalom. Niste to dozvolili, jer je povreda Poslovnika nešto najvažnije na svetu što treba da se raspravi u ovom momentu. Možda bi bilo manje povreda Poslovnika da ste mi dozvolili da kažem bilo šta posle utvrđivanja kvoruma. Bilo šta, jednu reč, zarez. Ali vi to ne dozvoljavate. Nije problem.

Što se tiče vašeg prisustva na sednici, niste bili u sistemu. Ne mogu da komuniciram sa ljudima koji ne utvrđuju kvorum. Ubacili ste karticu pre utvrđivanja kvoruma, a zatim izvukli tu karticu.

(Marko Đurišić dobacuje.)

Poslaniče Đurišiću, niste bili u sistemu.

Reč ima Aleksandra Jerkov.

Izvolite.

Naravno, glasaćemo. Glasaćemo apsolutno o svemu što je potrebno.

Aleksandra Jerkov.

Izvolite, molim vas.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, predsednice.

Stavovi 2 i 3 člana 88, koji govore o tome da nemate vi šta nama da objašnjavate zašto sednica kasni, nego, ukoliko konstatujete da u određeno vreme, a to je bilo 10.00 časova, u sali nije prisutan dovoljan broj poslanika, sednicu treba da odložite za sat vremena, a ako ni tada nije dovoljan broj poslanika, da je zakažete za naredni ili neki drugi dan.

Gospođo Gojković, vi ste ovu sednicu zakazali za danas za 10.00 časova. Mi smo u 10.00 časova bili u sali, vi ste se pojavili u 10 časova i 39 minuta i ne možete naknadno da nam objašnjavate zbog čega niste imali vremena da dođete na sednicu. Ako ste planirali da sednica počne u 10 časova i 30 minuta, 10 časova i 39 minuta, ili neko drugo vreme, trebalo je tako da je i zakažete, tako nam naglasite u sazivu, pa bismo možda i stigli da predamo silne dopune dnevnog reda koje imamo i za koje verujemo da su izuzetno važne za naše građane. Verujem da vi ne želite da razgovaramo o anketnim odborima, verovatno je onaj koji se tiče ATP Vojvodine onaj koji biste posebno želeli da

izbegnete, ali te manipulacije kojima se služite zaista izlaze iz onoga što vam ovaj poslovnik dozvoljava.

Vi ste rekli kolegi Đurišiću da su vas zamolile premijerka i ministarka Mihajlović da sazovete ovu sednicu, pa vas molim da meni kažete kada su vas zamolile, u koliko sati; da li su vas juče u 9 časova i 59 minuta zamolile da zakažete sednicu za danas i da li su vas one zamolile da se u e-parlament ovaj podatak ubaci tek u 10 časova i jedan minut, kada je bilo kasno da se predaju predlozi za dopunu dnevnog reda i da li su vas one zamolile...

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Znači, član 88. govori o nečemu drugom, govori o stavljanju na uvid izvoda o prisutnosti narodnih poslanika i da se kvorum utvrđuje prebrojavanjem narodnih poslanika, što nije bilo potrebe da se uradi.

(Aleksandra Jerkov: Stav 2 i 3.)

Stav 2 i 3, u redu. Član 88. nisam povredila, a sve ostalo je bilo veoma maliciozno. Da ste juče bili ovde na glasanju, možda biste uspeli da uradite to što je dužnost poslanika, dakle da učestvujete u radu i da blagovremeno možete da uradite ono što je, eventualno, neki poslanik želeo da uradi, ali ja to ne mogu da predvidim. Ja sam ovde svakodnevno...

(Aleksandra Jerkov dobacuje.)

Ne čujem kada neko dobacuje.

(Aleksandra Jerkov dobacuje.)

Da, nisu me zvali u minut do 10, ali sam radila ovde, bilo je glasanje, a sledeće šta sam mogla da uradim jeste da odem u svoj kabinet i nastavim neke druge radnje da radim. Nekako ne mogu u isto vreme da uradim sve. Zamoljena sam nekoliko sati ranije, dok sam bila ovde i pristupala glasanju.

Ako se ne varam, u 10 časova niste ni vi bili u sali.

(Aleksandra Jerkov: Jesam.)

Ne, ušli ste nešto kasnije, a pošto poslanici opozicije uđu u salu i ne žele da daju kvorum, naravno da sam, kao i svaki predsednik parlamenta, sačekala određeno vreme da budem sigurna da ću imati dovoljan broj poslanika za početak, odnosno otvaranje sednice, što nije protivno Poslovniku Narodne skupštine Republike Srbije.

Da li bih napravila pet ili deset minuta pauze, možemo o tome da razgovaramo. Ubeđena sam da ne biste bili...

(Aleksandra Jerkov dobacuje.)

Nemojte dobacivati, nije lepo.

Ubeđena sam da vi ne biste bili zadovoljni ni posle pauze od pet i deset minuta, jer, kako se to kaže, znamo se. A svakako ćemo glasati o povredi Poslovnika, člana 88. st. 1 i 2.

(Aleksandra Jerkov: St. 2 i 3. Niste me pitali.)

Hvala na ispravci.

Da li neko od poslanika želi da zatraži obaveštenje?

Reč ima Marinika Tepić.

Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Pre gotovo tri nedelje postavila sam ovde, rekla bih, set pitanja povodom boravka u Republici Srbiji i na KiM izvesnog Džima Dausona (*Jim Dowson*), fašiste, ultranacionaliste, vrlo problematičnog i kao takvog detektovanog u međunarodnoj zajednici, kome je zabranjen ulazak u susednu Mađarsku, takođe i u Grčku, a na apel upravo Republike Mađarske, ali se on nekim čudom intenzivno pojavljuje u Republici Srbiji, i to u zvaničnim institucijama Vlade Republike Srbije.

Iako sam ovo pitanje o njegovom boravku, kretanjima, donacijama srpskim manastirima, nekim paragrafijama na Kosovu i Metohiji postavila na više adresa: ministara, direktora BIA, direktora VBA, dobila sam odgovor jedino od direktora Vladine kancelarije za Kosovo i Metohiju, Marka Đurića, koji je naveo da lice pomenuto u poslaničkom pitanju narodne poslanice Marinike Tepić nije poznato nikome od zaposlenih u Kancelariji za Kosovo i Metohiju.

Odgovorno tvrdim da je ovo neistina, da je ovo netačno. Ili je neko podmetnuo ovaj odgovor Marku Đuriću i potpisao umesto njega ili je sam direktor Vladine kancelarije za Kosovo i Metohiju, Marko Đurić, lagao, odnosno lažirao ovaj odgovor.

Imam i dokaz za to. To je ova fotografija, koju je lično Džim Dauson objavio na društvenim mrežama na svom profilu, kojom dokazuje kako je prijatno primljen u zvaničnim institucijama Republike Srbije, inače u društvu osuđivanog desničara Miše Vacića, za koga je Marko Đurić takođe dugo govorio da nije zaposlen u Kancelariji za Kosovo i Metohiju pa se potvrdilo da jeste i da je i tada bio uhvaćen u laži.

Inače, ova fotografija na kojoj se nalazi Dauson, sa svojim saradnikom Nikom Griffinom i Mišom Vacićem, fotografisana je u Palati Srbija, u prostorijama Kancelarije za Kosovo i Metohiju, dakle u zvaničnim prostorijama Vlade Republike Srbije, i to, pretpostavljam, u vreme kada je Vladu vodio Aleksandar Vučić, odnosno predsednik iste stranke u kojoj je Marko Đurić potpredsednik, Srpske napredne stranke.

Tražim da mi se odgovori na dodatna pitanja: Ko je sve od činovnika u Vladi, bivših ili sadašnjih, imao poslovne sastanke sa Džimom Dausonom? Šta je Vacić uopšte tražio na sastanku? Po kom osnovu je u Palati Srbija primio ovog stranog državljanina? Svi dobro znamo da se ovo nalazi, odnosno prostorije Kancelarije za Kosovo i Metohiju, u istočnom krilu Palate Srbija, a celo zapadno krilo je sedište MUP-a. Svi vrlo dobro znamo da muva ne može da uđe tamo bez

detaljne provere, a kamoli dvojica stranih državljana sa takvim biografijama i takvim negativnim statusom u celoj međunarodnoj zajednici kao što su Nik Griffin i Džim Dauson.

Takođe tražim da mi se odgovori da li je i kako Džimu Dausonu kao privatnom licu i stranom državljaninu omogućeno da donira srpske manastire i razne paravojne grupacije na Kosovu, i to kroz Vladine službe.

Ovo je, inače, fotografija koju je sam Dauson objavio na svom profilu, kao što sam rekla, hvaleći se time da ima sastanke sa zvaničnim organima Vlade Republike Srbije.

Ukoliko se ovo desilo u periodu kada je celo lažiranje zaposlenja i nezaposlenja Miše Vacića bilo u žiži javnosti, a to je zima ove godine, konkretno januar, kada se on u ruskom vozu, koji je trebalo da vozi od Beograda do Kosovske Mitrovice pa je zaustavljen, predstavio kao savetnik, to znači da je ova poseta bila još 2016. godine, odnosno mnogo pre nego što smo mi naknadno uspeli da konstatujemo da se Griffin i Dauson kreću po Republici Srbiji, neometano, naravno, u maju ove godine.

Dodatno, vrlo urgentno pitanje postavljam ministru Stefanoviću – kakva saznanja ima i šta je preduzeo povodom šamaranja, od strane političkog komesara SNS Branka Malovića, gradonačelnice Vršca? Mada je to činio i sa mojim kolegom ovde, to je javna tajna, Željkom Sušecom. On verovatno to ne sme da prizna, ali zvanične prijave...

PREDSEDNIK: Hvala lepo.

Reč ima Slaviša Ristić.

SLAVIŠA RISTIĆ: Hvala, predsedavajuća.

Imam par pitanja za Aleksandra Vučića i Ivicu Dačića kao potpisnike u ime države Srbije tzv. Briselskih sporazuma.

Naime, u poslednjih nekoliko dana imali smo priliku da čujemo i kroz medije, a pre svega kroz izjave ministra inostranih poslova, Ivica Dačića, da su Surinam i Gvineja Bisao povukli svoju odluku o priznanju jednostrano proglašene nezavisnosti Kosova, što je, naravno, ukoliko je istina, a verujem da je to istina... Za razliku od Aleksandra Vučića, koji je svojevremeno govorio o Ivici Dačiću, konkretnije 2008. godine, da slaže šta god da kaže, ja verujem da je to istina i radujem se toj istini, kao što verujem da se raduje čitava ova skupština.

Njegova poslednja izjava, koliko sam uspeo da vidim, jeste da je rekao da će taj broj zemalja koje su priznale nezavisnost Kosova spasti ispod 100, što je takođe za radovanje. Naravno, to postavlja nekoliko pitanja i postavlja jedno osnovno pitanje, koje ću ja postaviti predsedniku Republike, Aleksandru Vučiću, i Dačiću – kada će to država Srbija da uradi i dokle će da čeka da to drugi urade a da ona zapravo sprovodeći Briselske sporazume priznaje nezavisnost Kosova? Dakle, kada će povući svoje potpise, svoje parafe sa tzv. Briselskih sporazuma?

Jer, verujte, daleko veće šanse da zadržimo Kosovo i Metohiju u sastavu Srbije imaju Briselski sporazumi nego ova pojedinačna priznanja te države.

Kao što vidite, neko ko je priznao nezavisno Kosovo, verbalno ili na nekakav drugi način, može u određenom trenutku i da povuče tu odluku. I kakve su posledice? Praktično nikakve. Dolazimo na neko prethodno stanje, za razliku od Briselskih sporazuma gde je država Srbija, odnosno oni ljudi koji je vode, u ovom slučaju pre svega Aleksandar Vučić, prepustila Briselskim sporazumima državu Srbiju tzv. nezavisnom Kosovu na taj način što je prepustila srpske institucije, državne institucije, tzv. nezavisnom Kosovu.

Drugo pitanje, koje postavljam u ime preostalog naroda sa prostora KiM – zašto se Aleksandru Vučiću žuri da reši pitanje KiM baš sada? Baš ova generacija i baš on u ime te generacije? Zašto to sada pokušava da reši? On govori da to radi zbog naše dece, zbog budućih generacija. Verujte, ja sam pitao svoju decu, imam ih troje – doduše nisu više deca, punoletni su – i oni su mi rekli, ukoliko imam prilike da se sretнем sa Aleksandrom Vučićem, da mu kažem da to ne čini baš on, jer čini to na potpuno pogrešan način.

Treće pitanje, koje želim da uputim takođe Aleksandru Vučiću, da danas odgovori srpskoj javnosti – da li će potpisati tzv. obavezujući sveobuhvatni sporazum sa državom Kosovo? On je javnosti to i najavio. Rekao je da to država Srbija, ukoliko želi u EU, mora da učini. Očekujemo sada, odmah na početku, da kaže da li je spreman da takav potpis stavi na taj dokument i na taj način i konačno prizna separatističku tvorevinu u Prištini. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Milija Miletić.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se.

Uvažena predsednice, postavio bih nekoliko pitanja.

Konkretno, pitanje za RTS. Pošto smo svedoci, a to veliki broj naših gledalaca koji gledaju RTS vidi, kada se pominju određeni zimski centri, pominju se Kopaonik, Zlatibor, a nigde se ne pominje Stara planina, a znamo da je, dvadesetak dana unazad, na Staroj planini izgrađen hidrometeorološki centar, jedan od najsavremenijih u Srbiji, pa možemo da kažemo i na Balkanu, pa me interesuje da li će u narednom periodu biti mogućnosti da, kada se govori o zimskim centrima, o vremenu kakvo je u zimskim centrima, da se obavezno spomene i Stara planina.

To je jedino mesto gde je uspešno urađena grinfield investicija u Srbiji. Svedoci smo da se, unazad godinu dana, radi na infrastrukturi na Staroj planini, gde je urađen veći broj prilaznih puteva preko opštine iz koje ja dolazim, a to je opština Svrlijig. Urađena je infrastruktura, urađeno je 15 kilometara puta, koji je sada jedan veoma kvalitetan i odličan put, kojim ljudi koji dolaze i koji žele da dođu na Staru planinu mogu preko Svrlijiga da dođu. Radiće se put i preko Pirota,

isto tako preko Knjaževca, a u razgovoru sa ljudima koji vode puteve, sa ljudima koji vode Vladu, sa predsednikom Srbije, očekuje se da će se u narednom periodu raditi i preko Bele Palanke.

Svedoci smo da je jugoistoku Srbije najteže, ali se ovakvim investicijama, ulaganjem kao što je na Staroj planini, razvija celokupni deo Srbije.

Isto, interesuje me da li će, u okviru preduzeća „Stara planina“, pošto znamo da su od kraja 2015. godine državni menadžment preuzeli Javno preduzeće „Stara planina“ i Javno preduzeće „Resort“, koji čine hotel i ostale propratne stvari, da li će imati neke nove stvari koje se tiču programa na Staroj planini, da li će biti otvaranje sezone sredinom decembra, jer znamo da veliki broj ljudi dolazi na Staru planinu i tamo stvarno ima kvalitetne zimske službe, kvalitetnih programa.

Mogu još jednom da pohvalim novi menadžment na čelu sa Goranom Karadžićem, koji je veoma zainteresovan da se što veći broj ljudi dovede na Staru planinu i da se druže, jer ima i u zimskom i u letnjem periodu programa.

Inače, svi znamo da su stvarno velika šansa razvoja jugoistoka Srbije turizam i poljoprivreda, pa me interesuje da li će u narednom periodu biti mogućnosti da se preko javnih medija uvek pomene kakvo je vreme, u kakvom su stanju putevi prema Staroj planini. Još jednom napominjem da su skoro svi prilazni putevi urađeni na najbolji mogući način i da Vlada Republike Srbije i naš predsednik Srbije a i svi mi ovde želimo da se turizmu da mnogo veći značaj kroz program razvoja infrastrukture.

Još jedno pitanje za Ministarstvo poljoprivrede. Može se reći da je i za Ministarstvo za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka pitanja, jer je tamo Nacionalna služba za zapošljavanje. Interesuje me, pošto se u nekoliko zadnjih meseci govori o razvoju zadrugarstva, zapošljavanju i borbi protiv sive ekonomije kroz program zadrugarstva, da li će imati mogućnosti da se kroz plan zapošljavanja za 2018. godinu, koji radi Nacionalna služba za zapošljavanje, obezbede radna mesta za sve one ljude koji su formirali zadrugu. To je vrlo bitno za razvoj poljoprivrede i zapošljavanje mladih ljudi.

Postavio bih pitanje Ministarstvu poljoprivrede i da li će kroz program Ministarstva poljoprivrede u narednoj, 2018. godini imati mogućnosti da se stručna, visokoobrazovana lica, koja su završila poljoprivredni, veterinarski fakultet, zaposle kroz program zadrugarstva i da se na taj način finansira i zapošljavanje ljudi koji su stručni, koji znaju. Na taj način imaćemo, sigurno, mogućnost da naša poljoprivreda, sa akcentom na zdravoj hrani, na jugoistoku Srbije krene nekim mnogo boljim putem. U razgovoru sa ministrom Nedimovićem dobio sam puno uverenja da će se u narednoj, 2018. godini, što se

tiče programa za razvoj poljoprivrede, mnogo više raditi i na jugoistoku Srbije, a i u celoj Srbiji. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Dajem pauzu od pet minuta.

(Posle pauze)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nastavljamo sa radom.

Reč ima narodni poslanik Vojislav Vujić.

Izvolite.

VOJISLAV VUJIĆ: Uvaženi predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, povod za moje postavljanje pitanja jeste jučerašnja presuda srpskom generalu Ratku Mladiću. To je bitna tema za nas iz Jedinственe Srbije, a siguran sam i većeg broja građana Srbije.

Haški tribunal, najveća sramota u istoriji svetskog pravosuđa, slobodno mogu da kažem jedna genocidna tvorevina, citiram gospodina Dragana Markovića Palmu – jučerašnjom presudom generalu Ratku Mladiću Haški tribunal spušta zavesu na najveću sramotu u istoriji svetskog pravosuđa. Rezultat rada Haškog tribunala je da su oni koji su najviše stradali najviše i osuđeni. Srbi su ukupno osuđeni na 12 vekova robije, a Hrvati, Muslimani i Albanci na oko 200 godina, s tim da su Hrvati uglavnom osuđeni za zločine nad Muslimanima i obrnuto.

To znači da za zločine nad Srbima niko nije kriv. Od ubistva porodice Zec u Zagrebu, „Kristalne noći“ u Zadru, proterivanja Srba iz hrvatskih gradova, preko Miljevca, Medačkog džepa, Ravnih Kotara do „Bljeska“ i najvećeg etničkog čišćenja u Evropi od Drugog svetskog rata „Oluje“, pa preko Podrinja, Kravica, Bratunca, Sarajeva do Starog Gracka, Podujeva, Obilića, Kosova i Metohije. To je juče izjavio predsednik JS, Dragan Marković Palma.

Vrlo je bitno da se zna da je Ratko Mladić bio poslednja brana stvaranju jedne islamske države u Evropi. Preko 10.000 mudžahedina sa Bliskog istoka je klalo u BiH Srbe i stvaralo svoju državu. Klinton i njegovi evropski savetnici su to znali, da bi kasnije dobili terorističke napade u Njujorku, u Londonu, Parizu, Briselu, Madridu, Berlinu i celoj Evropi. Da nije bilo Ratka Mladića i Republike Srpske, danas bismo u Evropi imali Raku, Mosul i El Bagdadija. Pored toga, u BiH i dalje postoje islamistički centri, a šef muslimana, Bakir Izetbegović, i danas poziva na rat.

Pitanje i za holandskog sudiju Alfonsa Orija – gde su Srbi iz Zagreba, Sarajeva i Prištine, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Kosova i Metohije? Haški tribunal i njegovi finansijeri i naredbodavci su odgovorni za terorističke akcije islamista po Evropi, jer su im to dozvolili u BiH. To građani Evrope, SAD i celog sveta treba da znaju. Ovo je juče izjavio naš predsednik.

Zašto sam ovo pročitao? Vezano je za pitanje koje želim da postavim. Da bude jasno, ne postoje dobri i loši ratovi, svaki rat nosi svoje tragedije i smrti. Niko od mojih prijatelja iz Bosne, Hrvatske, Srbije nije želeo rat i danas svi trpimo posledice tih ratova. Glavni krivci za ratove, po pravilu, ostaju nekažnjeni.

Pitanje za ministarku pravde – kakve je napore dosada uložila Srbija da Ratko Mladić ovu kaznu, zbog lošeg i narušenog zdravlja, odsluži u Srbiji? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Zoran Radojičić.

ZORAN RADOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Pitanje za vršioca funkcije predsednika Prvog osnovnog suda u Beogradu – na osnovu kog propisa i odluke je dana 14.11.2017. godine dozvoljeno građaninu Nikoli Petroviću da privatnim vozilom uđe na parking Suda u Bulevaru Nikole Tesle 42a te da potom, uz prisustvo i pratnju pripadnika pravosudne straže, pristupi ročištu u parničnom postupku? Da li je to bila demonstracija sile i pritisak na sud i slanje poruke sudiji kakva se odluka od nje očekuje?

Pitanje za ministra telekomunikacija i direktora Telekomu. Dostavite mi bankarske garancije od firmi distributera elektronskih dopuna mobilne telefonije „Futura plus“ i *DTM Relations* od 1. aprila do 1. novembra 2009. godine, koje su, po ugovoru sa Telekomom, bile dužne da iste dostave na duplo veći iznos od sedmičnog prometa. Po ugovoru o poslovnoj saradnji Telekomu i „Future plus“ broj 111786 od 9. oktobra 2006. godine i Aneksa broj 1–3 tog ugovora „Futura“ je bila dužna da dostavi ovakvu bankarsku garanciju i molim da mi se dostavi taj ugovor.

Takođe tražim da mi dostavite sledeće račune „Future“ iz 2009. godine: račun broj 1657/1412 na iznos 973.216,14 dinara od 16.5; račun broj 1723/1412 na iznos od 45.721.924,30 dinara od 23.5; račun broj 1786/1412 na iznos od 44.228.005,80 dinara od 30.5; račun broj 1854/1412 na iznos od 47.070.182,28 dinara od 6.6; račun broj 2027/1412 na iznos od 52.143.853,60 dinara od 13.6; račun broj 2088/1412 na iznos od 50.928.560,35 dinara od 20.6; račun broj 2131/1412 na iznos od 48.795.028,04 dinara od 27.6; račun broj 2193/1412 na iznos od 52.314.617,19 dinara od 4.7; račun broj 2272/1412 na iznos od 15.928.954,09 dinara od 7.7; račun broj 2398/1412 na iznos od 34.149.237 dinara od 11.7; račun broj 2460/1412 na iznos od 54.135.533,00 dinara od 18.7; račun broj 2554/1412 na iznos od 39.279.795 dinara od 25.7; račun broj 2572/1412 na iznos od 23.907.243 dinara od 1.8. Sve ukupno iznosi 509.576.143,79 dinara ili 5.480.000 evra.

Iste račune, za period od aprila do novembra 2009. godine, tražim i za *DTM*.

Ko je dozvolio da „Futura plus“, tada u vlasništvu Darka Šarića, uđe u toliki minus, koji nije pokriven sredstvima obezbeđenja, a zbog čega nije aktivirana bankarska garancija, već je Telekom podneo tužbu? Da li je podneta krivična prijava protiv lica koja su oštetila Telekom i omogućila firmi Darka Šarića da ošteti Telekom za skoro pet i po miliona evra? Da li je Telekom naplatio ovaj novac? Da li je ovih pet i po miliona evra Darko Šarić koristio u kupovini „Mitrosrema“? Jasno je da jeste.

Pitanje za specijalnog tužioca za organizovani kriminal – da li je u optužnici za pranje novca protiv Darka Šarića uključen i ovaj iznos od pet i po miliona Telekomu? Da li ste istraživali povezanost rukovodilaca Telekoma u pranju novca narko-klana Darka Šarića?

Pitanje za Aleksandra Vučića. Gospodine Vučiću, da li poznajete Šona Ficpatrika i Bila Džejmisa i da li ste se sa njima ponovo sreli prilikom vaše poslednje posete Vašingtonu? Pomenuta dvojica direktno nadziru sve kadrove CIA po Srbiji i bili su direktno nadređeni Mikiju Rakiću, vašem bivšem šefu i osnivaču SNS-a.

Gospodine Vučiću, da li ste po nalogu Mikija Rakića učestvovali u lociranju Ratka Mladića, za šta vam se javno zahvalio Bruno Vekarić?

Da li ste u vašem vinskom podrumu u Jajincima organizovali sastanke sa pojedincima, reč je o više od deset lica koja su, prema informacijama CIA, imali saznanja o kretanju generala Mladića i istima, uz francusko vino koje vam je poklonio Cane Subotić, nudili novac i druge usluge kako bi vam otkrili lokaciju generala? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Ja sam Vladimir Đurić. Nisu kolegice čule ko je prozvan, pa moram da pojasnim. Hvala.

Predsednici Skupštine postavljamo pitanje 27. put i molimo da nam pisanim putem odgovori, bez usmenih komentaranja sa mesta predsedavajućeg. Pitanje glasi – kada će staviti na dnevni red zahtev za njenu smenu, kako je obećala, kako bi se u ovom domu razgovaralo o načinu na koji ona vodi ovaj dom?

Postavljamo i pitanje zašto je ovu sednicu zakazala na nezakonit način, kojim je onemogućena dopuna dnevnog reda predlozima opozicije, jer je saziv sednice na e-parlamentu evidentiran posle 10 časova, a na kalendaru sajta Parlamenta tek negde oko 10.45 časova.

Ovo je 34. put da postavljamo pitanje i predsedniku države, a pitamo ga – kada će podneti ostavku na mesto predsednika stranke kako bi, u skladu sa Ustavom, vršio samo funkciju predsednika a ne i neku drugu javnu funkciju? Zatim pitamo da li je koalicija sa Ramušem Haradinajem u uvodu izbacivanja preambule iz Ustava. I postavljamo jedno krajnje logično pitanje, da se građanima da objašnjenje. Naime, tokom proleća smo suspendovali odnose sa Republikom Francuskom na tri meseca zbog oslobađanja Ramuša Haradinaja, koji je uhapšen po srpskoj Interpolovoj poternici. Želeli bismo da dobijemo objašnjenje na jedno krajnje logično pitanje – šta se to promenilo pa je Ramuš Haradinaj od lica koje država Srbija traži preko Interpola postao pogodan koalicioni partner srpskim političarima na Kosovu, i to onim političarima koje je lično predsednik države birao za kandidate i preko direktora Vladine kancelarije za Kosovo i Metohiju pozdravljao i čestitao im na izbornom rezultatu? Da li se promenio Ramuš Haradinaj ili se promenio predsednik Srbije i kako građani to da razumeju?

Sledeće pitanje postavljamo republičkom javnom tužiocu i pitamo – šta tužilaštvo preuzima povodom navoda koje je predsednik Srbije izneo u intervjuu za „Insajder“, u kojem je nagovestio da je prekršen član 13. stav 3. Zakona o finansiranju političkih organizacija i aktivnosti, po kojem je zabranjeno davanje priloga političkom subjektu preko trećeg lica? Ujedno podsećamo i Agenciju za borbu protiv korupcije da je, prema članu 35, dužna da postupak u kojem utvrđuje postojanje povrede tog zakona vodi po službenoj dužnosti i molimo odgovor direktora Agencije na pitanje da li je taj postupak u toku i da li su pribavljene informacije prosleđene tužilaštvu.

Pitanje se ne odnosi na troškove finansiranja predizborne kampanje vladajuće stranke iz prethodnih izbornih ciklusa, za koje znamo da je Agencija informacije već prosledila tužilaštvu. Pitanje se odnosi, i Agenciji i tužilaštvu, na troškove finansiranja predsedničke kampanje, tokom koje je skoro sedam hiljada građana u identičnim iznosima, od po 40.000 dinara, učinilo donaciju istog dana u korist predizborne kampanje predsednika Srbije na prolećnim predsedničkim izborima, a za koje je i sam predsednik u pomenutom intervjuu nagovestio da se radi o novcu koji je uplaćivan preko trećeg lica, što član 13. Zakona izričito zabranjuje.

Prema informacijama do kojih je došao BIRN, radi se o donacijama novca koje su donatori na poziv preuzimali u stranačkim prostorijama vladajuće stranke i prema instrukcijama uplaćivali sa već pripremljenim uplatnicama na račune namenjene finansiranju predsedničke kampanje, što otvara pitanje porekla tog novca i otvara sumnju da se radi o šemi pranja novca i prikrivanja izvora novca nelegalno obezbeđenog iz nepoznatog izvora, a što predstavlja krivično delo po članu 38. Zakona o finansiranju političkih aktivnosti.

Ujedno ponavljam pitanje predsednici Vlade koje sam postavio prošli put kada sam postavljao poslanička pitanja. Naime, Upravni sud je 7. septembra 2017. godine doneo presudu kojom nalaže Generalnom sekretarijatu Vlade da u roku od 15 dana, dakle u roku koji je odavno istekao, u organizaciji Transparentnosti Srbija, dostavi tražene informacije od javnog značaja u vezi sa koncesijom za Aerodrom „Nikola Tesla“, dakle za naš najveći aerodrom. Očigledno je da se informacije o postupku davanja Aerodroma u koncesiju kriju, pa me zanima da li je Vlada Republike Srbije u propisanom roku presudom Upravnog suda organizaciji Transparentnost Srbija dostavila traženu dokumentaciju. Da li je protiv bilo koga u Vladi pokrenut prekršajni postupak zbog sakrivanja ovih informacija?

Ministra finansija molimo da nam dostavi tabelarni pregled stanja obaveza svih preduzeća u Srbiji koja imaju aktivirane garancije po osnovu dospelih a neisplaćenih obaveza po preuzetim kreditima, jer, prema informacijama, te obaveze iznose negde oko milijardu evra na polovini ove godine.

Konačno, ovim putem koristim priliku da, zbog načina na koji je sazvana ova sednica, najavim da će Poslanička grupa Dosta je bilo istu bojkotovati...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik, Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Mislim da je vaš potez pokazao, još jednom, svu neravnopravnost u tretmanu poslanika, jer kada poslanik vladajuće većine postavi pitanje, on može da pita i šest minuta dok ne završi svoje pitanje. Vi ste kolegu prekinuli i niste mu dozvolili da završi pitanje i ono što je imao da kaže još deset sekundi.

(Predsedavajući: Postavite pitanje, kolega Đurišiću.)

Pitanje je koliko smisla ima postavljanje pitanja, gospodine predsedavajući, s obzirom na to da na poslednja pitanja ne dobijamo odgovore. Ne dobijamo odgovore mesecima unazad.

Kada Vlada misli, recimo, da sprovede Zakon o javnim preduzećima, koji je, kada je donošen ovde, odredio nekoliko stvari? Prvo, da će svi direktori javnih preduzeća u Srbiji biti izabrani na konkursu i da taj konkurs mora da se završi do marta 2017. godine. Druga stvar je da će se na konkursima birati najstručniji ljudi, a ne partijski podobni ljudi, i da će taj zakon konačno dovesti do raskida veza između političkih partija i javnih preduzeća.

Ništa od toga se nije desilo. Zakon koji je donela ova većina nije ispoštovan. Dakle, 90% javnih preduzeća vode vršioци dužnosti. Konkursi nisu završeni, a vršioци dužnosti su, gotovo po pravilu, visoki stranački funkcioneri SNS-a, SPS-a ili PUPS-a. Onda se borba radnika za svoja prava u tim javnim

preduzećima proglašava političkom borbom i političkim napadom, zato što Vlada nije ispunila svoju obavezu. Iako sam ja postavio pitanje predsednici Vlade pre nekoliko meseci, kada će to da se promeni, kada će da se završe konkursi i da budu izabrani direktori, a ne vršioci dužnosti preduzeća, odgovora nema. I koja je onda svrha postavljanja pitanja?

Koja je svrha kada ja postavim pitanje ministru Stefanoviću – da li je namerno ili slučajno slagao kada je rekao da protiv učesnika protesta „Borba protiv diktature“ neće biti preduzimane nikakve prekršajne radnje, a danas vidimo da se, ne dvoje ili četvoro mladih ljudi, učesnika tih protesta iz aprila ove godine, nego 34, nalazi na spisku prekršajnog suda koji želi, suprotno najavi ministra policije, koji je rekao da policija neće preduzimati nikakve radnje. A iz prekršajnih prijava vidimo da je policija to i te kako radila. Pratila je te mlade ljude, identifikovala ih je ne znam na koji način, a onda je podnosila prekršajne prijave kao protiv organizatora protesta. A oni nisu bili organizatori protesta, jer protest nije bio organizovan nego spontan, onako kako to zakon predviđa – mogućnost spontanih protesta. Zašto onda ja da postavljam pitanje ako ne mogu da dobijem odgovor?

Poslednje pitanje koje sam postavio, a možda ću dobiti odgovor danas, jer su među onima kojima sam postavio pitanje predsednica Vlade i potpredsednica gospođa Mihajlović. Moje pitanje je bilo – kada će nam odgovoriti i obavestiti javnost da je projekat „Er Srbija“ propao?

Vlada je za ove tri godine, sa preko 160 miliona evra, na razne načine pomogla poslovanje tog preduzeća. Nažalost, ono ni do dana današnjeg ne može da posluje pozitivno. Kao poslednja stvar koja se desila, 340 ljudi zaposlenih u „Er Srbiji“ prebačeno je u JP Aerodrom „Nikola Tesla“. Navodno, posao koji su oni radili za platu i dobijali je od „Er Srbije“, sada će istu takvu platu dobijati od Aerodroma, a navodno će „Er Srbija“ Aerodromu plaćati te usluge. A svi znamo da neće i da je to još jedan od načina da se zaobiđe zabrana subvencionisanja koja postoji u EU i koje mi moramo da se pridržavamo, a koju ova Vlada krši. Vlada to krši od početka projekta „Er Srbija“ i za sve te pare ona nije uspela da napravi profitabilnu kompaniju.

PRESEDAVAJUĆI: Prosledićemo vaše pitanje, gospodine Đurišiću, ali vas obavestavam – kakva pitanja, takvi i odgovori.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Ne znam čemu negodovanje sa druge strane.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, postaviću nekoliko pitanja, pre svega predsednici Narodne skupštine, na žalost po građane Srbije predsednici Narodne skupštine.

Prvo pitanje – da li može ovaj visoki dom i ovaj parlament nekada da ima dostojanstven rad i nekada da rad počne na vreme? Danas je rad počeo sa zakašnjenjem od 45 minuta. Da li će predsednica Parlamenta nekada da ispoštuje Poslovnik i da kaže ako nema kvoruma ili ako ona ima nekakvih obaveza?

Uopšte ne želim da ulazim u razloge, već samo postavljam pitanje – da li ovaj parlament može nekada da počne na vreme sa radom, da svaka sednica ne kasni po 45 minuta? Svi poslanici ovde, bilo da se oni ili njihova politika nekome sviđaju ili ne, jesu predstavnici građana i svaka poslanička grupa predstavlja određeni broj građana koji je za nju glasao, bilo da je manja, bilo da je veća, te vas molim da apelujete kroz ovo moje pitanje na predsednicu Skupštine da konačno počne da vodi sednicu onako kako je to predviđeno Poslovnikom.

Drugo pitanje takođe postavljam predsednici Parlamenta – zašto omalovažava građane Srbije i zašto je akter svakog incidenta u ovoj skupštini? Da li je to plan da se od ovog visokog doma i od svih poslanika napravi nešto što oni nisu? Da li je to nečija ideja da se od ovog parlamenta napravi nešto što je opšte mesto da – su svi poslanici loši, da niko od poslanika ne radi ništa, a tako je i sa drugim organima, ali u ovom trenutku pričamo o Parlamentu, i zašto predsednica daje ton tome? To je još jedno pitanje.

Zašto je predsednica Parlamenta sazvala današnju sednicu protiv Poslovnika i protiv pravilnika? Zašto je predsednica Parlamenta celoj opoziciji, a pre svega DS-u ukrala i otela 50 izmena i dopuna loših, katastrofalnih naprednjačkih zakona i 25 anketnih odbora? Poslanici opozicije i poslanici DS imaju preko 100 izmena i dopuna zakona, što je naše pravo, a predsednica Parlamenta nam je to pravo oduzela na jedan krajnje diskutabilan način. Evo, ovde imam i papir da sednica koja je za danas zakazana nije zakazana juče pre 10.00 časova. Da li može konačno da se uvede neki red u ovom parlamentu i da se poštuju zakoni ove države, da se poštuje Poslovnik i da svi radimo po zakonima i Ustavu ove države?

Ovo je dokaz da ste lažno sazvali ovu sednicu, ali to nije problem, jer sve što SNS radi i predstavlja jeste lažno. Kao lažni suficit, kao lažne investicije... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Postavite pitanje.

(Radoslav Milojević: Pa, postavljam pitanje.)

Ne, ne postavljate pitanje.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Da, postavljam pitanje. Ne znam zašto ste vi nervozni. Da li zato što neko sme da govori o vašim aferama? Ne razumem, zaista, zašto mi oduzimate reč, gospodine Arsiću.

Da li ste danas sazvali sednicu suprotno Poslovniku zato što nemate hrabrosti da čujete naše anketne odbore koje želimo da ovde u Skupštini predstavljamo? Da li ste danas sazvali sednicu protivno Poslovniku zato što ne

želite da čujete da je premijerkin brat učestvovao u aferi oko gašenja „Goše“? Da li ste sazvali današnju sednicu protivno Poslovniku zato što nemate hrabrosti da čujete da ste ugasi FAP posle 60 godina? Da li ste sazvali ovu sednicu protivno Poslovniku zato što ne želite da građani Srbije saznaju odakle ministru Vulinu stan od 250.000 evra? Dok vojnici beže iz Vojske, ministar kupuje stan od 250.000 evra!

Da li ste današnju sednicu sazvali zato što ne želite da čujete naša pitanja imenovanja anketnih odbora? Sazvali ste sednicu protivno Poslovniku i pravilnicima zato što ne želite da nam date odgovore ko je tukao novinare na inauguraciji Aleksandra Vučića. Da li ste sazvali današnju sednicu protivno Poslovniku i pravilnicima zato što ne želite da nam odgovorite o anketnim odborima koje je danas predložila DS, a ima ih 25 – ko je ošteti robne rezerve u Republici Srbiji?

Sve ovo ne pričam zbog nas, poslanika DS, koji imamo 50 izmena i dopuna zakona, ovo govorim u ime građana Republike Srbije. Svaki građanin koji govori suprotno od onoga što želi SNS i Aleksandar Vučić...

(Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Prosledićemo vaša pitanja, gospodine Milojeviću, i predsedniku Parlamenta i drugim organima kojima ste uputili pitanje. Isteklo je vreme, a samo da vas podsetim da smo mi radili i u petak i u ponedeljak, da smo 400 amandmana koje su podneli poslanici opozicije prolistali i da se niko nije javljao za reč, tako da vas niko ne sprečava da govorite.

(Radoslav Milojević: Meni ste dali tri opomene. Kako sam mogao da se javim za reč?)

PRESEDAVAJUĆI: Niste dobili od mene.

Poslaničko pitanje, narodni poslanik Maja Gojković.

Izvolite.

MAJA GOJKOVIĆ: Predsedavajući, nisam tražila da postavim poslaničko pitanje jer za to nisam ovlašćena, nego je poslanik postavio meni nekoliko pitanja a nije rekao da traži odgovor pisanim putem.

(Radoslav Milojević: Mislio sam pisano.)

Te uvažena potpredsednica, Gordana Čomić može da poduči mladog poslanika Milojevića, kome treba više godina da ovde provede, da je onda osoba kojoj je upućeno pitanje dužna da odgovori na to pitanje, ako je spremna na odgovor.

Da li dozvoljavate da odgovorim na pitanje poslanika Radoslava Milojevića?

(Aleksandra Jerkov: Ne.)

PRESEDAVAJUĆI: Samo nastavite, koleginice.

MAJA GOJKOVIĆ: Tu ne mislim na one koji viču, nego mislim na vas koji vodite sednicu. Da li dozvoljavate?

PRESEDAVAJUĆI: Dozvoljavam.

MAJA GOJKOVIĆ: Zahvaljujem. Ako dozvoli opozicija da neki put dobije nekakav odgovor za more uvreda i laži koje ovde iznosi na račun ličnosti koje navode u tim svojim lažima i uvredama.

Dakle, čisto zbog građana Srbije moram da ponovim ono što je rečeno i na početku a poslanik Radoslav Milojević, istine radi, nije ni rekao koji je to član Poslovnika tačno povređen prilikom zakazivanja sednice, zato što on to ili ne zna ili ovde iznosi neistinu, što je pre na...

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

Da, povreda Poslovnika, možda jednoga dana.

Rekli ste na početku i pitali ste me kada ću prestati da učestvujem u incidentima koji se ovde dešavaju svaki dan. Ne, ja nikada nisam učestvovala ni u jednom incidentu koji se dešava u Narodnoj skupštini Republike Srbije. Pre dve nedelje sam bila žrtva jednog događaja kada me je troje poslanika Poslaničke grupe Dveri brutalno napalo. Prvo su me verbalno maltretirali... Pa uzmite udžbenike da vidite šta znači nasilje nad ženama i muškarcima kada se to vrši verbalno. A kada su uspeli verbalno da me izmaltretiraju, onda su primenili i silu, o čemu svedoče nalazi ovlašćenih lekara i u zgradi Parlamenta ali kasnije i u Vojnomedicinskoj ustanovi, u koju sam išla na kontrolne preglede.

Takođe, nisam mogla da učestvujem ni...

(Radoslav Milojević: Povreda Poslovnika.)

PRESEDAVAJUĆI: Molim kolege da se umire. Znači, postavili ste pitanje, sada dobijate odgovor. Šta imate protiv?

Nastavite, kolegice Gojković.

MAJA GOJKOVIĆ: Znam da uvažanim poslanicama, Maji Videnović i drugim ženama iz opozicije, smeta kada kažete da njihove kolege, njihovi koalicioni partneri vrše nasilje nad ženama, vrše nasilje nad političarima, tuku ovde poslanike u Parlamentu, ja znam da to kvare njihovu sliku o njima samima, jer oni kada sebe pogledaju u ogledalo, oni sebi nekako deluju prefinjeno, deluju građanski, deluju otmeno i ne mogu da se suoče sa tim da su oni sve samo nisu to.

Znači, nisam učestvovala u incidentu koji su pre dva dana učinili Boško Obradović, i Marija Janjušević, i ne znam ko još od poslanika Dveri kada su brutalno napali i fizički nasrnuli i povredili Aleksandra Martinovića, predsednika Administrativnog odbora. Ne znam o čemu je Radoslav Milojević onda ovde govorio i zašto nema snage da postavi pitanje dokle će predsednik Parlamenta, predsednik Narodne skupštine Republike Srbije, Maja Gojković, tolerisati fizičko nasilje Poslaničke grupe Dveri u Parlamentu. Po Poslovniku sam mogla da

izreknem još jednu kaznu udaljenja sa sednice, a samo mi je veliko pitanje zašto je Aleksandar Martinović bio toliki demokrata i dozvolio Bošku Obradoviću, koji ima kaznu udaljenja 20 dana rada Narodne skupštine Republike Srbije, da uđe na sednicu, dozvolio da maltretira poslanike i, naravno, na kraju se desilo i fizičko nasilje nad njim.

U ovom parlamentu je najmanji problem da li je poštovan Poslovnik pa je zakazana sednica 24 sata pre početka, jer to je dozvoljeno, a veći problem od toga je što se DS, što se svi oni koji su u koaliciji sa Dverima i koji računaju na njih na izborima za Skupštinu grada Beograda ne ograde od njih, ne osude fizičko nasilje, pa čak i u televizijskim emisijama kada Boško Obradović i Srđan Nogo vade moje zdravstvene izveštaje i pokazuju javnosti, sede i dalje u studiju sa njima i time odobravaju nasilje koje oni vrše.

Toliko od mene. To je moj odgovor vama i o povredama Poslovnika, od čega građani uopšte ne žive, nego građani žive od ovoga što vi pravite kaos od ovog parlamenta i ne dozvoljavate da donosimo zakone koji znače život ove države. Hvala vam lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Radoslav Milojević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, gospodine Arsiću.

Reklamiram član 108, da se o redu na sednici stara predsednik Narodne skupštine, u ovom trenutku vi kao predsedavajući.

Molim vas da mi objasnite na osnovu čega je prethodna govornica dobila pravo pet minuta da govori ovde, pomenuvši četiri puta uzastopno moje ime i ime kolegice Maje Videnović. Trebalo bi svi iz opozicije da dobijemo pravo na repliku.

Naravno da je zamena teze i naravno da DS niti jeste niti će ikada biti u koaliciji sa Dverima, ni na lokalnom ni na republičkom nivou, i naravno da DS osuđuje svaki vid nasilja, pogotovo prema pripadnicama nežnijeg pola. Tako da stavljati nešto u usta, pogotovo DS koja se 27 godina zalaže za slobodu medija, slobodu govora, vladavinu prava, poštovanje institucija, dok je gospođa Gojković bila u SRS, pa zaista nema smisla.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Milojeviću, vi ste predsedniku Parlamenta postavili nekoliko pitanja i održali čitavu jednu javnu tribinu u vezi s tim pitanjima.

(Radoslav Milojević: Tačno.)

Da li se slažete sa mnom da je rad u Parlamentu dvosmeran?

(Radoslav Milojević: Ali ne kada su poslanička pitanja u pitanju.)

Tako da je predsednik Narodne skupštine, gospođa Gojković, mogla i odavde da vam odgovori, ali htela je da budete potpuno ravnopravni sa njom i

sela je među poslanike. Dobili ste odgovore, a dobićete ih i pismeno u roku od 15 dana. Očigledan je problem da, kada postavite pitanje sa nekom tendencijom i obrazloženjem da napravite od Srbije kriminalno udruženje, kada dobijete odgovor, taj odgovor vam se ne sviđa.

(Radoslav Milojević: Ne od Srbije, nego od SNS.)

Još nešto, gospodine Milojeviću, nemojte meni nikada više da govorite o demokratiji koju je vodila DS od 5. oktobra, kad nismo imali ni prenos sednica Narodne skupštine i posle vanrednog stanja.

Povreda Poslovnika, Aleksandar Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Arsiću, vama je očigledno potrebna pomoć u vođenju sednice. Ja sam Nemanja Šarović, nisam Aleksandar Nemanja Šarović. Ne znam šta vam to znači. Vi ste zaboravili svoju prošlost, gospodine Arsiću, ali izgleda da ste zaboravili i moje ime. Možete ga pročitati sada na ekranu.

Prekršeno je više članova Poslovnika. Između ostalog, prekršen je član 27, koji kaže – predsednik Narodne skupštine predstavlja Narodnu skupštinu, saziva sednice i predsedava njima i vrši druge poslove. Pa član 32. kaže – predsednika Narodne skupštine u slučaju privremene sprečenosti ili odsutnosti zamenjuju potpredsednici.

Mi smo maločas imali situaciju da Maja Gojković sedi u sali umesto da vrši dužnost koju je preuzela. Vi ste bili dužni da nas obavestite ako je sprečena. Bili ste dužni da nas obavestite ako je odsutna, ako nije u mogućnosti da vrši svoju dužnost.

Prekršen je član 107, koji govori o dostojanstvu Narodne skupštine. Nedopustivo je da predsednik Narodne skupštine kaže da opozicija iznosi gomile laži. Vi ste bili dužni na to da reagujete. Vi ste bili dužni da izreknete opomenu.

Vi, gospodine Arsiću, da poštuju ovaj Poslovnik, pa vi biste i sebi izrekli neku sankciju. Vi biste lepo sad sebi izrekli meru udaljenja sa sednice, pa biste razmislili tih 20 radnih dana kako da vodite sednicu, pročitali biste Poslovnik i to radili. Dozvolili ste da Maja Gojković o povredi Poslovnika priča punih šest minuta, tri puta duže od onoga što je predviđeno Poslovnikom. Tri puta duže!

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Prekršili ste redosled jer ste bili dužni da date prvo reč meni, a ne gospodinu Milojeviću, jer sam se ja javio znatno pre njega.

PREDSEDAVAJUĆI: Ne znam, kolega Šaroviću, kad ste se vi javili. O tome kako izgleda kada vas isključe iz rada Parlamenta mogu ja vama da pričam a ne vi meni, pošto, kada sam bio isključivan, vi ste samo sanjali da budete poslanik.

A u nečem još morate da se složite sa mnom – da je predsednik Skupštine pre svega narodni poslanik i nemojte predsedniku Skupštine da oduzimate to pravo da bude narodni poslanik. I kao narodni poslanik ima pravo da učestvuje u radu Narodne skupštine, a ne samo da predsedava.

Reč ima narodni poslanik Maja Videnović, po Poslovniku.

Izvolite.

MAJA VIDENOVIĆ: Potpredsedniče Arsiću, ja vas pozivam da zajedno pročitate član 207. Poslovnika Skupštine Srbije. Dakle, ovaj igrokaz koji je nastavak onoga, zloupotreba procedure i ruganja demokratiji i svemu onome što ste uradili juče sprečivši ne poslanike opozicije da predlažu zakone, nego građane time da učutkate, ja vas pozivam da pročitate član 207, koji kaže da ministar koji je prisutan ima pravo narodnom poslaniku koji je postavio poslaničko pitanje da odgovori odmah.

Mi smo imali narodnu poslanicu Maju Gojković, jer je ona u trenutku bila narodna poslanica a ne predsednica Skupštine. Ukoliko je predsednica Skupštine, sedi na svom mestu i odgovara narodnom poslaniku kao predsednica Skupštine. Vi ste eklatantno prekršili Poslovnik i zbog sledeće činjenice, a to je da stoji da narodni poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da, u trajanju od najviše tri minuta, komentariše odgovor na svoje pitanje koje je dobio.

Ja vas pitam – po kom članu je narodna poslanica Maja Gojković dobila reč da govori šest minuta kao odgovor na poslaničko pitanje? Molim vas da nam kažete da li je dobila po tom članu, u kom slučaju ste ga prekršili, zato što je ona govorila u svojstvu narodne poslanice a ne predsednice Narodne skupštine.

Nadalje vas molim da mi odgovorite zašto onda narodnom poslaniku kome je odgovorila na pitanje niste omogućili da, u skladu sa Poslovníkom, u roku od tri minuta obrazloži, postavi dodatno pitanje.

PREDSEDAVAJUĆI: Odmah ću vam odgovoriti – zato što kolega Radojčić nije tražio odgovor ili komentar na svoje pitanje nego je tražio povredu Poslovnika, što je dobio odmah.

(Radoslav Milojević: Prvo, kada ćete da naučite moje prezime?)

Sada u skladu sa članom 112. određujem pauzu u trajanju od pet minuta.

(Posle pauze)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Izvolite.

(Nemanja Šarović: Po Poslovníku.)

Reč ima narodni poslanik Đorđe Milićević.

Izvolite.

(Radoslav Milojević: Po Poslovníku. Na šta ovo liči?)

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Uvaženi predsedavajući, pošto na predsedništvu, dame i gospodo narodni poslanici...

Gospodine Milojičiću, pa ne dajem ja reč. Ja sam dobio reč da postavim pitanje i koristim to pravo. Ja vas razumem, ali ne dajem ja reč, ja sam dobio reč. Dozvolite mi da postavim pitanje. Sada postavljam pitanje u svojstvu poslanika.

Dakle, nakon konsultacija koje je obavio u Kijevu, ambasador Ukrajine nastavlja sa izjavama koje nisu, po mišljenju Poslaničke grupe SPS, primer dobrog postupanja i nisu u skladu sa Bečkim konvencijama i duboko zadiru u unutrašnja pitanja Srbije.

Između ostalog, ambasador Ukrajine Oleksandr Aleksandrovič kaže da ga ministar spoljnih poslova Ivica Dačić nije primio punih 14 meseci. Mi predlažemo gospodinu Dačiću da razmisli da li će ga primiti, ako je to tačno, i nakon tih 14 meseci. Jer, ako nije gospodin ambasador mogao da shvati ranije, mogao je za tih 14 meseci da shvati da je Srbija nezavisna i samostalna, da Srbija vodi nezavisnu i samostalnu spoljnu politiku, u skladu sa svojim nacionalnim i državnim interesima, u najboljem interesu naše države i građana, o čemu govori povlačenje priznanja nezavisnosti Kosova i Metohije od strane dve zemlje, Surinama i Gvineje Bisao.

Maločas je neko postavio pitanje da li je to tačno. Da, tačno je, i to je rezultat uspešne spoljne politike koju vodi državni vrh Srbije po pitanju odbrane nacionalnih i državnih interesa, a kritika zarad kritike neće rešiti pitanje Kosova i Metohije. Skrivanje iza političkih parola neće rešiti pitanje Kosova i Metohije, već dijalog u Briselu i unutrašnji dijalog koji je započet u Srbiji jedini je način da se dođe do održivog kompromisnog i pravičnog rešenja. Da, tačno je, i oni koji ne veruju, maločas su i sami rekli, ostaje im da veruju i da se raduju pozitivnim rezultatima takve spoljne politike.

Zbog navedenog postupanja ambasadora Ukrajine, mi želimo Ministarstvu spoljnih poslova da postavimo nekoliko pitanja pre svega zarad istine, zarad javnosti i smatramo da građani, prosto, to treba da znaju. Da li je i koliko puta ukrajinski ministar spoljnih poslova, Klimkin, primio za četiri godine ambasadora Srbije u Ukrajini, gospodina Bulatovića? Da li je tačno da ga nije primio nijednom za ove četiri godine? Kako se ponašala ukrajinska delegacija prilikom glasanja u Unesku 2015. godine? Da li se izjasnila ili je napustila salu? Jer, pazite, ukoliko je i napustila salu, onda je to zvaničan stav jedne delegacije, a to pokazuje kakav odnos Ukrajina ima u pravcu međunarodnog prava i odbrane teritorijalnog integriteta i suvereniteta Srbije. Opšte je poznato da je ovo pitanje od izuzetnog interesa za Srbiju.

Interesuje nas i kakav je stav Ukrajine o predlogu zapadnih zemalja o izmeni mandata misije UN na Kosovu i Metohiji, kao i promeni dinamike održavanja sednica Saveta bezbednosti UN.

Na kraju želim još jednom potpuno jasno i precizno da istaknem. Dakle, Srbija je jasno opredeljena i posvećena razvoju i dobrim odnosima sa svim državama sveta, uključujući i Ukrajinu, ali Srbija to sigurno neće činiti na štetu svojih interesa i uvek će i svuda na najbolji način štititi i braniti svoje nacionalne i državne interese. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ne vidim šta može da bude u vezi Poslovnika. Po članu 287. Đorđe Milićević je kao narodni poslanik dobio pravo da postavi poslaničko pitanje, a ako mislite na ranije povrede Poslovnika, to možete samo po neposredno učinjenoj povredi Poslovnika.

(Nemanja Šarović: Evo, neposredno je učinjena.)

Znači, nikako nije moglo da bude neposredno.

Reč ima narodni poslanik Žika Gojković.

Izvolite.

ŽIKA GOJKOVIĆ: Poštovani gospodine predsedavajući, dame i gospodo kolege poslanici, na početku želim da konstatujem da ono što je izneo gospodin Ristić predstavlja najobičniju mržnju prema predsedniku države, i to već gledamo danima ovde.

Kako drugačije objasniti činjenicu da je za vreme bivstvovanja pomenutog kolege u DSS faktički Kosovo bilo izručeno Albancima, a tada je takođe izručeno najviše Srba Haškom tribunalu. On sam i dan- danas prima platu koju su mu dali poreski obveznici u Srbiji, pa onda pitam kako to nema države Srbije na Kosovu kada je on sam očit primer da to nije tako.

Svoje sledeće pitanje postavljam gospodinu Stefanoviću. Očigledna je želja države da se obračuna sa korupcijom, što smo imali prilike da vidimo u poslednjih nekoliko dana, ali ovom prilikom želim da ukažem na decenijski problem sa kojim se još nijedna vlast dosada nije ozbiljno uhvatila ukoštac, a to je krađa beba iz porodilišta.

Podsetiću da je Anketni odbor iz 2005. godine doneo zaključak da ovaj decenijski problem postoji, ali do dana današnjeg mi nemamo nijedan sudski epilog niti je bilo ko odgovoran za tako nešto.

Po pravilu, oko nestanka beba su bili vrlo sumnjivi podaci, dokumentacija je vrlo štura. Zaključak je da su bebe u većini slučajeva rođene žive a kasnije preminule. Više od 90% roditelja nije moglo da vidi svoje dete koje je navodno umrlo, a preko 2.000 roditelja uopšte nije dobilo potvrdu da su njihove bebe sahranjene.

Procene su da je na ovakav način ukradeno iz porodilišta oko 7.000 beba u poslednjih 30 godina, a da je vrednost jednog novorođenčeta nekadašnjih 15.000 maraka, današnjih 15.000 evra.

Nažalost, ova tema je, i što se tiče medija, bila dosada obavijena velom tajni i ovde je više nego jasno da inspeksijske službe nisu radile dobro svoj posao, ali očigledno i mnogi drugi.

Zato postavljam pitanje gospodinu Stefanoviću – šta će policija učiniti da se sa mrtve tačke pokrene rešavanje ovog krupnog problema?

Svoje sledeće pitanje postavljam ministru pravde, Neli Kuburović – zbog čega je ukinut rad Vladine komisije za otkrivanje tajnih grobnica u Srbiji koje su komunisti streljali posle septembra 1944. godine?

Svi ti ljudi su likvidirani bez bilo kakvih sudskih epiloga. Pokret obnove Kraljevine Srbije, koji predstavljam u ovom parlamentu, ne želi nikakvu osvetu niti podelu u našem narodu. Naprotiv, mi želimo konačno nacionalno pomirenje, ne ono lažno koje je pre nekoliko godina bilo plasirano građanima, pomirenje koje će biti zasnovano na istoriji našeg naroda i, naravno, da se pronađu i obeleže sva mesta nevino stradalih ljudi krajem i po završetku Drugog svetskog rata. Mislim da to nije puno što tražimo i smatram da je to obaveza svakog normalnog ljudskog...

Imao bih još jedno pitanje, postavio bih ga ministru Đorđeviću – kada će biti donet zakon o ratnim veteranima?

Pošto sam i sam sa 19 godina kao izviđač-pešadinac učestvovao u ratovima početkom devedesetih godina, smatram da je moja obaveza da postavim ovakvo pitanje imajući u vidu položaj ratnih veterana, pogotovo onaj njihov položaj i ona očekivanja koja su izneverena neposredno posle 2000. godine kada su ti ljudi bili kolateralna šteta nekih ratova koje Srbija, navodno, nije vodila.

I na kraju, ako još imam vremena da iskoristim, to je na neki način preporuka, a i poziv ministru Đorđeviću – sledeće godine je 100 godina od osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i 100 godina od pobeđe u Prvom svetskom ratu. Smatram da su, kao članovi ovog doma, i kralj Aleksandar i kralj Petar mnogo učinili za stvaranje demokratije u našem društvu, kao i za izgradnju ovog doma u kojem mi danas možemo da raspravljamo i smatram da je neophodno sledeće godine podići spomenik tim velikanima, kao što su to učinile mnoge druge države.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, imam pitanje za Ministarstvo pravde. Juče je bivši načelnik Štaba Vojske Republike Srpske, general Ratko Mladić, pred nelegitimnim, nelegalnim i antisrpskim Haškim tribunalom nepravedno osuđen na kaznu doživotnog zatvora.

Haški tribunal je, bez ikakve sumnje, geopolitički instrument u rukama zapadnih sila, čija je jedina uloga da svu krivicu za krvavi građanski rat i raspad Jugoslavije svali isključivo na srpski narod.

Naravno, Haški tribunal nema veze ni sa pravom ni sa pravdom, i to je svima juče bilo jasno. Ratko Mladić je proglašen krivim bez ikakvih dokaza. Jedna velika laž i prevara koja se zove genocid u Srebrenici, konstrukt Haškog tribunala, ima za cilj da delegitimiše Republiku Srpsku, proglasi je genocidnom tvorevinom, što je još jedan korak ka njenom postepenom ukidanju. Konstrukt genocida u Srebrenici je potpuno suprotan Konvenciji o genocidu, budući da ni u jednoj presudi Srbima nije dokazana specijalna namera, tj. tzv. „dolus specijalis“, koja je neophodan činilac svakog bića krivičnog dela genocida.

Tužilaštvo Haškog tribunala nije u stanju da bilo šta dokaže, jer dokaza nema, i zato je u Haškom tribunalu objavljena još jedna nebuloza, koja se naziva udruženi zločinački poduhvat, prema kome može da se inkriminiše i cela populacija Republike Srpske, kako vojnici, oficiri, tako i svi civili. Taj udruženi zločinački poduhvat je samo izgovor kako bi se što više oficira i političkih lidera pred ovim nelegalnim sudom optužilo i osudilo.

Moje pitanje je – zašto Republika Srbija pristaje na ovu istinu koju nam servira Haški tribunal? Da li je nečinjenje znak da se vlasti Republike Srbije slažu sa ovom ulogom koju nam je Haški tribunal namenio, koju je dodelio svim Srbima? Zašto Republika Srbija ne osnuje naučnu ustanovu koja će se baviti izučavanjem presuda, sudskih postupaka, dokaznog materijala, iskaza svedoka u Hagu i koja će moći da dođe do istine i činjenica?

Zbog budućih generacija je važno da se utvrde činjenice i istorijska uloga svih ovih Srba koji su imali u ovom građanskom ratu. Dakle, umesto što su se sve vlasti od petog oktobra bavile isključivo isporučivanjem Srba, beskompromisnom saradnjom, od Đinđića koji je isporučio Slobodana Miloševića na Vidovdan, Vojislava Koštunice koji je izručio najviše srpskih generala i Borisa Tadića koji je izručio Ratka Mladića, Radovana Karadžića, Stojana Župljanina i Gorana Hadžića, Srbija bi konačno mogla da uradi nešto u vezi sa Haškim tribunalom što bi bilo za srpski narod korisno.

Takođe, zašto nadležni organi i državni službenici Republike Srbije nisu u ovim posetama predsednika Haškog tribunala Karmela Adijusa, glavnog tužioca Serža Bramerca, postavili pitanje služenja kazne u Srbiji svim osuđenim Srbima? Osuđeni Srbi svoje kazne odslužuju u katastrofalnim uslovima širom Evrope, u zatvorima koji su gori nego nekada što su bili gulazi. Zdravstveno stanje tih ljudi je veoma problematično, posebno predsednika Republike Srpske Krajine, Milana Martića, tako da zahtevam objašnjenje od Ministarstva pravde zašto se ništa po tom pitanju nije uradilo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Aleksandra Jerkov: Po Poslovniku.)

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju sledeći narodni poslanici: Dejan Radenković, dr Ivan Bauer, prof. dr Vladimir Marinković i Jasmina Karanac.

(Radoslav Milojević: Po Poslovniku.)

Saglasno članu 86. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da je ova sednica sazvana u roku kraćem od roka utvrđenog u članu 86. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine zbog potrebe da Narodna skupština što pre razmotri predloge zakona iz predloženog dnevnog reda.

U sazivu ove sednice koji vam je dostavljen sadržan je predlog dnevnog reda sednice.

Pre utvrđivanja dnevnog reda sednice, saglasno članu 92. stav 2. i 3. i članu 93. Poslovnika Narodne skupštine, potrebno je da Narodna skupština odluči o predlogu da se na dnevni red sednice stave akta po hitnom postupku i o predlogu za spajanje rasprave.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o potvrđivanju ugovora o izmenama i dopunama finansijskih ugovora 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 i 82.640 između Republike Srbije i Evropske investicione banke, koji je podnela Narodnoj skupštini 20. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Molim kolege poslanike da se izjasne o ovom predlogu.

Zaključujem glasanje: za – 120, protiv – 11, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština većinom glasova prihvatila ovaj predlog.

Vlada je predložila da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o davanju saglasnosti na Odluku o izmenama i dopunama finansijskog plana Republičkog fonda za invalidsko osiguranje za 2017. godinu, koji je podnela Narodnoj skupštini 17. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 10, protiv – niko, uzdržan – niko.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik mr Aleksandra Jerkov predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koji je podnela Narodnoj skupštini 14. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

(Aleksandra Jerkov: Po Poslovniku.)

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – devet, protiv – jedan, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Božidar Delić predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 13, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Božidar Delić predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o pravima boraca i porodica poginulih i nestalih boraca, koji je podneo Narodnoj skupštini 16. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanici Aleksandra Čabreja, Marinika Tepić, Sonja Pavlović i Zoran Živković predložili su da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o dopuni Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koji su podneli Narodnoj skupštini 17. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – troje, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Aleksandra Jerkov predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja činjenice o ulozi i odgovornosti najviših organa gradske vlasti u Novom Sadu u vezi sa privatizacijom „Auto-transportnog preduzeća Vojvodina“ i izgradnjom međumesne autobuske stanice u Novom Sadu, koji je podnela Narodnoj skupštini 20. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 11, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o prestanku funkcije predsednika Osnovnog suda u Novom Sadu, koji je podneo Narodnoj skupštini 20. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – niko, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Balša Božović predložio je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog zakona o prestanku važenja Zakona o dualnom obrazovanju, koji je podneo Narodnoj skupštini 20. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – osam, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Maja Videnović predložila je da se po hitnom postupku stavi na dnevni red Predlog odluke o obrazovanju anketnog odbora radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti koje su pratile događaje koji su se desili pre i tokom polaganja zakletve predsednika Republike Srbije, Aleksandra Vučića, koji je podnela Narodnoj skupštini 20. novembra 2017. godine.

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 12, protiv – niko, uzdržanih – nema.

Konstatujem da Narodna skupština nije prihvatila ovaj predlog.

Narodni poslanik Maja Gojković, na osnovu člana 92. stav 2. člana 157. stav 2. i člana 170. Poslovnika Narodne skupštine, predložila je da se obavi zajednički jedinstveni pretres o: Predlogu zakona o potvrđivanju Ugovora o osnivanju Transportne zajednice, Predlogu zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za kredit za povlašćenog kupca za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije, za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova između Vlade Republike Srbije, koju predstavlja Ministarstvo finansija, kao zajmoprimca, i kineske Export-Import banke kao zajmodavca, Predlogu zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu između KfW, Frankfurt na Majni, i Republike Srbije, koju predstavlja ministar finansija, za Program vodosnabdevanja i kanalizacije u opštinama srednje veličine u Srbiji V i Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmenama i dopunama finansijskih ugovora 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 i 82.640 između Republike Srbije i Evropske investicione banke.

Da li narodni poslanik Maja Gojković želi reč? (Ne.)

Stavljam na glasanje ovaj predlog.

Zaključujem glasanje: za – 123, protiv – šest, uzdržanih – nema.

Konstatujem da je Narodna skupština prihvatila ovaj predlog.

Pošto smo se izjasnili o predlozima za stavljanje na dnevni red sednice akata po hitnom postupku i o predlogu za spajanje rasprave, na osnovu člana 93. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, stavljam na glasanje predlog dnevnog reda, u celini.

Zaključujem glasanje i saopštavam: za – 124, protiv – dvoje.

Konstatujem da je Narodna skupština utvrdila dnevni red Četvrte sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini, u celini.

Dnevni red:

1. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o osnivanju Transportne zajednice, koji je podnela Vlada (broj 011-3223/17 od 1. novembra 2017. godine);

2. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za kredit za povlašćenog kupca za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije, za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova između Vlade Republike Srbije, koju predstavlja Ministarstvo finansija, kao Zajmoprimca, i kineske *Export-Import* banke, kao Zajmodavca, koji je podnela Vlada (broj 400-2320/17 od 29. avgusta 2017. godine, sa ispravkom od 6. novembra 2017. godine);

3. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu između KfW, Frankfurt na Majni, i Republike Srbije, koju predstavlja ministar finansija, za Program vodosnabdevanja i kanalizacije u opštinama srednje veličine u Srbiji V, koji je podnela Vlada (broj 400-2317/17 od 29. avgusta 2017. godine);

4. Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmenama i dopunama finansijskih ugovora 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 i 82.640 između Republike Srbije i Evropske investicione banke, koji je podnela Vlada (broj 011-3596/17 od 20. novembra 2017. godine).

Saglasno članu 90. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su pozvani da današnjoj sednici prisustvuju prof. dr Zorana Mihajlović, potpredsednik Vlade i ministar građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Dušan Vujović, ministar finansija, Predrag Poledica i Zoran Lakićević, državni sekretari u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Nenad Mijailović, državni sekretar u Ministarstvu finansija, Tatjana Jovanović, Darinka Đuran, Jovanka Atanacković, pomoćnici ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Branko Drčelić, v.d. direktora Uprave za javni dug u Ministarstvu finansija, Radojko Obradović, posebni savetnik Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Marko Blagojević, v.d. direktora Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima i Vesna Laković, viši savetnik u Sektoru za međunarodne odnose u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Saglasno Odluci Narodne skupštine da se obavi zajednički jedinstveni pretres o Predlozima zakona iz tačaka 1–4. dnevnog reda, a pre otvaranja zajedničkog jedinstvenog pretresa, podsećam vas da, prema članu 192. a shodno članu 97. Poslovnika Narodne skupštine, ukupno vreme rasprave za poslaničke grupe iznosi pet časova, kao i da se ovo vreme raspoređuje na poslaničke grupe srazmerno broju narodnih poslanika članova poslaničke grupe.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Prelazimo na tačke 1–4. dnevnog reda (zajednički jedinstveni pretres):

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O OSNIVANJU TRANSPORTNE ZAJEDNICE,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU ZA KREDIT ZA POVLAŠĆENOG KUPCA ZA PROJEKAT MODERNIZACIJE I REKONSTRUKCIJE MAĐARSKO-SRPSKE ŽELEZNIČKE VEZE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE ZA DEONICU BEOGRAD CENTAR – STARA PAZOVA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE, KOJU PREDSTAVLJA MINISTARSTVO FINANSIJA, KAO ZAJMOPRIMCA, I KINESKE EXPORT-IMPORT BANKE, KAO ZAJMODAVCA,

– PREDLOGU ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O ZAJMU IZMEĐU KFW, FRANKFURT NA MAJNI, I REPUBLIKE SRBIJE, KOJU PREDSTAVLJA MINISTAR FINANSIJA, ZA PROGRAM VODOSNABDEVANJA I KANALIZACIJU U OPŠTINAMA SREDNJE VELIČINE U SRBIJI V i

– PREDLOGU ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA O IZMENAMA I DOPUNAMA FINANSIJSKIH UGOVORA 23.761, 24.745, 25.002, 25.198, 25.497, 25.610, 25.872, 81.657 I 82.640 IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE INVESTICIONE BANKE.

Saglasno članu 170, a shodno član 157. stav. 2. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram zajednički jedinstveni pretres.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović, po Poslovniku.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Arsiću, evo, nakon što se završilo ovih 20-25 minuta tokom kojih očigledno nije Poslovnik važio, konačno sam dobio reč.

Povredili ste član 27. i povredili ste član 103. Ja ću vam i citirati član 103. stav 1, koji kaže – narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine ako smatra da nije u skladu sa odredbama ovog Poslovnika, a učinjena je na sednici koja je u toku, neposredno po učinjenoj povredi.

Vi ste, gospodine, videli, videli su i građani Srbije u direktnom prenosu da sam se pet ili šest puta javljao ja. Vi ste isključivali nekoliko puta sistem i brisali iz sistema moju prijavu. Jasno i glasno sam rekao da se javljam po Poslovniku. To je uradilo još nekoliko poslanika.

Vi ste dali reč drugim govornicima, išli na utvrđivanje dnevnog reda, uporno ignorisali i kršili Poslovnik iako ste kao predsedavajući vi taj koji treba da brine o provođenju pravila sadržanih u Poslovniku.

To što radite vama postaje manir. Zašto to radite, vi znate. Pokušavate da pokažete ili da dokažete, odnosno da stvorite, u stvari, lažnu sliku kako je opozicija ta koja je nerazumna u Narodnoj skupštini, a zapravo vi suštinski, namerno kreirate takvu situaciju. Kao, tobože ste odlučili da nećete vanredne izbore, a očigledno je da hoćete. Jedino šta želite je da svalite krivicu na opoziciju, jer vi nemate nikakvu politiku, nemate nikakav program. Vaš jedini plan i program su vanredni izbori svake godine, pa ćete građane Srbije samo izborima zamajavati. To je suština, da se više ne lažemo. Kršite Poslovnik, gospodine Arsiću.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Šaroviću.

U toku utvrđivanja dnevnog reda nisu moguće povrede Poslovnika zato što je elektronski sistem tada prebačen na glasanje, tako da nisam mogao da reagujem, ali takođe mi je drago da ste se vi legitimisali kao advokat Demokratske stranke.

Reč ima narodni poslanik Miljan Damjanović, povreda Poslovnika.

Izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Gospodine Arsiću, nisam se javio po povredi Poslovnika.

PRESEDAVAJUĆI: U redu, izvinite.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Jerkov, povreda Poslovnika.

Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, gospodine Arsiću, posle dužeg vremena. Naravno, javila sam se odmah po učinjenoj povredi. To što nisam dobila reč po učinjenoj povredi je isključivo vaša greška i verovatno još jedan povod da vam ukažem na povredu Poslovnika, i to su moje kolege uradile.

Reklamiram povredu člana 112. Poslovnika, koji govori o utvrđivanju pauze, gde se jasno kaže da, ukoliko predsednik, odnosno predsedavajući u našem slučaju, ne može redovnim merama da održi red na sednici, on onda određuje pauzu, pa vas pitam – koje ste vi to redovne mere primenili pa niste uspeali da održite red? To je jedno pitanje.

Drugo pitanje je – gde u Poslovniku piše da se nakon pauze poništava sve što se pre pauze dogodilo i gde piše da tada sednica kreće kao da se ništa nije desilo?

Zbog čega ovo pitam? Zato što sam se ja javila... Zapravo, pre toga da vam ukažem na povredu člana 100. Poslovnika. I imam još jedno pitanje za vas. Kada neko od narodnih poslanika postavlja poslaničko pitanje a neko drugi od narodnih poslanika želi da odgovori, zna odgovor, na koji član Poslovnika da se pozovemo, gospodine Arsiću, odnosno gde piše u Poslovniku da je predsednica u svojstvu narodnog poslanika mogla odgovarati na poslaničko pitanje? Samo za savet da vas pitamo – gde to piše u Poslovniku?

Evo sada kolega, gospodin Gojković, priča o nestalim bebama. Tri godine vas molimo da usvojimo zakon o nestalim bebama a vi ignorišete. Po kom članu Poslovnika možemo da se javimo da odgovaramo na poslanička pitanja usmeno, a da, naravno, kao i koleginica Gojković, iskoristimo to neograničeno vreme koje nam stoji na raspolaganju da vredamo, maltretiramo i vršimo nasilje nad kolegama, pa da i mi ostali to primenjujemo ili postoje pravila koja važe samo za neke?

PREDSEDAVAJUĆI: Evo, koleginice Jerkov, odmah ću da vam odgovorim.

Redovne mere su sledeće – opomena, druga opomena, oduzimanje reči i udaljenje sa rada sednice. To su redovne mere.

Znači, vi mene prisiljavate da, umesto što napravim pauzu da se malo strasti stišaju, počnem narodnim poslanicima da izričem opomene, oduzimam reč, isključujem iz daljeg rada Skupštine? Ja to neću da radim. Izvinite, neću da koristim manire DS-a.

Po Poslovniku, narodni poslanik Radoslav Milojević.

Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Gospodine Arsiću, reklamiram član 108, da se o redu na sednici stara predsedavajući, u ovoj situaciji vi, pošto je gospođa Gojković, ne znam zbog čega, morala da napusti sednicu. Verovatno zbog nekog finog razgovora sa svojim partijskim kolegama, ali to nije na nama da komentarišemo te vas molim da ovu sednicu vodite onako kako bi trebalo da je vodite.

Ja vama ne zameram što ste rekli da ne želite da primenjujete Poslovnik, jer ste još jednom dokazali da SNS ne da ne poštuje zakone i Ustav Republike Srbije, već ne poštuje ni Poslovnik. Kada biste poštovali ovaj poslovnik do tančina, onda sa druge strane ne bi ostalo ni desetak poslanika. Ja vas u toj nameri podržavam, ali vas molim da nama ne oduzimate reč kada krenemo da govorimo istim manenom kao što to rade, mada nije moguće imati isti manir kao SNS, mnogo je teško da neko ima manire toliko loše kao SNS, ali da nas bar pustite da na naš način, demokratski i kulturno, civilizovan, odgovorimo na optužbe i napade koje SNS, plašeći se gubitka izbora od DS, svakog dana ovde servira.

Ja se ne bih smejaо da sam na vašem mestu. Ja znam da su vama puni i frižideri, i novčanici, i rezervoari, jer ste pokrali građane Srbije, ali građani Srbije su tužni. Nije im ništa smešno.

PREDSEDAVAJUĆI: Nastavite, kolega Milojeviću.

(Radoslav Milojević: Vreme.)

Pa niste prekršili vreme, ali svakako, evo ovako, pošto ste reklamirali član 108, onaj deo koji niste pročitali – zbog povrede reda na sednici predsednik

Narodne skupštine može da izrekne mere: opomenu, oduzimanje reči ili udaljenje sa sednice.

Evo, ja ću još jednom da prekršim Poslovnik i samo ću da vam oduzmem dva minuta od vaše poslaničke grupe, u skladu sa članom 103. Poslovnika, zato što ste zloupotrebili pravo na povredu Poslovnika i napravili repliku. Tako da, dva minuta manje ima vaša poslanička grupa.

Po Poslovniku, narodni poslanik Nemanja Šarović.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Arsiću, evo, vi ste maločas i sami priznali da ste prekršili Poslovnik. Ako već delite kazne opoziciji, evo, ja vas pozivam da onda lepo sebi izreknete sad meru udaljenja. Neka preuzme neko drugi od potpredsednika da predsedava.

Nepodnošljivo je da sa takvim osmehom neko ko predsedava Narodnom skupštinom prizna i kaže – prekršio sam, evo, prekršiću još jednom. Koja je poruka? Vaša poruka je – ne možete mi ništa. Vi time pokazujete da ste osioni, da ste bahati i da mislite da ćete večito biti na vlasti. To su mislili i ovi pre vas.

Vi ste priznali da kršite Poslovnik, otvoreno, iako je to svima potpuno jasno. Nemate na to pravo, gospodine Arsiću. Nemate pravo. Sramota je da predstavljate Narodnu skupštinu a da se tako ponašate, da otvoreno kažete – prekršio sam, pa šta? Prekršio sam, ali ću još jednom prekršiti, pa ću opet opoziciji uzeti dva minuta od rasprave.

Evo, uzmite i SRS-u dva minuta. Je l' to cilj? Je l' to nešto što će vas usrećiti? Je l' to nešto što će vratiti penzije? Je l' to nešto što će omogućiti bolji život građanima? Je l' je opozicija jedini problem?

Nemojte više govoriti da je to Poslovnik DS-a, sad je vaš. Oni su ga doneli, bio je njihov, a sad je vaš, jer ga primenjujete pet godina, jer vam odgovara. Da ste hteli, vi biste pokazali da ste bolji od DS-a. Doneli biste Poslovnik koji je demokratski, ili biste makar ovo malo prava što imaju narodni poslanici poštovali i omogućili biste im da ih koriste. Vi niste ništa bolji. Ako ne valja Poslovnik DS-a, menjajte ga. Do tog trenutka je vaš.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Šaroviću, vi tražite od mene da narodnim poslanicima izričem mere opomene...?

(Nemanja Šarović: Tražim da sami sebi koknete opomenu, to tražim.)

... Da izričem mere oduzimanja reči i udaljenja sa sednice?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Tako je. U slučaju težeg incidenta, ide odmah isključenje. Ovo je teži incident kad predsednik Skupštine otvoreno priznaje da krši Poslovnik i kaže – opet ću.

PRESEDAVAJUĆI: I ja sam, po vama, zato što im nisam izrekao te mere, prekršio Poslovnik?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Ne, nego što niste izrekli sebi. Sebi niste izrekli opomenu, jer je neuporedivo gore kad predsedavajući krši Poslovnik nego bilo koji poslanik.

PRESEDAVAJUĆI: Samo nastavite tako, kolega Šaroviću.

(Nemanja Šarović: Hoću. Hvala.)

Što vi više diskutujete, SNS ima više glasova.

(Nemanja Šarović: I tražim da se izjasni Skupština.)

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić, povreda Poslovnika.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram povredu člana 107. Poslovnika.

Gospodine Arsiću, ovih dana javnost je očevidac da se u Skupštini dešavaju stvari koje niko normalan ne želi. Najveću odgovornost za takvo stanje snose oni koji imaju većinu, bez obzira na to kako to kome odgovara i šta ko misli o tome. Nije isključena odgovornost i nas iz opozicije, ali manjim delom smo krivi za ovakvu atmosferu.

Po članu 107, gospodine Arsiću, vi kao narodni poslanik trenutno na mestu predsedavajućeg treba da se odnosite s uvažavanjem prema svim narodnim poslanicima. Vi bukvalno nipodaštavate Nemanju Šarovića. Koristite svaku priliku da iskompromitujete člana SRS. Malopre, prilikom tumačenja da li ste povredili ili niste Poslovnik, vi dajete kvalifikaciju da je Nemanja Šarović advokat DS-a. Ima li većeg poniženja nego to? Nema većeg poniženja. Većeg dna nema od DS, odnosno možda su Dveri ispod.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega, ne kršite Poslovnik u odredbi 107, molim vas, baš taj na koji se pozivate.

MILORAD MIRČIĆ: Samo objašnjavam u čemu je povreda s vaše strane. Ja vas molim da isključite svaku mogućnost da kao predsedavajući zloupotrebljavate Poslovnik i da jednako tretirate sve poslanike, pogotovo nas srpske radikale, jer se trudimo da zadržimo normalnu atmosferu kakvu zaslužuju građani Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Kolege poslanici, kako ste krenuli sa tim povredama Poslovnika, izgleda mi da ću ja da postanem svetski rekorder.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, povreda Poslovnika.

VLADIMIR ORLIĆ: Ukazao bih na članove 104. i 112, gospodine predsedavajući. Član 104. zbog onoga što se dogodilo maločas, ali odmah vam kažem, ne tražim da se izjašnjavamo, jer sam zadovoljan reakcijom. Vi ste sa velikim razlogom, sa dobrim pravom oduzeli dva minuta za dalju raspravu onome ko je zloupotrebio pravo na reklamiranje ovog poslovnika.

Mislim da bi trebalo da još i za nijansu energičnije reagujemo kada se dešava zloupotreba koja ne može da bude pozivanje na pravo iz člana 104. Nije to bilo pravo na repliku i nije uopšte ispravno, a kamoli korektno i bilo šta treće

da neko sebi da pravo da podigne Poslovnik da bi onda replicirao, da se direktno obraća drugoj poslaničkoj grupi.

Bilo je ovde sijaset primera takvog ponašanja. Onima koji čeznu da se što pre vrate u upravne i nadzorne odbore Dragana Đilasa nemam šta da kažem sem da im je to potpuno nerealna želja i ne treba njom uopšte da se bave. Ali da se koristi to pravo, gospodine predsedavajući, da se ovde prave neke čudne paralele, poput one da je neko na našem mestu, mislim da tu treba reagovati npr. i tako što se nekome onda uskrati prilika da iznese to što je naumio a što nikakve veze sa Poslovnikom nema.

„Žuto preduzeće“ – i to kažem vama, gospodine predsedavajući, jer od vas očekujem da reagujete na te stvari – da bude na mestu SNS-a, to je nemoguće, to je svakome poznato. Ko god se bavi tom temom, on zloupotrebljava Poslovnik. Zašto je nemoguće? Zato što je nemoguće pronaći primer da je u SNS-u neko poput ovog direktora „žutog preduzeća“, Šutanovca, došao u posed zemljišta vrednog milion i po evra, da je podigao na njemu svoj dupleks vredan 300.000 evra, da u njemu ima štednu knjižicu na 300.000 evra, a sve to od poslaničke ili ministarske plate. Nemoguće je tu praviti paralele. Ko to radi, on svesno zloupotrebljava ovaj poslovnik. A onaj ko govori da ništa nije smešno a pritom, i to je moja poslednja rečenica, gospodine predsedavajući, sam govori o izborima, mora da shvati da je on pre svega sam smešan.

U vezi sa članom 112, možda da date pauzu, da se usijane glave malo ohlade. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: U pravu ste sa članom 112.

I vama isto, u skladu sa članom 103, dva minuta od vremena poslaničke grupe.

Sada, u skladu sa članom 112, određujem pauzu u trajanju od pet minuta.

(Posle pauze)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane kolege poslanici, nastavljamo dalje sa radom.

Reč ima ministar Zorana Mihajlović, kao ovlašćeni predstavnik predlagača.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

Dobar dan svima.

Poštovani predsedavajući, drage poslanice i poslanici, hvala vam što danas imamo priliku da razgovaramo o ratifikaciji četiri vrlo važna međunarodna sporazuma.

Jedan od tih sporazuma treba da omogući Srbiji da bude sedište vrlo važnog sekretarijata, a u pitanju je Ugovor o Transportnoj zajednici zemalja Zapadnog Balkana. Potpisali smo ga letos, kada je bio sastanak predsednika

vlada, i to na engleskom jeziku, a zatim smo čekali, kao Srbija, da dobijemo taj ugovor na nacionalnim jezicima, dakle srpskom i svim ostalim, da bismo mogli taj ugovor da predložimo Vladi Republike Srbije za usvajanje.

Ugovor o Transportnoj zajednici... Krenuću od tehničkih detalja budući da je bilo puno pitanja zašto danas sednica i zašto danas raspravljamo o ovome. Ovo je vrlo važno za Republiku Srbiju, za građane Srbije. Dakle, ovaj Ugovor o Transportnoj zajednici zemalja Zapadnog Balkana, u kojem je jedna od zemalja, centralna, upravo Srbija, došao je 9. oktobra u Vladu Republike Srbije na nacionalnom jeziku, pregledan i upućen članovima Vlade Republike Srbije na mišljenje, 26. oktobra je usvojen na sednici Vlade Republike Srbije i odmah nakon toga upućen, sa molbom, Parlamentu i poslanicima i poslanicama na hitno usvajanje, upravo zbog značaja i mogućnosti da na ministarskom sastanku 7. decembra članice EU izglasaju Srbiju kao sedište Sekretarijata Transportne zajednice zemalja Zapadnog Balkana.

Mislim da je to od velikog značaja budući da je jedan od osnovnih strateških ciljeva transportne politike Srbije povezivanje sa regionom. Srbija u regionu ima leadersku poziciju upravo u oblasti infrastrukture, transportne i energetske. Za nas je mogućnost i veliki značaj da nastavimo to povezivanje mnogo brže nego što je to rađeno u prethodnom periodu.

Puno je prednosti za Srbiju, pre svega od toga što smo uopšte potpisali Ugovor o Transportnoj zajednici a da ne govorim o tome što ćemo imati sedište Sekretarijata Transportne zajednice. Dakle, ubrzana izgradnja i povezivanje i ono što je za nas važno jeste da postanemo nezaobilazni koridor u onome što se zove povezivanje Istoka i Zapada i da postanemo zaista nezaobilazni kada govorimo o izgradnji, ne samo drumskog saobraćaja nego i železničkih pruga, da završimo ili da nastavljamo dalje sa novim projektima fizičkog povezivanja sa drugim zemljama, ali ono što je takođe važno, što treba da nam pomogne jedan ovakav ugovor, jeste da prevaziđemo sve one nefizičke barijere koje postoje između Srbije i svih zemalja sa kojima se graničimo, jer ono što utiče direktno na našu konkurentnost jeste činjenica da nam često roba, i putnici ali posebno roba, na granicama stoji jako dugo.

Jedna od odlika ovog ugovora, gde ćemo svi zajedno, kao zemlje Zapadnog Balkana, uskladiti naša nacionalna zakonodavstva, zatim ćemo postati jedan jedinstveni region, a kao takav biti deo EU i tako sistemski razvijati našu transportnu politiku i naš transportni sistem, jeste da prevaziđemo sve fizičke i nefizičke barijere. Pored toga, naravno, usklađivanje nacionalnih zakonodavstava i mogućnost da koristimo dodatno još mnoge fondove i da sve one projekte koje smatramo strateškim a koji se u Vladi Republike Srbije definišu, a to su određeni koridori, krenemo u njihovu mnogo bržu realizaciju.

Mislim da je vrlo važno napomenuti da zahvaljujući jednom ovakvom ugovoru, gde nismo sami, ali jesmo, ponavljam još jedanput, centralna zemlja Zapadnog Balkana, radimo na tome da povećamo obim transporta i ljudi i robe, da se potrudimo, a imamo jasne planove, programe i za veliki deo pripremljenu projektotehničku dokumentaciju, da te projekte realizujemo. To znači da produžimo našu transportnu mrežu, zatim da iz toga takođe možemo da vidimo u realnom životu, ne samo gotovu infrastrukturu nego i u onim finansijskim i ekonomskim indikatorima povećanje učešća transporta u društvenom bruto proizvodu.

Mislim da je takođe jako važno reći da ćemo u skladu sa ovakvim jednim ugovorom na pet godina praviti određene planove. Radićemo zajedno. Ne možemo pričati o infrastrukturi kao jednom ostrvu samo za jednu zemlju. Infrastruktura je zaista pitanje celog regiona. Ukoliko smo bez infrastrukture, ne možemo pričati ni o bilo kakvom privrednom razvoju.

To je prvi vrlo važan međunarodni sporazum. Pričaćemo šta god je potrebno o detaljima, i to je pre svega osnovni razlog zašto se, evo, danas vidimo i o tome pričamo.

Pored ovog međunarodnog sporazuma, još tri sporazuma su ispred vas. Svaki je ponaosob važan za građane i građanke Srbije. Jedan jeste ratifikacija Ugovora sa KFV nemačkom bankom u vrednosti od 17 miliona evra. U pitanju je vodosnabdevanje u četiri opštine: Kikinda, Vrbas, Knjaževac i Paraćin. Vrednost za Kikindu je šest miliona, za Vrbas 4,1, Knjaževac 3,4, Paraćin 3,45 miliona evra. Već smo potpisali ugovore, Ministarstvo finansija, KFV banka i predsednici opština, i sada je ispred vas da o tome razgovaramo. Ukoliko ovo budemo ratifikovali, u narednih godinu dana će ova četiri grada imati rešeno pitanje vodosnabdevanja; negde je vodosnabdevanje, negde je deo kanalizacije.

Zatim, ispred vas je takođe ratifikacija međunarodnog ugovora o finansiranju sa kineskom „Eks-Im“ bankom, a odnosi se na finansiranje prve deonice modernizacije pruge Beograd – Budimpešta. To je prva deonica, Beograd Centar – Stara Pazova. Prošle godine u novembru na Samitu 16+1 u Rigi potpisan je komercijalni ugovor sa kineskim konzorcijumom koji će raditi na ovom delu pruge. U maju, kada je predsednik Vučić bio u Pekingu, potpisali smo i ugovor o finansiranju i od 26. avgusta on je u Parlamentu po hitnom postupku kako bismo sada imali ratifikovan i ovakav jedan ugovor. Pričaćemo o detaljima kasnije u samoj diskusiji.

Inače, u pitanju je preferencijalni kredit i sve ono što Srbija već ima u svojim odnosima sa Narodnom Republikom Kinom. Srbija, koja je, između ostalog, dobila i to da je sedište, odnosno centar za saobraćaj i infrastrukturu 16+1 zemalja. Znači, sledeće godine ćemo ovde u Beogradu ugostiti sve ministre transporta, kao i ministra transporta i infrastrukture Narodne Republike Kine.

Četvrti sporazum koji je ispred vas je Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o izmenama i dopunama finansijskih ugovora između Republike Srbije i Evropske investicione banke. Od 2001. godine do danas 3,1 milijarda je potpisanih, ratifikovanih ugovora sa Evropskom investicionom bankom. Sve međunarodne finansijske organizacije propisuju vrlo detaljnu proceduru sprovođenja javnih nabavki. Kod Evropske investicione banke to za nijansu izgleda drugačije. Oni nemaju detaljno propisanu proceduru. Imaju jedan vodič za sprovođenje javnih nabavki, gde nema svih detalja. U tom smislu, niti se u potpunosti primenjuje vodič za javne nabavke, niti se onda u potpunosti može primeniti naš Zakon o javnim nabavkama, tačnije u onom delu šta su nadležnosti Republičke komisije za zaštitu prava ponuđača.

Iz tog razloga smo, želeći da to sve bude transparentno, da nam se ne desi situacija da se neko požali na tenderu pa da onda Republička komisija ne može da da svoj stav, našli rešenje sa Evropskom investicionom bankom, gde ćemo u potpunosti moći da, izmenom članova samog ugovora, primenimo naš zakon, a to znači da će Republička komisija moći da reaguje, naravno, u drugom stepenu, ukoliko postoji neka žalba.

Tu su četiri međunarodna sporazuma ispred vas. Svaki je važan, kao i sve ono što vi radite. Još jednom želim da vam se zahvalim što danas možemo da razgovaramo o ovome. Sve što imate da pitate, mi smo tu da odgovorimo. Žao mi je što neki, čini mi se, nisu baš shvatili koliki je značaj ovoga pa imamo situaciju da je najveći problem zašto smo danas ovde, a bićemo i sutra, a nije suština značaj toga da je Srbija centralna zemlja, da će imati sekretarijat zemalja Zapadnog Balkana, što nije, naravno, bilo lako dobiti, verujte. To je stvar velikog rada, što predsednika što same Vlade Republike Srbije. Naravno, da ne govorim o opštinama i lokalnim samoupravama u kojima će konačno biti rešena pitanja bilo kanalizacije, bilo vodosnabdevanja. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li izvestioci nadležnih odbora žele reč? (Ne.)

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Miljan Damjanović.

MILJAN DAMJANOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, u materijalu smo mogli da pročitamo da je Vlada dostavila Narodnoj skupštini Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za kredit za povlašćenog kupca za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije, za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova, između Vlade Republike Srbije, koju predstavlja Ministarstvo finansija, kao zajmoprimca, i kineske „Eksport-import banke“, kao zajmodavca 29. avgusta 2017. godine.

To je pre tačno tri meseca dostavljeno i postavlja se sada logično pitanje kako je moguće da mi jutros dobijemo obrazloženje od predsednika Parlamenta da je tek juče zamoljena od predsednika i potpredsednika Vlade da se po hitnom postupku to zakaže u roku od 24 sata i zašto to jednostavno, ukoliko je postojala mogućnost, ukoliko je stigao materijal 29. avgusta, ako je toliko urgentno i toliko hitno, nije stavljeno na dnevni red još u septembru i zašto se tada nije raspravljalo o ovim zakonima i sporazumima. Zašto se, ako se nekom žuri, čeka tri meseca? Po našim razmišljanjima pravi se određeni tajming i postoje zakulisne radnje.

Kada je u pitanju Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o osnivanju Transportne zajednice, koji je podnela Vlada 1. novembra 2017. godine, ministar je malopre, kada je govorila ko su potpisnici sporazuma, možda zaboravila, ili nije rekla, da su pored Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, na listi potpisnika i Crna Gora, Srbija i Kosovo, a vratićemo se i na obrazloženje. Iako u samom ovom sporazumu, odnosno zakonu kaže da Kosovo sa zvezdicom, ovaj naziv je bez prejudiciranja stavova o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti UN 1244 potpisano 1999. godine, podsetiću kolege narodne poslanike i javnost da nijedna Vlada Republike Srbije, od 5. oktobra do danas, nije zaista i iskreno tražila da se primeni Rezolucija 1244, jer ona ne govori samo o nekakvoj zvezdici, već je otišla korak dalje i Briselskim sporazumom, što ću dokazati u samom zakonu, stoji da vi priznajete, i *de facto* i *de iure*, državu Kosovo.

Kada...

Polako, čućete, gospodo, nema potrebe da dobacujete, to stoji u vašem zakonu. Evo, čućete, pa ćete imati pravo na repliku.

Dalje kaže – imajući u vidu...

Hvala na sugestiji.

(Predsedavajući: Kolega Damjanoviću, nastavite.)

Koleginica mi sve vreme dobacuje.

(Predsedavajući: Noviji ste poslanik... Naviknite se na to. Tako je to u Parlamentu.)

(Zoran Radojičić: A ja kada dobacujem, vi opomenu.)

Znači, kaže – imajući u vidu želju svake od strana potpisnica iz Jugoistočne Evrope da svoje zakone o saobraćaju i srodnim pitanjima učini kompatibilnim sa onima u Evropskoj uniji, uključujući budući razvoj pravnih tekovina u okviru Unije... Zatim kaže da se ovaj sporazum odnosi na više aspekata – socijalna pitanja, pitanja životne sredine, javne nabavke, infrastrukture itd.

Ovaj sporazum je ništa drugo nego pisane direktive iz EU. Iako mi nismo članica EU, interesantno je da uporno donosimo zakone u skladu sa Evropskom

unijom, a čelnici i predstavnici iste te Evropske unije, kada vas prime i razgovaraju sa vama i sa predstavnicima Vlade Republike Srbije, svaki put odlažu mogući prijem Srbije u EU.

Podsetiću vas da je još 5. oktobra obećanje bilo da će Srbija biti primljena u Evropsku uniju 2003. godine. Zatim je bilo da ćemo biti primljeni 2006. godine, pa 2012. godine. Onog momenta kada ste preuzeli vlast u Srbiji 2012. godine, rekli ste da ćete vi uvesti Srbiju u Evropsku uniju, jer to Demokratska stranka nije uspela, najdalje u jednom mandatu. Taj prvi mandat vam je trajao dve godine i niste uveli Srbiju u Evropsku uniju. Zatim je komesar za proširenje rekao da će Srbija ući u EU 2018. godine, da bismo skoro čuli, pre nekih par meseci, da je pomeren za 2020. godinu, a po najnovijim izjavama komesara za proširenje Evropske unije, da je mogući ulazak Srbije u EU 2025. godine.

Kada sam malopre govorio o tome da u ovom zakonu stoji i Kosovo, a član 14. Briselskog sporazuma kaže da potpisnice jedna drugu neće sprečavati u daljim evrointegracijama, što je jasno, jer onda u EU ne ulaze nikakvi regioni, niti pokrajine, govori se, znači, o dve države i vi danas pred nas stavljate Protokol Četvrti, koji kaže – prelazni aranžmani između EU, sa jedne strane, i Kosova, sa druge strane.

Sada postavljam sledeće pitanje ministru – da li su građani Vojvodine državljani Srbije? Ja mislim da jesu. Da li su građani Zapadne Srbije državljani Srbije? Ja ne mislim, nego poštujem Ustav Republike Srbije i kažem da jesu. Da li su građani Šumadije deo Srbije i državljani Srbije? Naravno da jesu. Da li su ljudi iz Istočne Srbije, Zaječara, Negotina, Kladova državljani Srbije? Naravno da jesu.

Ali vi ovde u članu 2. ovih prelaznih aranžmana kažete u tački 1. stav 2 – do kraja prvog prelaznog perioda državljani Kosova i brodske kompanije osnovane na Kosovu imaju pravo da prevoze putnike itd. Državljanin Kosova! Ne državljani Srbije, AP Kosovo i Metohija, gospodo kolege, ne privremenih institucija državljani Srbije, gde su privremene institucije Prištine. Ovde stoji – državljani Kosova. Ko su državljani? Građani određene države. Ili ćemo u nekim budućim zakonima dobiti da su državljani Vojvođani u Vojvodini, državljani Šumadinci, državljani Kladovčani, državljani Zaječarci, državljani iz Bujanovca možda naredni put, Preševa? Vi ste nama dali predlog gde kažete – državljani Kosova i brodske kompanije itd. na Kosovu. Nema Metohije. A da biste postali državljanin određene države...

Meni je drago što ste vi konačno priznali naše, nažalost, strepnje da ste priznali nezavisnu državu Kosovo tako što ste glasali i podržali Ramuša Haradinaja i preneli sve prerogative države njima, znači izvršnu, sudsku i zakonodavnu vlast, i upravo – govorili smo iz praktičnih primera – upravo je

ovo, nažalost, istina i nisu potrebni nikakvi unutrašnji dijalozi. Zato ste i postavljeni 2012. godine da vladate Srbijom, da biste priznali nezavisnu državu Kosovo.

Jer, da biste bili državljanin Kosova, vi morate biti Kosovar, morate imati njihovu ličnu kartu, izvod iz matične knjige rođenih. I tačno je, gospodo poslanici, ko god je izvukao izvod iz matične knjige rođenih države Kosovo, koju ste vi priznali, piše da je Kosovar, ne ni Srbin, ne ni Turčin, ne ni Bošnjak musliman, ne Albanac Šiptar, piše Kosovar. Vi ste ovim zakonom nama konačno otvorili oči, odnosno pred građane Srbije izašli sa defakto stavom da je Kosovo nezavisna država.

Kada je u pitanju Predlog zakona o potvrđivanju Ugovora o zajmu za kredit za povlašćenog kupca za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze, koji smo već spomenuli, iz zajma od Kine, postavlja se logično pitanje zašto se takvi projekti ne finansiraju iz sopstvenih sredstava. Reći ćete da ih nema. Tačno, ali se postavlja pitanje zašto tih sredstava nema. Šta ste vi učinili kao Vlada Republike Srbije od 2015. godine, kada ste formirali i trasirali put da je to akcionarsko društvo, da se popravi situacija? Šta je prava slika na terenu? Vi sada modernizujete deo Železnice; to je kao kada bismo rekli krećemo da pravimo kuću od krova a nismo napravili temelj. To vi trenutno radite.

I kaže: Osnovni podaci o Društvu; osnivač je Republika Srbija, u čije ime osnivačka prava ostvaruje Vlada; akcionari – Republika Srbija je jedini akcionar. Zašto je ovo vrlo bitno? Vrlo je bitno, a gospodin Šešelj je postavio u utorak to poslaničko pitanje ministru Zorani Mihajlović i nije dobio odgovor, zato što ste vi, gospodo iz vladajuće većine, nama govorili, i dan-danas govorite, ministar gde god se pojavi kaže da je najbolja uspešno sprovedena reforma, naročito u delu racionalizacije broja zaposlenih, kao što su vam rekli predstavnici MMF-a, Svetske banke i ostalih, upravo „Železnice Srbije“.

Šta to znači? Kakva je to najbolje urađena rekonstrukcija? Javnost mora da zna da su sindikati „Železnica Srbije“ pre godinu dana prihvatili bez socijalnih nemira, bez nekih velikih štrajkova, verujući ministru Zorani Mihajlović, iako smo ih mi upozoravali da ne možete verovati naprednjačkom ministru jer, moram uvod da napravim, isto je ministar Zorana Mihajlović novembra 2015. godine najavila Zakonom o legalizaciji „da će za godinu dana od milion i trista hiljada objekata biti rešeno milion objekata“. Znači, u decembru 2016, kako je rečeno, 70-80%, a u Beogradu je u tom trenutku bilo 300.000 nelegalizovanih objekata. Rešeno je za tih godinu dana 3.000, ili 1%. I ne može se verovati.

Vizija „Železnica Srbije“, kaže – očekujemo savremenu, bezbednu i tržišno orijentisanu železnicu, što znači: trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštita javne železničke infrastrukture... I sada, ukoliko pogledamo,

kaže – prema navodima, na „Železnici“ se krade sve od igle do lokomotive. Prošlogodišnji bilans nasrtaja na imovinu „Železnica Srbije“ je sledeći: mart – ukradeno je 1.600 metara kontaktne mreže između stanica Ostružnica i Surčin, maj – zatečena lica koja skidaju pribor sa koloseka na otvorenoj pruzi između stanica Novi Sad i Novi Sad – Ložionica, jun – između Vranjske Banje i Ristovca, jul – između stanica Sombor i Bukovački Salaši, avgust – između stanica Tavankut i Bajmok, oktobar – na putnom prelazu itd., itd.

Znate li kako to u praksi izgleda? Ne znate, jer samo sedite u kancelarijama i nikada niste bili. Pošaljete radnike, onda oni konstatuju da su to pripadnici jedne nacionalne manjine i kaže se – moramo da ih pustimo, ne možemo da ih sprečimo, pozovite policiju. Policija kaže – nemamo pametnija posla.

Sada, kada smo kod toga, zašto nema novca iz osnovnih sredstava da se rade ovi projekti i na kojoj lestvici se, ako govorite o „Železnicama Srbije“ da su najbolji, nalaze radnici „Železnica Srbije“?

Podsetiću javnost, vas kolege koji dobacujete, jer odlučujete o ljudima koji žive na ivici egzistencije, da je prošle godine 3.000 ljudi ostalo bez posla, da će ove godine ostati još 3.000 ljudi, da vi sada imate konkurs za nekih osam inženjera. A pošto ne znate šta je tačno stanje na terenu – treba da se stidite – najviše imate manjak radnika na terenu, tri puta manje od zacrtane prave sistematizacije.

Šta to znači? To znači da ste ukinuli da za radnike „Železnice“... Pazite ovo, voz ne može da se koristi kada treba da se ode da se popravi određena deonica za održavanje i sada se ide drumskim prevozom. A za ceo Beograd postoji samo jedno vozilo. Samo jedno vozilo da se drumskim saobraćajem stigne do određene deonice na čitavoj teritoriji grada Beograda. Vi ste to ukinuli.

Zatim, zaposleni više nemaju besplatne karte, ne računam kargo deo. Znači nemaju karte, iako rade tu 20-30 godina, da koriste „Železnice Srbije“. Tada ste, 2015. godine, najavili da ćete formirati „Holding“, „Infrastrukturu“, „Srbija-voz“ i „Kargo“, a 10. avgusta u APR-u napravili akcionarsko društvo. To ništa nije sporno, ali šta je sporno? Sporno je da je primenom Zakona o privremenom uređivanju osnovica za obračun i isplatu plata, odnosno zarada i drugih stalnih primanja korisnika javnih sredstava iz 2014. godine zaposlenima u akcionarskim društvima srpskih železnica umanjena osnovica na obračun zarada, a samim tim i 10% od zarade. Kod nekih zanimanja i više, u zavisnosti od vrste posla i modela radnog vremena, odnosno zaposleni na srpskim železnicama tretirani su na isti način kao i zaposleni u javnim preduzećima, javnom sektoru. Ni to ništa nije sporno. Prihvatili su kako ste vi to uradili i nije sporno.

Šta je sada sporno? Sporno je da je na sastanku sa potpredsednikom Vlade, Zoranom Mihajlović, održanom 19. oktobra 2017. godine, predstavnicima

sindikata saopšteno da najavljenim najnovijim povećanjem zarada, planom Ministarstva finansija, nisu obuhvaćeni zaposleni na železnici. Zašto? Tada ste ih tretirali kao akcionarska društva. Znači, kada je trebalo da im se smanje zarade, gospodo kolege narodni poslanici i vi ministre, onda ste ih tretirali kao javna preduzeća. Kada ste donosili uredbu da se povećavaju plate u javnom sektoru, indirektnih i direktnih korisnika budžeta, onda im niste povećali te plate, odnosno osnovicu zarade.

Ovo nije prvi put da se železničari stavljaju u nepovoljan položaj u odnosu na druge i da se tretiraju dvojako, i sindikati su zatražili još jedan sastanak, koji je trebalo da se održi danas. Ministar Zorana Mihajlović je pozvana, nadam se da ćemo dobiti odgovor da li se odazvala ili će i dalje nastaviti da širi šarene laže u Skupštini, kada dođe, u odnosu na radnike, kojih nije dovoljno a dobijaju otkaze i imaju veliki problem da se suoče sa nagomilanim problemima na prugama „Železnica Srbije“.

Treba da podsetim javnost da su železničari, mislim, jedini kojima duže od pet godina nije povećana zarada ni za dinar, ni za procenat. Više od pet godina. A puna su vam usta hvale da ispunjavaju sve moguće reforme i da je to odlično javno preduzeće i da su, za razliku od njih, „Koridori“ i ostali neuspešni. Jer to je vaš resor, ministarstva koje vodite.

Do stupanja na snagu zakona zaposleni u železničkom sektoru bili su na dnu lestvice po proseku zarada u svim javnim preduzećima u Srbiji, u svim, od svih, i dodatno ste ih uništili smanjenjem zarada, a pet godina, odnosno tri godine kasnije, gde imamo situaciju da je potrošačka korpa skočila, samo ste njih zaobišli u toj preraspodeli.

Kroz proces restrukturiranja se očekuje da ćete i do kraja ove godine, kao što sam ponovio, ostaviti bez posla još 3.000 radnika. Ako ste 3.000 ostavili prošle godine i 3.000 ove, po kojoj to matematičkoj logici, ekonomskoj logici, oni nisu mogli da dobiju dinar više zarade?

Kao dokaz... I, da, voleo bih da dobijem odgovor – ukoliko su nam informacije tačne, zemljište gde se gradi „Beograd na vodi“ je većinom zemljište koje pripada „Železnicama Srbije“. Interesuje nas kako je izvršena prenamena, da li je ovo akcionarsko društvo dobilo finansijska sredstva u zavisnosti od zemlje koliko ste prisvojili da biste gradili svoj projekat, razvojni projekat Grada Beograda, i ukoliko nije, zašto nije ako znamo da je praksa bila da se obešteti javno preduzeće. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospođa Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Bilo je nekoliko pitanja i nekoliko insinucija, za koje mislim da nisu tačne i dužnost mi je da ih objasnim.

Krenućemo prvo od Ugovora o Transportnoj zajednici zemalja Zapadnog Balkana. Prvo pitanje Kosova i potpisnika tog ugovora, da građani Srbije ne bi mislili drugačije od onoga što zaista stoji na papiru i što jeste. Nekoliko stvari. Prvo, Kosovo kao potpisnik ugovora o osnivanju jeste, ali baš onako u skladu sa Rezolucijom 1244, dakle po svim procedurama i na način kako je to već rečeno. I lepo vam piše čak u članu 2, da ne predstavlja nikakvo priznanje Kosova od strane EU kao nezvanične države.

Ugovorom o osnivanju Transportne zajednice Kosovo se označava na isti način kao i u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, koji su EU i „Evroatom“ zaključili sa njim, a koji je u skladu sa dogovorom o regionalnom predstavljanju i saradnji postignutim dijalogom Beograda i Prištine, kao Kosovo sa zvezdicom, sa pratećom fusnotom koja glasi – ovaj naziv je bez prejudiciranja statusa i u skladu je sa Rezolucijom Saveta bezbednosti UN 1244 i mišljenja Međunarodnog suda itd.

Član 2. u Protokolu koji ste vi pominjali – odmah da se zna, protokoli su tu zbog toga što daju određena prelazna vremena državama da u dve faze harmonizuju svoja zakonodavstva sa zakonodavstvom EU – i u tom članu 2, koji ste vi predstavili kao da je Srbija prihvatila neko priznanje Kosova, što nije tačno, vrlo jasno stoji, takođe, zvezdica i ceo ovaj tekst koji sam ja maločas, već jedanput rekla.

Dakle, to je prva stvar koja nije tačna. Niti je Srbija prihvatila *de facto* i *de iure* nezavisnost Kosova, niti je Srbija ovim Ugovorom o Transportnoj zajednici zemalja Zapadnog Balkana na bilo koji način prihvatila nezavisnost Kosova, niti će.

Dalje, ono što ste takođe ovde rekli, pitate se zašto ovaj ugovor znači samo usklađivanje našeg zakonodavstva i da su to samo prepisane direktive EU, da vas podsetim, ako to niste znali, Srbija je kandidat za članstvo, odnosno Srbija želi da bude članica EU i to jeste naš put. Prema tome, logično je da i sve što radimo u prethodnom periodu i od zakona sve što usvajamo upravo u ovom parlamentu jesu zakoni koji su usklađeni sa direktivama EU.

Zašto uopšte...? Možda niste na pravi način, možda ja nisam dobro objasnila i na tome se izvinjavam. Zašto nam treba ovaj Ugovor o Transportnoj zajednici, zašto hoćemo da imamo Transportnu zajednicu zemalja Zapadnog Balkana? Zbog toga što ćemo mnogo brže i mnogo bolje moći da se povežemo u bilo kom smislu, dakle ekonomski, infrastrukturno sa zemljama Zapadnog Balkana, zato što je dobro za nas da imamo jedinstveno tržište. Mnogo je bolje za nas sve da imamo jedinstveno tržište sa svim ostalim državama, jer to znači mogućnost za ekonomski dalji oporavak i za ekonomski dalji rad.

Pitali ste, takođe, oko građana Vojvodine, istočne Srbije, zapadne, pobrojali ste to lepo, a ja da vas pitam – da li mislite da građani Vojvodine

zaslužuju još više puteva, još više pruga? Da li građani zapadne Srbije zaslužuju još više puteva, još više pruga? Da li građani istočne Srbije to isto zaslužuju? Ja mislim da zaslužuju i Vlada Republike Srbije misli da zaslužuju, i zbog toga sve ovo i radimo.

Dalje, postavili ste zanimljivo pitanje na samom početku vezano za ugovor sa „Eks-Im bankom“, ugovor o finansiranju za prvu deonicu modernizacije pruge Beograd–Budimpešta. Mi smo ponosni ne samo na taj ugovor, nego na našu saradnju sa Narodnom Republikom Kinom. Meni nije jasno da li vi imate problem, odnosno ne shvatate sam ugovor o finansiranju pa o tim detaljima da razgovaramo, ili se vama baš ne radi danas i sutra pa je to najveći problem zašto ste vi dobili danas taj ugovor. To nisam najbolje razumela, ali sam sigurna da ćete mi odgovoriti.

Što se tiče „Železnica Srbije“, ja sam ponosna na svakog radnika i radnicu „Železnica Srbije“. Posle dve decenije, možda i više, tri decenije, „Železnice Srbije“ su polako, korak po korak, krenule ne samo u oporavak nego u modernizaciju i razvoj. To što u „Železnicama Srbije“ prošle godine nije bilo, kako vi kažete, haosa i problema zato što se 90% ljudi prijavilo, između ostalog dobrovoljno, da izađe iz „Železnica“, ja vas razumem, vi ste navikli da radite u haosu. Vi to volite, to je suština rada SRS-a. Znači, što veći kaos, nikakav problem.

Međutim, ono što je činjenica a vezano je za „Železnice Srbije“ jeste sledeće. „Železnice Srbije“ imaju danas vrednost investicija šest milijardi evra. To su nove pruge, to je nova infrastruktura, to su novi vozovi. Za prethodne četiri godine imate, recimo, ruski kredit. Dinar jedan nije bio ugovoren pre tri i po godine, dinar jedan nije bio potrošen. Danas je ugovoreno 870 miliona ruskog kredita, potrošeno je blizu 450 miliona. To je zasluga ove Vlade i radnika „Železnice“, u svakom preduzeću, i u „Infrastrukturi“, „Srbija-vozu“, isto tako i u „Kargu“. „Železnice“ danas već izgledaju drugačije.

Prema tome, priča o tome da je neko nekog ostavio bez posla... Samo da podsetim, 3.200 ljudi jeste otišlo iz „Železnice“, 92% je bilo dobrovoljno. Od 3.200 ljudi bilo je 12 žalbi, osmoro ljudi je vraćeno na posao.

Takođe želim da vas informišem da su u „Železnicama Srbije“ postojali dugovi kada smo počeli da se bavimo na pravi, sistemski način železnicom, a ne onako kako su svi pričali i nisu se bavili železnicom pa smo došli u situaciju da pre tri godine pričamo da cela mreža ima prosečnu brzinu 30-35 kilometara na sat. Vi sad imate deonicu, onoliko koliko je moglo da se uradi u prethodne tri godine, gde je prosečna brzina 110-120 kilometara na sat, takođe 20, odnosno 37 novih vozova. Dakle, mi smo, između ostalog, rešili pitanje istorijskih dugova „Železnica“, koje niko nije želeo da reši. Mislim da je to vrlo važno, jer ne možete da očekujete da firma dalje radi i funkcioniše ukoliko toga nema.

Nadalje, prvi put je urađen popis u „Železnicama“. Dakle prvi put posle 15 godina „Železnice Srbije“ su uradile popis svoje imovine. Da li možete da verujete da za 15 godina nikada nije urađen popis i nije se znalo šta „Železnice Srbije“ imaju. Tom prilikom je ustanovljen višak određenih sredstava, u vrednosti od 16 miliona, knjigovodstveno, dinara. Videćemo sada da li će ta sredstva da se prodaju za onoliko kolika je tržišna vrednost; to će „Železnicama“ služiti da nadalje svoje dugove ili određene troškove plaćaju.

Prema tome, „Železnice Srbije“ jesu na dobrom putu. Daleko od toga da je sve završeno. Neophodno je da se ceo Koridor 10 modernizuje, neophodno je da one druge, regionalne pruge dobiju takođe, da budu sve elektrifikovane, jer imamo situaciju da jedan deo nije elektrifikovan, i zato ćemo raditi Niš–Dimitrovgrad, i zato ćemo raditi obilaznicu oko Niša, i zato potpisujemo ugovor za elektrifikaciju.

Tako da bih samo volela, ukoliko je moguće, da govorimo o činjenicama, ni o čemu drugom. Hvala vam lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovníku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

(Nemanja Šarović: Ja sam se prvi javio. Nemojte da se pravite...)

A vi ste se prvi javili? Ajde.

Kolega Šaroviću, nešto ste rekli. Da se ne pravim šta...?

NEMANJA ŠAROVIĆ: Da se ne pravite. Jeste. Vi završite, gospodine Arsiću, valjda ste dovoljno mudri.

Gospodine Arsiću, prekršili ste nekoliko članova. Prekršili ste član 27. i prekršen je član 107, koji kaže da je govornik na sednici dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine i da nije dozvoljeno korišćenje uvredljivih izraza, a to je upravo ono što je gospođa ministar uradila. Vi ste, gospodine Arsiću, bili dužni da je podučite na koji način je ona dužna da se ponaša u ovoj narodnoj skupštini ili ćemo joj uskratiti gostoprimstvo.

(Predsedavajući: Šta je to uradila? Recite mi.)

Evo, objasniću, budite strpljivi.

(Predsedavajući: Objasnite konačno.)

Problem je, gospodine Arsiću, između ostalog, to što vi niste slušali šta priča ministar. Jer da jeste... Ili, kako kažu kolege, niste razumeli. Gospođa Mihajlović je rekla da mi iz Srpske radikalne stranke, da je naš manir da stvaramo kaos i da radimo u haosu. I vi kao bivši radikal trebalo bi da znate da to nije istina. I njen šef, kao bivši radikal, prema kome pokazuje ogromnu lojalnost, kakvu je svojevremeno pokazivala prema Labusu i Mladanu Dinkiću, takođe je neko ko je nekada bio radikal.

Vi nemate pravo da kao ministar dođete ovde da držite nekome lekcije, a pogotovo vi lično ne možete držati lekcije o lepom ponašanju. Naučite gde ste došli. Obraćajte se sa poštovanjem. Miljan Damjanović, kada je govorio, ni jednu

jedinu uvredljivu reč prema vama nije iskoristio iako bi mogao mnogo toga da kaže, ali je poštovao instituciju u kojoj se nalazi. I vi ste dužni da je poštujete.

A vi, gospodine Arsiću, nemojte sad pričati sa ministrom nego slušajte mene dok vam ukazujem na povredu. Gospodine Arsiću, ne možete vi čakulati sa ministrom dok ja govorim i objašnjavam. Naravno da posle toga ne znate šta sam rekao...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Šaroviću, ja sam čuo gospođu Mihajlović kad je rekla da „vi iz SRS-a najviše volite kada je haos“, a ne to što vi sada citirate.

(Nemanja Šarović: Je l' to uvredljivo za vas?)

Ja ne znam da li je to pohvala ili je uvredljivo za političku stranku koja je u opoziciji.

(Nemanja Šarović: Ti ne znaš?)

Pa znate šta, ja sam voleo, dok sam bio opozicija, da vlast pravi takav haos jer ćemo lakše da je pobedimo.

(Nemanja Šarović: Nije ovde pitanje šta ti voliš, nego šta je pristojno a šta nije, šta je uvredljivo a šta nije.)

Pa nije uvredljivo ako je rekla da vi najviše volite kada vlast pravi haos.

(Nemanja Šarović: To nije uvredljivo?)

Šta je to vama uvredljivo?

(Narodni poslanik Vjerica Radeta dobacuje s mesta.)

Molim?

(Vjerica Radeta: Eto to što si čuo. Kakvo je to ponašanje? Kako te nije sramota? Svi morate da se postrojavate pred Zoranom. Mi ne moramo.)

Da li ste zadovoljni odgovorom ili želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o tome?

Tražite ponovo reč? Ne, dovoljno će da bude samo...

(Nemanja Šarović: Hoću da se izjasnim.)

Znači, nećete?

(Nemanja Šarović: Ja želim da se izjasnim.)

A, hoćete. Dobro. U redu, izjasniće se Narodna skupština.

Hajde sada da vidimo, ko će još po Poslovniku?

Marko Đurišić.

Izvolite.

(Vjerica Radeta: Ja sam se prva javila.)

Koleginice Radeta, vi ste potpredsednik, dođite da pogledate monitor, da li na monitoru stoji vaše ime i prezime.

(Vjerica Radeta: Pa znam ja šta vi radite, baš zato što sedim tu.)

Evo, još uvek nema.

Izvinite, kolega.

Ovako, prijavili su se Đorđe Vukadinović, Miljan Damjanović, Zoran Živković, Nemanja Šarović ponovo i, poslednja, Vjerica Radeta, a pre toga je reč dobio...

(Vjerica Radeta: Kad sam podigla Poslovnik?)

Možete da mašete koliko god hoćete, ja vidim po ovome što je na monitoru.

Zatražite ponovo reč, kolega Đurišiću.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Mislim da je ova sednica pravo lice vlasti SNS-a, koja ne želi da Skupština radi na normalan način i da se bavi onim pitanjima koja su važna.

(Predsedavajući: Član Poslovnika, molim vas, kolega Đurišiću.)

Član Poslovnika je 27, da predsedavajući vodi sednicu...

(Predsedavajući: Bio je maločas, kolega Đurišiću. Moraćete da pronađete neki drugi.)

Molim?

(Predsedavajući: Kolega Šarović je...)

Član 103, predsedavajući.

(Predsedavajući: Sad ćemo da licitiramo? Dobro.)

Član 103, javljanje o povredi Poslovnika. Kada se poslanik javi i ukaže na povredu Poslovnika, predsedavajući je dužan da mu odmah da pravo da obrazloži povredu Poslovnika. Jedino ko tu ima prednost su predsednici poslaničkih grupa. Vi niste uradili kako to kaže Poslovnik. Znači, dali ste meni reč iako su tražili i drugi povredu Poslovnika.

Ovde želite vi da napravite kaos. Ceo dan pravite kaos jer vam je namera da izbegnete one teme o kojima mi smatramo da treba da se priča. Lažete i obmanjujete javnost, i vi i predsednica Parlamenta i ministarka, neprekidno iznoseći kako vi hoćete da radimo a mi nećemo da radimo. Ne, mi hoćemo da radimo na način koji to predviđa Poslovnik, da govorimo o temama za koje smatramo da su bitne za građane Srbije. Imamo na to pravo, a vi nam to pravo uskraćujete. Mi ćemo se ovde i danas i svaki put boriti za to naše pravo onako kako nam to ovaj poslovnik omogućava.

Znači, molim vas da poštujuete svakog poslanika podjednako, da dajete reč na onaj način koji je to Poslovnik predvideo, da budete skoncentrisani. Znam da nije lako, znam, vidim da ste sami, nemate podršku ostalih kolega potpredsednika, ali to su vaši problemi.

PRESEDAVAJUĆI: Nisam baš najbolje razumeo vašu povredu Poslovnika. Kako je ko zatražio, ja sam davao reč. Ko je šef poslaničkog kluba... Šta je smešno? Meni je potpuno nebitno po kom redosledu ćete dobijati reč, ako

insistirate. Po meni su i šef poslaničkog kluba i zamenik šefa, ako šef nije tu, potpuno izjednačeni.

Nešto da vam kažem, što se tiče toga da ćete vi teme u Narodnoj skupštini da vodite, odnosno diskusiju o onim temama koje vi smatrate da su interesantne za politički život Srbije, to možete na političkim tribinama koje organizuje vaša stranka. I sami znate da Narodna skupština može da radi samo po tačkama koje su na dnevnom redu. Pa vas molim da to pravo, na kom ste insistirali dok ste bili na vlasti, sad primenjujete i kad ste poslanici koji podržavaju bivši režim. Eto, ništa više.

Sad kolegice Radeta.

Sigurni ste da želite reč?

Izvolite.

VJERICA RADETA: Arsiću, očigledno ne možete da se koncentrišete, zato što vam Zorana Mihajlović diktira kako da radite danas na sednici.

(Predsedavajući: Kolega Arsiću, gospodine Arsiću...)

Ne, nego Arsiću. Govorim po članu 116. i govorim onako kako ja hoću. Je l' treba da mi napišete sinopsis da bih se obraćala Narodnoj skupštini?

Niste smeli da dozvolite malopre onakvo obraćanje Zorane Mihajlović Narodnoj skupštini i narodnom poslaniku. Morate da vodite računa da to što vi stojite mirno pred njom, to je vaša stvar. Nama ne pada na pamet da se tako ponašamo. Mi poštujemo Narodnu skupštinu i ponašamo se u skladu sa Poslovníkom. To što Zorana Mihajlović svaki dan vodi medijsku borbu protiv vas pojedinačno i protiv cele vaše Vlade itd., čak i predsednika, to je vaša stvar. To vi rešite sa njom ili eventualno sa Skotom, koji vam nije dozvolio da je izbacite iz Vlade iako bi to mnogi rado uradili. To pričate javno, to pričate polujavno i to pričate između sebe, dakle to nije nikakva tajna. Ali ponavljam, to je vaš problem, a u Narodnoj skupštini Zorana Mihajlović mora da se ponaša kao i svi prisutni, što je regulisano članom 116, Veroljube Arsiću, i gledajte da tako bude danas u toku dana.

Zamolite neka vam neko skrene pažnju od ovih vaših da kažete Zorani Mihajlović da šminkanje na sednici Skupštine nije dozvoljeno.

Da, da. Ne znam čemu se smežete. Ko vam je rekao da možete da izvadite pudrijeru i popravljate šminku na sednici? Je l' vi mislite da je to normalno? Mislite da se normalno ponašate? Ovo je Narodna skupština, ovo nije ni Labusov ni Vučićev kabinet i gledajte da se ovde ponašate onako kako svaki narodni poslanik i svako ko je prisutan ovde mora da se ponaša. Sram vas bilo.

PREDSEDAVAJUĆI: Zaista, kolegice Vjericke Radeta, nisam razumeo vašu povredu Poslovníka, jer vaše reklamiranje povrede Poslovníka... Zaista ovo sve što ste rekli nema nikakvog mesta u događajima koji su bili sad ovde u Skupštini.

(Vjerica Radeta: Izjasnite se u danu za glasanje.)

Želite? Naravno, izjasnićemo se u danu za glasanje, nema problema.

Da li još neko želi da reklamira povredu Poslovnika?

Replika, Miljan Damjanović.

Izvolite.

MILJAN DAMJANOVIĆ: U mom dvadesetominutnom obraćanju nijednog trenutka nisam bilo šta spomenuo o čemu je gospođa Mihajlović govorila. Nisam rekao da Srbiji ne trebaju dobre železnice, govorio sam o onome što piše.

Sada, zbog javnosti, molim kameru ili neka uzmu novinari da pročitaju član 2. na strani 119: „Za potrebe ovog ugovora... c) nijedan od termina, reči ili definicija koje se koriste u ovom Ugovoru, uključujući Aneксе i Protokole istog, ne predstavljaju priznanje Kosova od strane EU...“ Nema zvezdice. I ja nijednog trenutka nisam rekao da je priznala EU, nego Srbija.

Takođe, član 2. Protokola 4, na strani 198. Kada sam govorio o istočnoj, zapadnoj i centralnoj Srbiji, nisam govorio o „Železnicama“, nego sam govorio ko su državljani Srbije. Ovde kaže „državljeni Kosova“. Ja ne izmišljam. „Državljeni Kosova i brodske kompanije osnovane na Kosovu“. Stoji lepo državljanin neke države. Zato se ne kaže građanin neke države, kaže se državljanin. Piše „državljeni Kosova“ i nemojte obmanjivati javnost.

Kada sam govorio o samim „Železnicama“, vi ste ovde opet izneli još jednu neistinu, rekli ste da sam ja protiv ovog ugovora sa Narodnom Republikom Kinom. Ne, ja sam postavio pitanje zašto se ne finansira iz osnovnih sredstava, a znajući za vaš odgovor da nema, nabrojao sam zašto nema sredstava u „Železnicama Srbije“ i izneo istinite podatke, sa čim se suočavaju radnici „Železnica Srbije“ na terenu. I vi to dobro znate, jer su vam 19. oktobra to rekli na sastanku predstavnici sindikata. I pozvali vas i danas da budete, niste se pojavili. Petnaest minuta ste me vređali, govorili da ne govorim istinu. Ja sam samo čitao šta piše ovde i to svi poslanici imaju ispred sebe. Ni jednu jedinu reč nisam insinuirao.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Molim samo da vi ne obmanjujete javnost. Evo, sad ja tražim da se član 2. pogleda i da se lepo vidi šta ovde piše, i da se lepo vidi ovde član 1, pa zatim ovde je zvezdica, koja tačno objašnjava... I svaki put kada imamo ovakvu situaciju svaki put imamo ovu zvezdicu vrlo jasno objašnjenu. Da li je to vama odštampano ili nije, verujte, izvinite ako nije, ja stvarno ne znam, ali molim vas, Ugovor o Transportnoj...

(Miljan Damjanović: Mogu da vam dam Predlog zakona. Evo ga.)

Možete, evo izvol'te. Je l' ima zvezdica?

Znači, Predlog zakona koji je prošao Vladu Republike Srbije, to je ovo.
(Vjerica Radeta naglas komentariše.)

Znate šta, zbog građana Srbije, sad se obraćam pre svega njima. Dakle, niti je Srbija priznala Kosovo niti će ga priznati, i to je svima jasno upravo iz politike koju vodi predsednik države. Članom 2. ili bilo kojim drugim članom ovog ugovora vrlo jasno stoji... I svaki put je tu zvezdica prema Sporazumu i Rezoluciji 1244. To je što se toga tiče.

Što se tiče sredstava...

(Miljan Damjanović: Protokol 4.)

Protokol 4, samo da završim.

Što se tiče sredstava kineskog kredita po preferencijalnim uslovima, sa niskom kamatnom stopom, to su veoma velika sredstva. Samo za prvu deonicu o kojoj mi govorimo iznosi 350,1 milion dolara. Druga deonica gde razgovaramo o ugovoru o finansiranju je 582 miliona dolara, iz ruskog kredita. Treća deonica od Novog Sada do Subotice i do granice je nešto o čemu razgovaramo i gotovo je blizu milijardu dolara.

Znači, to su ogromna sredstva. „Železnice Srbije“ nikada, ali nikada nisu imale sopstvena sredstva iz kojih bi ulagale u tako velike, ogromne investicije. „Železnice Srbije“ su uvek bile subvencionisane, i ranije i danas, i verovatno će biti i nadalje, ne samo ovde nego i u drugim državama Evrope. Prema tome, ako govorimo o objašnjenju zašto nema, da znate da nema zbog toga, a ne zato što Vlada Republike Srbije ne radi nešto kako treba.

Takođe, ostala sam vam samo dužna, jer ste se pobunili i rekli da „Železnice Srbije“, piše u aktu koji ste pogledali, ima samo jednog akcionara. Nisam takođe razumela pa pitam – je l' treba da prodamo „Železnice Srbije“ pa da ima više akcionara ili je normalno da Vlada Republike Srbije i da država Srbija bude vlasnik toga? Mislim da je normalno. Mislim da „Železnice Srbije“ tek treba da se razvijaju i da donose prihode, a ne samo subvencije.

Kada ste govorili o zaposlenima, pomenuli ste inženjere koji se zapošljavaju. Nije to sve. Sto mašinovođa je zaposleno prošle godine u „Železnicama Srbije“. Znači, stotinu ljudi je dobilo posao. Prema tome, daleko od toga da Vlada Srbije nema jasan plan i ne čini sve da upravo osposobi „Železnice Srbije“. I ne koristi „Železnice Srbije“ i sindikate „Železnica Srbije“ da bi govorila o tome kako nešto nije u redu. Mi radimo zajedno. Pet sindikata funkcioniše u „Železnicama Srbije“. Svaku odluku koju smo donosili donosili smo zajedno – direktori, sindikati, Ministarstvo finansija, ministarstvo socijale i Ministarstvo građevinarstva i saobraćaja. Nikada ništa nismo doneli a da nismo razgovarali. Nikada se nije desilo da je bilo ko zatražio sastanak a da taj sastanak

nismo imali. Prema tome, to jesu činjenice i postoji, naravno, evidencija o nečemu.

Takođe, na kraju, ako sam vas uvredila, izvinjavam se. Evo, ja sam pogrešila. Vi sigurno nikad niste pravili kaos, SRS nikada nije pravila kaos, nikada predsednik te stranke nije vadio pištolj, nikada se to nije desilo...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Pošto je ovo bilo drugo javljanje Zorane Mihajlović, opet isti član. Gospodine Arsiću, vi zaista ne vodite računa o tome kako se prisutni gosti na sednici ponašaju u odnosu na narodne poslanike.

Što se tiče nas iz SRS-a, mi se ne stidimo nijednog poteza koji smo imali otkad je stranka nastala do dana današnjeg. Ne stidimo se nijednog poteza našeg predsednika. To što Zorana Mihajlović ima problem identiteta, što ne zna da li su joj Labus i Dinkić...

PRESEDAVAJUĆI: Prešli ste, kolegice Radeta, na repliku.

VJERICA RADETA: Ne, ne. Objasnjavam, obrazlažem...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Razumem, nema potrebe više.

(Vjerica Radeta: Obrazlažem kako ste prekršili član 116.)

(Miljan Damjanović: Po Poslovniku.)

PRESEDAVAJUĆI: U skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine, sada određujem pauzu u trajanju od jednog sata.

(Posle pauze – 14.35)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa današnjim radom.

Reč ima narodni poslanik Milorad Mijatović.

Izvolite.

MILORAD MIJATOVIĆ: Hvala, gospodine potpredsedniče.

Poštovani narodni poslanici, ovoliko koliko vas ima, poštovana gospodo potpredsednice, veliko mi je zadovoljstvo da mogu da govorim o ova četiri sporazuma.

Upravo se obraćam građanima Srbije. Ovi sporazumi su upravo namenjeni građanima Srbije da im bude bolje, da imaju bolju povezanost sa zemljama regiona, da manje stoje na granicama, da manje čekaju na granicama, da imaju bolje vodosnabdevanje, da imaju kanalizaciju, dakle ono što će im značiti bolje sutra.

To i jeste zadatak Narodne skupštine, da donosi zakone i sporazume da bi građanima bilo mnogo bolje. Građani nemaju ništa od političkih svađa, gledaju

ono od čega žive. Upravo Poslanička grupa SDPS će sa posebnim zadovoljstvom glasati za ove sporazume.

Prvi sporazum, to je Transportna zajednica Jugoistočne Evrope. Zašto je ona nama dobra? Šta ona nama donosi? Ona nama donosi povezivanje sa regijom, sa našom regijom koja se zove Jugoistočna Evropa.

Čitajući ovaj zakon nisam mogao da razumem dva termina. Jedan termin je Jugoistočna Evropa, drugi termin je Zapadni Balkan. Molio bih da dobijem odgovor na to pitanje. Čitajući mnogo materijala ja sam shvatio da ta dva termina ne znače uvek jedno te isto pa bih voleo da mi neko da objašnjenje. Ovde se radi o zemljama o kojima smo govorili.

Pritom, odmah da vam kažem, ja nemam dilemu, Kosovo sa zvezdicom podrazumeva da je to u skladu s Rezolucijom 1244 i nigde ne stoji da smo mi bilo kojim elementom priznali Kosovo. Prema tome, ne bih tu priču širio, ona ovog trenutka nije u prvom planu.

U prvom planu je da govorimo kako poboljšati saradnju sa našim susednim zemljama. Ne zaboravite da najviše izvozimo u te zemlje. Prema tome, veoma je važno i bitno da naše robe ne stoje na granicama. Veoma je važno i bitno da imamo dobre puteve, da lako i brzo možemo stići i do Sarajeva, do Podgorice, do svih ovih mesta, do Skoplja i manjih mesta, jer mi tu izvozimo robu. Mi tu imamo najveći izvoz i naša roba upravo u našim susednim zemljama ima dobru cenu.

Zbog toga, dragi građani Srbije, mi moramo i treba da prihvatimo ovaj transportni sporazum iz prostog razloga što će to za nas značiti bolji život.

Još nešto, ovde kad činimo, mi činimo jednu drugu stvar. Mi naše zakone upodobljavamo sa pravnim tekovinama Evrope. To znači da sve što radimo, radimo da bismo sutra postali deo Evropske unije. U Narodnoj skupštini moram ponovo da naglasim, u javnosti često idu i druga pitanja, da strateški cilj države Srbije jeste pridruživanje EU i jeste da bude članica EU. To moram stalno naglašavati, jer imam utisak da se često u javnosti proturaju teze da mi to ne želimo.

Mi smo konačno i dobili prvi datum, odnosno jedan od datuma gde je taj put ka EU već vidljiv i vidljiv je njegov kraj, to je 2025. godina. Može da bude i ranije. Ja znam da je naša zemlja spremna, da mi imamo takvu administraciju koja može potpuno tehnički i stručno da uradi sve poslove i da završimo proces pregovora i da prihvatimo obaveze da bismo bili članica EU.

Socijaldemokratska partija se uvek za to zalagala. Ostaće dosledna, insistiraćemo da što pre, što kvalitetnije uđemo u EU. Ne zbog EU već zbog nas, jer ćemo uvesti standarde koji će nam značiti bolji život, bolje standarde i to će značiti da ćemo biti deo jedne velike evropske zajednice naroda.

U vezi toga, kad formiramo ovu Transportnu zajednicu, bićemo spremni da nudimo projekte, da dobijamo sredstva od Evropske zajednice, IPA fondovi će nam biti otvoreniji i konačno ćemo biti ono čemu težimo. Težimo ka zemlji koja će biti priključena EU, deo EU, koja će imati završene auto-puteve, koja će imati dobre železnice. Upravo to mi je i sledeći put, a to znači u potpunosti podržavamo potpisivanje Ugovora sa Kineskom bankom za tih 34 kilometra železničke pruge od Beograda do Stare Pazove. To će biti brza pruga.

Isto tako, znamo da od Stare Pazove do Novog Sada mi imamo ruski kredit, da su tu radovi u toku i neko ko živi u Novom Sadu čeka taj dan. Uveren sam, a voleo bih da mi i ministarka saobraćaja da potvrdu, da ću se ja u ovom mandatu, a smatram da će naš mandat biti do 2020. godine, voziti brzom prugom i da ne moram više voziti automobil od Novog Sada do Beograda. Biću ponosan i biću jedan od prvih putnika na toj brznoj pruzi. Odnosno, to je deo pruge od Beograda do Budimpešte, a to znači dalje povezivanje i to znači ono što je za nas vrlo bitno i vrlo važno.

Treće pitanje koje je ovde isto važno jeste da će sedište Stalnog sekretarijata biti u Beogradu. To je veliko priznanje za Srbiju, koja je centralni deo Zapadnog Balkana, za Srbiju gde će ta Transportna zajednica imati svoje sedište i, naravno, to će značiti da ćemo mi u njoj imati i daleko veći uticaj nego što smo imali dosada.

Kad govorim o železničkoj pruzi, moram da kažem sledeću stvar. Vi znate kakve su nekad bile, a sedite sada u voz, videćete, iako ide malo duže nego što ide autobus, uzmimo do Novog Sada, imate kulturno mogućnost da sedite, da čitate i da se lepo vozite do Novog Sada. Šta je interes građana Srbije? Pa da imaju dobar prevoz, da imaju evropske železnice. Zbog toga se i borimo i zbog sedimo kao narodni poslanici ovde u Parlamentu, da im omogućimo da bolje i kvalitetnije žive.

Ako ste pažljivije čitali, ovde u ovom sporazumu stoji da će se voditi računa o zaštiti životne sredine, borbi protiv klimatskih promena. Isto tako, ono što je naš osnovni zadatak jeste da se aktivno uključujemo u ostvarivanje ciljeva održivog razvoja. Ne treba da naglašavam da su UN 2015. godine donele ciljeve održivog razvoja, gde su ova pitanja upravo ubačena i inkorporirana.

To je ono za šta se Srbija zalaže i ovaj parlament zajedno sa svojom fokus grupom će insistirati da svaki zakon koji se donosi upravo naglašeno stoji da se tu ostvaruju i ciljevi održivog razvoja. To je ono što Srbiju trenutno stavlja u prvih deset zemalja koje pokazuju izuzetno interesovanje za ciljeve održivog razvoja.

Ovde postoje i zajmovi o kojima smo govorili, a to su zajmovi oko vodosnabdevanja, zatim prerade vode, fabrika za preradu vode, za kanalizaciju i tako dalje. Tu se radi o četiri opštine.

Građane Kikinde veoma zanima da li će piti kvalitetnu i dobru vodu. I to je jedan od ciljeva održivog razvoja, kvalitetna voda. E, tu se dobijaju zajmovi. I uzmimo, Kikinda dobija šest miliona od banke iz Frankfurta na Majni sa kamatom koja je 1,1% godišnje i, pazite, od tih šest miliona 70% je zajam a 30% je donacija. Zapamtite, 30% je donacija. Dakle, od šest miliona 1,8 miliona evra je donacija.

To što se zadužujemo neće plaćati država Srbija. Ovih šest miliona plaćaće Kikinda, građani Kikinde, koji će dobiti kvalitetniju i dobru vodu jer će u budžet uplaćivati deo sredstava.

To isto imaju i građani Vrbasa sa 4,7 miliona evra, Paraćin za 3,45 miliona evra i Knjaževac za 3,45 miliona evra. Dakle, uzimamo zajmove da bismo napravili bolju i kvalitetniju vodu, bolju i kvalitetniju kanalizaciju i da bismo uradili ono što nije urađeno u nekom ranijem vremenu.

Godine 2017, u kojoj se mi sada nalazimo, sa ovim kreditima, koji imaju značajan grejs-period, bićemo u situaciji da ćemo stvoriti bolji, kvalitetniji život i upravo to je ono što motiviše Poslanički klub SDPS da glasa za sva ova četiri sporazuma i da se izvrši ratifikacija ova četiri sporazuma. To je sve zbog toga, jer to znači bolji, kvalitetniji život građana Srbije. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala vam što ćete prihvatiti, odnosno glasati za ova četiri međunarodna sporazuma.

Ugovor o Transportnoj zajednici Jugoistočne Evrope, slažem se, mi smo tako zvali i ugovor o energetici zemalja Jugoistočne Evrope. Onog trenutka kada je nekako Hrvatska ušla u EU i kada se uopšte na sastancima govorilo više o Zapadnom Balkanu, ostao je u žargonu taj termin, ali suštinski je ugovor i, naravno, Jugoistočna Evropa.

Ali ono što je za nas jako važno jeste da ubrzamo povezivanje i svaka vrsta povezivanja i svaki projekat povezivanja sa zemljama regiona za Srbiju znači više investicija i za Srbiju znači više radnih mesta.

Mislim da je veoma važno reći da ono što jeste cilj, ne samo Evrope, ali naš cilj jeste da mnogo više povećamo transport železničkim saobraćajem. Sedamdeset pet posto je drumski saobraćaj u strukturi prevoza tereta i putnika, 15% negde jeste železnički saobraćaj. Cilj jeste da to u narednom periodu, narednih deset godina, bude do 25%.

Da bismo to mogli da uradimo, naravno da je neophodno da izvršimo modernizaciju i rekonstrukciju železničkih pruga. To ljudi u Srbiji odlično i vide i znaju, i ono što smo uradili i ono što još uvek nije urađeno, ali je jednako

važno, zaista, da pokušamo da izbegnemo, odnosno rešimo pitanje mnogih barijera na samim granicama i tog stajanja naših vozova po nekoliko sati.

Zato radimo, recimo, sa Mađarskom novi sporazum o železničkom transportu, sa Bugarskom i Rumunijom pokušavamo da pregovaramo, sa Makedonijom će biti jedan zajednički granični prelaz, Preševo–Tabanovci, sa Bosnom i Hercegovinom će to biti na završenom mostu Ljubovija–Bratunac, sa Crnom Gorom takođe pokušavamo da napravimo dogovor, jer kad imamo jedno mesto gde će se praktično vršiti sve, od carine pa do svih ostalih pregleda, onda to sigurno znači ubrzanje transporta. To je naš interes.

Pitanje ovog ugovora je zaista, sa pozicije Srbije, ja bih rekla da je to za nas jednako važno kao i sve velike strateške odluke koje smo donosili u prethodnom periodu a tiču se infrastrukture.

Mala samo napomena vezano za KfW program. Kada govorimo o finansiranju, 30% ide iz budžeta Republike Srbije a 70% je iz lokalnih samouprava. Mnogo toga je već urađeno u prethodnom periodu iz ovog programa, dakle nekoliko programa, imaju svoj naziv, jedan, dva, tri itd., po raznim lokalnim samoupravama, i ja mislim da o tome u stvari najbolje svedoče i govore sami predsednici opština i građani u tim lokalnim samoupravama gde je zaista najveći problem, i dalje jeste problem u Srbiji, nerešeno pitanje vodosnabdevanja i kanalizacije.

I hvala vam na komentarima.

PREDSEDAVAJUĆI: Saglasno članu 27. i 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 sati, zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Nesumnjivo je da je ovaj sporazum, prva tačka dnevnog reda, neophodan, tu nema nikakve sumnje. Ja volim da se desi i ta neobičnost da na dnevni red dođe nešto što ima smisla i čemu ne možete mnogo toga da zamerite. Mislim da je ovo dobar primer za to. No, naravno, uvek ima ali. Šta je ali? Ali je što je ovo ponovo jedno silovanje parlamentarizma, način na koji je zakazana ova sednica.

Vidim da je na početku današnje sednice bio mali, neću da kažem rat, ali nadmetanje između predsednice Parlamenta i prisutne potpredsednice Vlade ko je kriv za to, da li Vlada ili Parlament. Jedno ili drugo, to je neoprostivo. Nema razloga da, čak i kad imate dobre zakonske predloge, sebe dovodite u poziciju da nama koji želimo da damo dopune dnevnog reda uskraćujete tu mogućnost.

Ja znam da je to vama bolno i teško, zato što se u tim dopunama dnevnog reda čuje mnogo toga što inače retko može da se čuje u Srbiji zbog blokiranih

medija, ali istrpите to jednom u sedam dana ili 15 dana kad već ima sednica. To je vlast. Vlast mora nekada i da pokaže svoju demokratičnost tako što će da otčuti nešto što je za nju bolno, ipak je to deo parlamentarizma.

U toj prvoj tački dnevnog reda je otvorena jedna dilema, a to je pitanje statusa Kosova, u ovom sporazumu i ne samo u ovom sporazumu. I čuli smo razne definicije šta to znači, da li je Kosovo ovde priznato kao nezavisno ili nije, da li je Srbija, odnosno ova Vlada priznala prečutno Kosovo kao nezavisnu državu. Pa da vam pomognem u sećanju, čini mi se da se neke kolege ne sećaju toga. Ovde lepo piše, kao što je citirano, da je ovaj naziv za Kosovo bez prejudiciranja o statusu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija iz 1999. godine i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Mišljenje Međunarodnog suda pravde o Kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti glasi da – Rezolucija 1244 nije bila prepreka da Kosovo proglasi svoju nezavisnost, da donese tu deklaraciju. To znači da se i ovim ugovorom, ja se nadam da ovde ima neki dobar pravnik, najbolji na svetu ili bar na fakultetu, pa da potvrdi to, bez obzira na to koje je političke opcije. Znači, Međunarodni sud pravde je juna 2010. godine, na zahtev Srbije, što je tačno, doneo mišljenje da Deklaracija o nezavisnosti Kosova nije u suprotnosti sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti.

Prema tome, svako pominjanje Kosova – sa zvezdicom, bez zvezdice, navodnici, podnavodnici, ne znam šta – *de facto* je, još uvek ne *de iure* ali *de facto*, priznanje Kosova. Ja znam da vas to boli, znam da je dobar deo vas sramota zbog toga, ali ipak moramo da poštujemo ono što je forma.

Stanje na železnicama je interesantna stvar kada se tiče ovog sporazuma o Transportnoj zajednici. Prvo, čuo sam velike hvalospeve o tome, da je to, naravno, prvi put u životu, čudo, nikad više, bolje nego u Titovo vreme. Da vas podsetim da su skoro sve ove države, da isključim samo Albaniju, bile deo jedne države koja se zvala Jugoslavija i da je potpuno prirodno bilo da postoje saobraćajne konekcije između i ove dve države koje više nisu u ovom sporazumu, i Slovenija i Hrvatska, ali i Bosna, ali i Makedonija, ali i Crna Gora i, naravno, Srbija.

Prema tome, nismo mi sad napravili neki istorijski i civilizacijski korak zato što imamo prugu koja nas spaja sa Skopljem, ili sa Prištinom ili sa Sarajevom, nego je to normalna stvar. I to postoji još od pre 100 godina. Da vas podsetim, one koji se ne sećaju, opravdano zato što tada nisu bili rođeni još, ali prva pruga u Srbiji je bila Beograd–Niš, ako se dobro sećam, 1884. godine, jun mesec negde, i tada je voz išao, ne taj prvi koji je pošao, zato što je on stajao od svake stanice do svake stanice da knez, ili tada već kralj maše iz tog voza, nego kada je ušao u redovan saobraćaj, taj voz je išao pet i po sati Beograd–Niš. Danas

ide pet sati i 27 minuta, što je civilizacijski napredak od tri minuta. A u međuvremenu Niš se nije pomerio na jug, niti se Beograd pomerio na bilo koju stranu.

Prema tome, to je stanje naše železnice. A mi koji imamo 50 i nešto godina sećamo se da smo mogli za tri i dvadeset, tri i po sata da putujemo Beograd–Niš. Prema tome...

PREDSEDAVAJUĆI: Kolega Živkoviću, vi ste zalutali. Reč je o modernizaciji pruge Beograd Centar – Stara Pazova, a to je u drugom pravcu. Vi biste otišli u Skoplje.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Vi ne razumete, al' ne morate. Ja znam o čemu govorim. Građani Srbije znaju o čemu govore, a vi radite svoj posao kako mislite da treba da radite.

Prema tome, lepo je što ulazimo u tu saobraćajnu konekciju sa svima oko nas, bilo da je to Zapadni Balkan ili Jugoistočna Evropa, ali nije dobro da tu pričamo priče koje apsolutno nisu tačne.

Imamo kredite, ostale tri-četiri tačke su pitanje kredita, pa je meni bilo interesantno da pokažem građanima Srbije, a i vama kolegama, koliki je dug Srbije danas. Ovo se čita: dva biliona osamsto tri milijarde dvesta trideset miliona petsto pedeset hiljada osamdeset dinara. To je od prekjuče. Prekjuče je to bio zvanični podatak.

Da vam kažem, kome je to draže, to je oko 24 milijarde evra, a 24 milijarde evra je 70 miliona prosečnih plata u Srbiji. I ako to podelimo sa brojem zaposlenih, čak i po statistici koju danas vodite, to znači da dve i po godine svi zaposleni u Srbiji moraju celu svoju platu da daju da se vrati ovaj dug. Znači da dve i po godine, 30 meseci, niko ne prima platu, e tad možemo da vratimo dug.

Naravno, ide bajka o tome da je veliki dug i preuzet, a ja da vas podsetim, ministarka zna, pošto je tada radila isto u administraciji, da je dug Srbije, recimo, 2003. ili 2004. godine, radom dobre vlade koja je tada postojala, da je tada javni dug bio ispod 10 milijardi. Znači, danas je skoro dva i po puta veći.

Pitanje je zašto se danas uzimaju krediti. Pa, između ostalog, imamo kredit za pet opština kojima treba napraviti vodovod i kanalizaciju, a to je još uvek iskorak ispred svih. Zamislite, tek 21. vek, a mi ćemo u Kikindi i, ne znam koja su još ova mesta okolo, Paraćin i još negde, da napravimo vodovod. Pa to je čudo neviđeno! I to na kredit! I to na kredit od 17 miliona evra, ako se dobro sećam. A samo za ovaj cirkus koji svaki dan vidamo po Beogradu, koji se zove doček Nove godine i koji traje već dva meseca u stalnom trošenju para, što javnih troškova što skrivenih, jeste blizu pet miliona. To znači, dve Kikinde su mogle da dobiju apsolutno sređeno stanje oko vodovoda i kanalizacije.

To govorim da bih pokazao šta su prioriteti ove vlasti. Ne da se završe vodovodi tamo gde ih nema, a nema ih ni po Beogradu svuda, nego hajde malo šareno, pa malo konfete, pa malo zvezdice, pa će da pevaju neke pevaljke verovatno po trgovima, i to je savršeno. To nije hleba i igara. Postoji jedna starija... Nije starija od ove, pošto je ova latinska, ali jedna stara srpska poslovice kaže – sve šareno i budali lepo. Ja mislim da to ne treba da bude temelj politike koju će da vodi bilo koja srpska vlada, ova ili neka naredna, a nadam se da ove ranije nisu pravile veliki problem sa tim.

Imamo u oblasti saobraćaja, da ne govorim o dugovima „Er Srbije“ i tom propalom projektu koji se rešava tako što se na grbaču poreskih obveznika Srbije preko beogradskog aerodroma prebacuje višak radnika iz „Er Srbije“, nego da vidimo zašto ljudi neće da budu mašinovođe. Zašto nam fale ljudi i u kargo delu i kod vozova? Zašto ljudi neće da budu mašinovođe?

Koliko se sećam, pre sedam-osam godina imali smo četiri puta više mašinovođa nego lokomotiva. Danas imamo manjak. Zašto? Zato što su plate na tim mestima besramno male u odnosu na ono šta ti ljudi imaju kao svoju odgovornost. I mi imamo iz tog razloga, to ljudi koji su dublje u materiji sigurno znaju, u zadnje dve-tri godine smanjenje saobraćaja. Ne samo zbog toga što su nam loši vozovi i loše pruge, nego generalno nema saobraćaja.

Ko nas obilazi? Zašto nas obilaze? Zašto oni koji bi trebalo da transportuju svoju robu iz Evrope u Aziju obilaze Srbiju kad je ona u tako velikom razvoju?

Mogu da vam kažem par nekih mojih promišljanja zašto se to dešava. Recimo, siguran sam da očekuju da počne taj plovni put Beograd–Solun iz onog velikog kinesko-srpskog aranžmana gde spajamo Dunavski i Egejski sliv, gde spajamo nemoguće sa nemogućim. To je, kol'ko sam čuo, i dan-danas aktivan projekat. Voleo bih da mi ministarka da odgovor da li je tačno da se taj projekat, to snoviđenje od pre ne znam koliko godina, da li se promenom predsednika stranke i države to promenilo ili smo ostali u tim snovima i dan-danas.

Imali smo pre godinu dana svečano otvaranje – uz fanfare, uz uzdisanje, uz ne znam šta sve nije bilo, prvi put, naravno, bolje od Tita i sve to – železničke stanice Prokop. Da li se neko od vas kolega vozio vozom sa Prokopa? Da li neko zna, osim ako nije išao tamo da se uveri da tamo ima jedno pet polazaka vozova dnevno, da je na toj stanici teže skinuti paučinu, pošto se ne dešava ništa, nego upravljati saobraćajem? A to je otvoreno kao čudo neviđeno. Dvadeset prvi vek, još malo pa metro, još malo pa je bila planirana linija da se ide na Mars, prvi na svetu. Šta je sa tim? Zašto nema Prokopa? Zašto mi i dalje imamo železničku stanicu u centru grada? Znamo zašto, zato što jer ne postoji minimalna infrastruktura da bi preko Prokopa mogao da ide ceo železnički saobraćaj, ali to je isto bila jedna velika žurka.

Imamo rečni saobraćaj, to vas ponovo pitam, Beograd–Solun: da li će pre da pođe voz iz solunske luke do Budimpešte ili će pre da pođe brod iz Beograda do solunske luke? Mislim da su građani Srbije, sad pred Novu godinu, rastrzani tom dilemom da li sledeće godine, ili u sledećem veku, ili u sledećem milenijumu kad se to desi, prvo da idu brodom do Soluna ili da idu vozom do Soluna.

Imamo slučaj Ljig–Preljina, novi tehnološki postupak, integracija gline u asfalt. I to, naravno, nije samo tu. Tu ja čestitam ministarki koja se osmelila da ukaže na to, na taj kriminal koji ugrožava živote, direktno je par ljudi već poginulo tamo zbog loše signalizacije. Za lošu signalizaciju, da vam ja kažem, kriva je država, a ne neki radnici koji su dobili ukor, 20% plate ili ne znam šta manje, nego zna se ko je nadležan za postavljanje signalizacije i zna se ko je zadužen za kontrolu. I tu nema nikakve sumnje, da se ne pravimo tu naivni da to ne znamo. Ali to nije jedini primer. Imali smo one pečurke, odnosno one rupe koje su se pojavljivale pre dve godine kada je tadašnji predsednik Vlade otvorio deonicu puta kroz Sićevačku klisuru. Isto je bilo veselje, isto je bilo...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Živkoviću, ja moram da vas opomenem da se vratite na raspravu po dnevnom redu. Vi ste od železničkog transporta napravili i vazdušni, i morski, i rečni, a ipak je reč samo o železničkom transportu robe i putnika.

Zatražite ponovo reč. Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: I da mi vratite vreme.

Ne morate vi da se slažete sa onim što ja govorim. Ne morate ni da razumete ono što ja govorim, ali ne smete da me prekidate kad govorim o nečemu što je apsolutno tema. Znači, transport je železnica, plus putevi, plus rečni saobraćaj, plus i morski saobraćaj, ko ima more, samo bez vazdušnog. Koliko sam ja shvatio.

Da li sam dobro shvatio, ministarka?

Kažite kolegi Arsiću da može da nastavi da prati sednicu.

PRESEDAVAJUĆI: Ne može koleginica Mihajlović da mi određuje šta je tema dnevnog reda.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ona je predlagač dnevnog reda.

Znači, mislim da ćemo se složiti vi i ja da je drumski saobraćaj deo ovog sporazuma. Nije? Čitajte malo bolje predloge zakona. Znači, jeste. Imamo tu isto veliko očekivanje da će biti fenomenalno sve, samo što se ne otvaraju svi mogući putevi. Ide li neko tim putevima?

Lično mereno, ja sam svedok a mogu da vam dovedem još puno svedoka, u Srbiji danas na auto-putevima imate hiljadu kilometara kolotruga u desnoj traci. Pokušajte da vozite sami. Pogledajte kad padne malo kišice, vi imate jezera u desnoj traci. To je apsolutno nedopustivo u saobraćaju. Isto to imate pred

svakim semaforom u Srbiji. To su oni talasi, pa da li hoćete da idu vertikalno ili horizontalno, upravno ili poprečno prema smeru saobraćaja.

To su stvari koje moraju da se reše da bi naše neophodno potpisivanje sporazuma bilo efikasno. Prema tome, ja ću glasati, i nadam se da ću uspeti da ubedim i svoje kolege, za sporazum o transportu, ali ne možemo da glasamo za ova zaduživanja koja su potpuno besmislena, koja ne rešavaju ništa i za koje je otvoreno pitanje kuda sve to nas vodi.

Konačno, pošto je to isto vaša nadležnost – par puta sam vas pitao pa vas to pitam i dan-danas, za nelegalnu gradnju u Nebojšinoj 8a. Postoje rešenja o rušenju objekta koji se dan-danas zida. Vi ste mi dali odgovor da su sva dokumenta koja sam ja prezentovao oko toga tačna i da se očekuje egzekucija. E, da vam kažem, to se nastavlja, a izvođači, odnosno investitori se hvale da to imaju zato što imaju podršku kod ovih novih. Ti novi ste i posle pet godina vi. Ja vas pozivam da primenite zakon i u tom slučaju. Predlog zakona, ugovora o Transportu će biti podržan sa naše strane i glasaćemo protiv ostalih tačaka dnevnog reda.

Molio bih kolegu Arsića da kaže koliko mi je vremena ostalo još.

PRESEDAVAJUĆI: Ostalo vam je tri minuta i 28 sekundi.

Po Poslovniku, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam se javio i po povredi Poslovnika i kao ovlašćeni. Prvo po povredi Poslovnika – povređeno je dostojanstvo Narodne skupštine, član 106. i član 107. Bio je u obavezi da se drži dnevnog reda i da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Ovde je rečena jedna gruba neistina o kosovskoj nezavisnosti, i to je došlo od pripadnika stranke bivšeg režima, čije su vođe, a po depešama „Vikiliksa“, tražili od SAD da Albanci ne proglašavaju nezavisnost pre nego što Boris Tadić bude izabran za predsednika, da ne usvajaju tu deklaraciju.

Danas je nešto što je uradila stranka bivšeg režima i čime je otežala položaj države Srbije ovde neko pokušao da privali nama. Naime, pitanje Međunarodnom sudu pravde nije glasilo da li Albanci imaju pravo da proglase secesiju u Prištini, nego je pitanje bilo da li imaju pravo da donesu deklaraciju. To pitanje je naručeno u dogovoru sa SAD da bi se učestvovalo u izgradnji, a to je radila stranka bivšeg režima, na čijoj je listi on izabran više puta. Dakle, oni su naručili u dogovoru sa SAD to pitanje da bi dobili odgovor kakav su dobili i na takav način su učestvovali u izgradnji divlje države Kosovo i Metohija i danas oni koji pokušavaju to da spreče, da spreče međunarodno priznanje, da spreče učlanjenje u UN... Dakle, danas neko vadi njihove fleke i oni pokušavaju da njihov greh pripišu nama, što ja smatram da je povreda dostojanstva i da ste bili u obavezi da prethodnog govornika opomenete. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Više puta sam pokušavao da utičem na kolegu Zorana Živkovića, ali bezuspešno. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o tome? (Ne.)

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Igor Bečić.

IGOR BEČIĆ: Gospodine predsedavajući, vi ste dozvolili da se ovde – javljam se po članu 103. i 104 – više puta izgovori neistina i da pripadnik bivšeg režima, ili pripadnici bivšeg režima, koji su uništili sve što su mogli da unište u opštinama u kojima su vršili funkcije i vršili vlast, pa recimo mi danas imamo, između ostalog, kao tačku dnevnog reda potvrđivanje Ugovora o zajmu između KfW Frankfurt na Majni i Republike Srbije, koju predstavlja ministar, i vodosnabdevanje i kanalizaciju u opštinama srednje veličine, između ostalog i opštini Vrbas.

Samo da kažem da smo, recimo, od 2006. do 2008. godine kao opština Vrbas uspeli da po programu holandske vlade dobijemo donaciju od 5,1 milion evra za izgradnju fabrike pitke vode i onda je bivši režim, pošto je počeo da vrši funkcije u opštini Vrbas, poništio to, izgubili tu donaciju, i mi sada u 2017. godini moramo da rešavamo problem vodosnabdevanja kroz ovakve zajmove da bismo konačno u opštini Vrbas, gde u selima opštine Vrbas voda nije zadovoljavajućeg kvaliteta za građane, izgradili fabriku vode, ali kad znamo da smo u tom trenutku imali bespovratna sredstva od holandske vlade u tom iznosu i da to DS u tom trenutku izgubi i sada mi kao SNS moramo da rešavamo to na takav način i, kao što je rekao prethodni govornik, u 2017. godini konačno građani opštine Vrbas da dobiju pitku vodu za upotrebu u našoj opštini.

Ono što su ljudi koji su u tom trenutku vršili vlast bili u stanju da unište, da izgube, da bespovratna sredstva od holandske vlade izgube, mi danas moramo da rešavamo na ovakav način.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Kolega Bečiću, zaista ne znam šta je tačno a šta nije kada su lokalne samouprave u pitanju i kakve sve probleme imaju određene lokalne samouprave. Tu ste vi poslanici da kroz rad u Narodnoj skupštini to kažete, što ste vi uradili, ali ne možete kroz povredu Poslovnika, tako da vam uzimam dva minuta od poslaničke grupe.

(Nemanja Šarović: Dva i dvadeset.)

Evo kolega Šarović me ispravlja – dva minuta i 20,5 sekundi.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala.

E, sada da vidimo da li je poslanik sve ovo dobro shvatio i da li možda ovo što ste dosada predstavili i rekli zaista tako i piše u ovim papirima ili je bilo

nešto improvizacije. Meni se čini da je bilo puno improvizacije u ovome što ste rekli, a počecu od početka.

Kada govorite o „Železnicama Srbije“, ja zaista mislim da je nama svima zajednički cilj – da mnogo više koristimo železnicu i da, umesto onih 15% u strukturi prevoza robe i putnika od ukupnog prevoza, idemo na 25% u narednih deset godina.

Vi ovde govorite sa, dozvolićete mi, ja ću to prokomentarisati na svoj način, nadam se da se nećete uvrediti, ali sa nipodaštavanjem šta je sve urađeno. Ja ipak moram, zbog građana Srbije, da podsetim kad je ko šta uradio i šta je uradila ova Vlada u prethodnom periodu a šta su uradile neke prethodne po pitanju „Železnica Srbije“ uopšte.

Ne mogu da ne pokažem jednu tabelu gde su sve nule. Dakle, jedina godina od 2008. kada je rekonstruisano 22 kilometara pruge bila je 2009. godina; 2008 – nula kilometara, 2010 – nula kilometara, 2011 – nula kilometara modernizovano, rekonstruisano, održavano, 2012 – nula kilometara, 2013 – nula kilometara, 2014 – nula kilometara. E, to su rezultati koji su nas dočekali.

Godine 2015 – 36,3 km iz IBRD kredita 4, koji je, inače, uzet deset godina ranije pa se ni jedan jedini evro nije koristio. Godine 2016 – 43,3 km pruge, takođe iz kredita, i mogu da vam kažem koje: rekonstrukcija treće severne deonice pruge na Koridoru 10, Mala Krsna – Velika Plana, dužine 29,5 km, zatim rekonstrukcija prve južne deonice pruge na Koridoru 10, Bujanovac–Bukarevac, i Beograd Centar, faza jedan.

Godine 2017, ovo što sada radimo – 135,8 km je do sada završeno, započeto je još 54 km. Rekonstrukcije: Gilje–Ćuprija, zatim Gilje–Ćuprija–Paraćin, pruge Beograd–Niš, pošto smo o tome pričali, dužine 10,5 km, i rekonstrukcija i gradnja drugog koloseka na deonici pruge Pančevački most – Pančevo Glavna, rekonstrukcija druge južne deonice Vranjska Banja – Ristovac, rekonstrukcija treće južne deonice Vinarce–Đorđevo, završena rekonstrukcija deonice pruge Resnik–Valjevo itd.

Dakle, to je ono što je urađeno za ovih nekoliko godina otkada vršimo vlast, što je, priznaćete, najviše što je moglo da se uradi, a naravno, neću da poredim sa onim što je nula kilometara što je urađeno do 2014. godine. Mislim da je to veoma važno.

Pored toga, ova zemlja je nabavila nove vozove. U ovoj državi se u poslednjih nekoliko godina ulaže intenzivno u železnički transport. Možda je to nekome „eto, jaka stvar, radimo jedan deo pruge a nismo uradili sve“, ali uradićemo sve. Beograd–Niš i te kako zaslužuje da bude modernizovan u potpunosti. I biće modernizovan u potpunosti. Ne može sve odjednom.

Ali strašno je kada slušam ljude koji su vršili vlast negde od 2000. godine, kada se uložilo u 23 km železnice, da nam danas pričaju kako „eto, jaka

stvar, 200 km pruge modernizovano“. Pa jeste velika stvar i jeste odlična stvar. I treba da bude još više. I ova nova pruga koju ćemo da modernizujemo, Beograd – Stara Pazova – Novi Sad – Subotica – granica, za nas je jako važna. To je dvokolosečna pruga, sad je jednokolosečna. Biće 200 km prosečna brzina, između 160 i 200, u zavisnosti od gradova gde bude stajala.

Dakle, to je ono što se tiče samog železničkog transporta.

Zatim, dalje, pomenuli ste takođe – izvinjavam se, ali pratim i ton – mašinovođe. Kažete – zašto nema mašinovođa u Kargu? Nema mašinovođa u Kargu zato što se niko 20 godina nije bavio tim ljudima, zato što je prosečna starost u Železnici 50 godina, zato što nema ljudi koji mogu da rade, a ne zato što država sada nije ulagala i ne ulaže u Železnicu. Inače, prosečna plata mašinovođe u Srpskim železnicama je 55.000 dinara. Da li želimo da bude više? Da. Ali moramo da radimo na nekoliko koloseka. A to znači investicije, to znači restrukturiranje, to znači briga o kadrovima, o čemu se nije vodilo računa. Plata, recimo, jednog inženjera u ministarstvu je 45.000 dinara. Plata mlađeg inženjera u ministarstvu je 33.000 dinara. Samo da vam napravim malo poređenje.

Dalje, rekli ste, između ostalog – smanjenje saobraćaja. To je takođe jedna neistina. Kažete – smanjen je saobraćaj zato što se ništa ne radi i mi beležimo smanjenje saobraćaja. Smanjenje saobraćaja u Železnicama je samo tamo, na onim prugama na kojima se u toku godine radi. Resnik–Valjevo se radio; dakle u toj situaciji morali smo da imamo u toj godini smanjenje. Ali to ne znači da će biti sada, naredne godine.

Ono na šta sam posebno ponosna, i iznenađena sam kako ne znate taj podatak, a to je, pošto pominjete kako obilaze Srbiju. Jesu, obilazili su Srbiju do 2014. i 2015. godine, sve je tačno. Išli su Koridorom 4, zato što niko 20 godina nije hteo da gradi taj Koridor 10 i zato što ste svi pričali u prethodnom periodu kako smo mi centar, kako smo mi lideri, a niko živi nije izašao na teren da vidi da li se uopšte bilo šta gradi i radi. Pušteno je 200 km auto-puteva u prethodne četiri godine. Zbog tih 200 km puštenih puteva mi danas na Koridoru 10 imamo 47 miliona vozila. Godine 2014. smo imali 32 miliona vozila.

Velika je razlika između 47 miliona vozila, koliko je danas, i 32 miliona vozila. To govori da neko, eto, ipak ide preko ove Srbije i da se povećava broj automobila, ne zato što možda neko silno voli Srbiju, nego zato što Srbija gradi auto-puteve, zato što je Srbija najkraća ruta između Istoka i Zapada, kraća 150 kilometara u odnosu na rutu 4. Prema tome, ta priča da ima manje saobraćaja nije tačna.

Samo da se vratim na sekund na Železnice, za Kargo, takođe smanjenja saobraćaja, godišnje 11 miliona tona se preveze Kargom. Naš cilj je da bude 20 miliona tona 2020. godine.

Potom pričate o Prokopu i opet govorite stvari koje nisu tačne. Na 10-15 minuta saobraća „BG voz“. Evo podatka, 105 „BG vozova“ dnevno ide kroz Prokop, 105 polazaka „BG voza“. Šest do sedam pari daljinskih vozova ide za Novi Sad. Pa nemojte da govorite da nema nijednog voza, da niko živi ne ide, kad nije tačno. Jednostavno, nije tačno.

Druga faza Prokopa – mi razgovaramo sa kuvajtskim fondom da to nastavimo; nadamo se sledeće godine nastavku radova.

Takođe, pogrešili ste. Da vas podsetim, Ljig–Preljina je deonica koja je puštena, to je auto-put, 40,3 km. Tu ne ginu ljudi, tu nema nijednog poginulog, hvala bogu, od trenutka kada smo pustili taj auto-put. Ub–Lajkovac, videćemo šta će nadležni organi da rade. Sve je bilo obeleženo, dobićete informaciju.

Dalje, pominjali ste deficit. Opet, hajde da govorimo o podacima. U trenutku kada je Aleksandar Vučić postao predsednik Vlade Republike Srbije dug je bio 76,5% BDP-a, danas je 62,5%. Molim vas, umemo valjda da se bavimo matematikom, da sabiramo i oduzimamo – 76,5 je bilo, a danas je 62,5. Takođe, nadalje, još jedna stvar. Stepenn nezaposlenosti je bio 27,6%, a danas je, odnosno prošlog meseca je 11,3%. Pa izvinite, to je ogromna razlika. To nije razlika u jednom procentu, to je razlika između 27,6 do 11,3. Prema tome...

(Zoran Živković: To je laž.)

To nije laž, to je statistika. Republički zavod za statistiku. To je ista ona statistika koju su svi pre nas koristili. Ništa nismo promenili, ali ništa.

(Aplauz.)

Takođe, pominjali ste Nebojšinu ulicu, grad Beograd. Koliko ja znam, podneta je krivična prijava protiv investitora u Nebojšinoj 8a. Nadležnost jeste Grada Beograda, ali ja moram da kažem da je ceo naš uspeh, recimo, u oblasti građevinarstva i na Duing biznis listi to što smo deseti na svetu najvećim delom upravo zahvaljujući Beogradu. Dakle upravo gradnji u Beogradu, izdavanju građevinskih dozvola u Beogradu, uređenju sistema. Ne možete dva miliona nezakonito izgrađenih objekata u prethodnih 20 godina da završite odmah, ali se zaista nešto radi. Ne nešto, odnosno to nešto daje rezultate.

Danas je 20.000 gradilišta. Bilo ih je ispod 500 kada je isti taj Aleksandar Vučić postao predsednik Vlade. Prema tome, hajde da pričamo o podacima. Da se suočimo, kako god, ali hajde da govorimo o onome što jeste. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

(Zoran Živković: Replika.)

Kolega Živkoviću, nemate pravo na repliku.

(Zoran Živković: Osam minuta je pričala. Osam minuta!)

Odgovorila je na vaše pitanje. Ne razumem. Možda vam se odgovori ne sviđaju, ali to je vaš problem.

Reč ima narodni poslanik Nemanja Šarović, po Poslovniku.

Izvolite.

NEMANJA ŠAROVIĆ: Gospodine Arsiću, prekršen je član 106, koji kaže da govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres.

Vi ste opominjali gospodina Živkovića dok je govorio, koji je malo ekstenzivnije govorio o zakonu, ali ste isto tako bili dužni da opomenete i Zoranu Mihajlović, koja je govorila o stvarima koje nemaju apsolutno nikakve veze sa današnjim dnevnim redom. Aleksandar Vučić danas nije na dnevnom redu. Zaista ne razumem vašu opsednutost njim. Nije na dnevnom redu, niko ga nije pomenuo.

Druga stvar, danas na dnevnom redu nije ni stopa nezaposlenosti, nema veze sa ovim zakonima. Danas na dnevnom redu, na stranu što podaci koje iznosite nisu tačni, ali nije ni BDP. Ili grešim? Ako vi želite, gospodine Arsiću, da uvedete neki novi standard i da se tako ekstenzivno tumači šta jeste a šta nije na dnevnom redu, može i to, ali da taj standard važi za sve, da važi uvek, a ne da važi onda kada vama odgovara.

Mora se govoriti istina, barem o onim elementarnim činjenicama koje su svima poznate. Vi ste dozvolili da gospođa Mihajlović priča o nekom bivšem režimu, pa kaže – nije rađeno ništa 2012, 2013, 2014. godine. To su, kaže, zatekli. Godine 2012. ste vi bili vlast. Vi ste taj bivši režim koji ništa nije radio. Da ne pominjem da ste vi bivši režim, zato što ste saučestvovali sa Dinkićem i sa Labusom i sa drugima. Znači, nasledili ste sami od sebe. Ne obmanjujte građane Srbije na taj način. Vi ste i 2012. godine bili član Vlade Republike Srbije, glasali za sve. Snosite odgovornost.

PREDSEDAVAJUĆI: Vreme, kolega Šaroviću.

E, dobro. Sad sve ono što ste prigovarali koleginići Mihajlović, vi ste uradili. Na još gori način, kroz povredu, kroz...

(Nemanja Šarović: Ja sam objasnio.)

Molim vas, ja sam ćutao dok ste vi govorili.

Kroz povredu Poslovnika dali ste repliku. Evo, svi koji prate Skupštinu, i poslanici, mogli su to da vide. Spominjali ste kako je koleginića Mihajlović bila u Vladi 2012. godine, da je bivši režim itd. Pa ima li to neke veze sa povredom Poslovnika? Nema.

Ali još nešto da vam kažem. Vidim da napredujete, i da ste, umesto što ste advokat Demokratske stranke, postali advokat i Nove stranke i Zorana Živkovića. Ja vam želim u advokaturi puno uspeha.

(Zoran Živković: Replika.)

Nemate, kolega Živkoviću, pravo na repliku.

(Zoran Živković: Upravo ste me uvredili na najgori mogući način. Kako vas nije sramota?)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, kad smo već kod puteva, postoji više puteva i načina da se čovek obogati, ali uglavnom su ružni. Moj kolega poljoprivrednik je živi dokaz za to. Evo, ljudi, on se seća prvog voza i prve pruge u Nišu 1874. godine, verovali ili ne. Da li sam se ja prevario, gospodine predsedavajući, evo gospodin Orlić tamo sluša, ja mislim da je rekao da se seća prvog voza i prve pruge u Nišu 1874. godine. Sve sam mislio da je Mićun stariji, a ispostavilo se da je ovaj stariji od Mićuna. Možda je i vremenska mašina, a možda je to bio prvi šverc bundi 1874. godine. Molim da se to ubeleži. Ja sam sve mislio da je Sanda svoju bundu ulovila, izgleda da ju je kupila.

Put vina. Možda je taj voz imao put vina, ono od Niša, preko Fruške gore, Jadransko more, okeani pa na Devičanska ostrva. Znači, put vina je vodio... Vinarija, da ne spominjem prezime, vinarija Z. Ž... Put vina je vodio... Mora da je ta pruga bila čudna, možda je išla kao i oni, nekim podzemnim, podvodnim putem, i stigla je do Devičanskih ostrva.

Specijalista za pruge iz 1874. godine to se živo seća, dakle. A možda je to bilo i ovde preko u kafiću, ko zna. Nego, specijalista za pruge, po izjavama njegovih članova, dakle on je specijalista za pruge, zovu se Ištvan Kajić i Marko Matić. Časopis „Vreme“, da ne bude „Informer“ ili „Pink“, on bi to onda osporavao. Kažu oni ovako – da se u prvobitnom sedištu, u Hilendarskoj ulici, u toku februara 2013. godine otvoreno hvalio kako je u svojoj ranoj mladosti, prilikom putovanja vozom od Niša do Beograda, zajedno sa svojim društvom iz voza u punoj brzini izbacio stranog državljanina, i to samo zato što je govorio engleskim jezikom. Na pitanje njegovih šokiranih stranačkih prijatelja da li je nesrećni čovek preživeo izbacivanje Z. Ž. je lakonski odgovorio – da, najverovatnije jeste, pošto o tome ništa nije pisalo u novinama narednih dana. Dakle, zato se on seća, živo se seća 1874. godine.

A ja se sećam i 2001. i tih godina. Aljbin Kurti, braća Mazreku – moj kolega poljoprivrednik je bio član savezne vlade – zajedno sa 104 pripadnika terorističke organizacije pušteni su da navodno kaznu izdržavaju kod svoje braće Albanaca, ili, kako ih mi zovemo, Šiptara, na KiM; naravno, oni ih pustili i svi su otišli u Švajcarsku. Ne znam koji je to voz bio, ali kad smo već kod vozova, možda bi se on setio i Luleta, koji je, gle čuda, 2001. godine – verovatno je bio poslovno u suprotnosti sa mojim kolegom poljoprivrednikom – nestao, ali su zato Albanci pušteni.

Da vidimo koji je to put vina i koja je železnica vodila kad je iz firme „Empresa“ – čiji je on bio direktor, nesumnjivo, tvrdio je ovde da nije ali po

ovim dokumentima jeste – nestalo 189.000 flaša vina. Kao otišle na konsignacionu prodaju, mada domaće firme na to nemaju pravo. Evo ovde, vodi se postupak. Pazite, Agencija za borbu protiv korupcije ga kaznila opomenom. Opomenom! Tek toliko, mogli su ga i odlikovati. Toliko o Agenciji. To ovi što kažu „stranka bivšeg režima osnovala Agenciju“, vidim da je stranka bivšeg režima osnovala Agenciju.

Sto osamdeset devet hiljada flaša vina staje u 720 kubika. Treba vam negde 36 vagona ili 36 šlepera. To je kolona dugačka kilometar. To je nestalo. I, naravno, desila se poreska utaja. Možda nam krediti ne bi ni bili potrebni. Ali, koliko je Poreska uprava pronašla, filijala Niš, utvrđuje se neprijavljena obaveza poreza na dodatu vrednost, železnička, u iznosu od 17.948.952 dinara i kamata na neprijavljenu obavezu itd. Pa onda ima još jedan prekršaj. Možda nam ovi krediti ne bi trebali da je taj put vina i da je ta železnička pruga iz 1874. godine bila postojanija. Evo ovde još, „Empresa“ itd., još 1.894.000. Sa pripadajućim kamatama, ne znam, možda bi se jedan voz mogao napraviti.

Ima ona izreka da nadničar može da ukrade jedan grozd, ali bogami bivši premijeri mogu da ukradu ceo vinograd, pola Fruške gore itd., i onda mogu vozom preko Fruške gore da idu ovim putem vina.

Dame i gospodo narodni poslanici, naravno da ću ja podržati sve ove zakone, bez obzira na to što se moj kolega poljoprivrednik izjasnio protiv. Sad vidite i zašto. Dakle, specijalista za razne puteve, uglavnom loše, uglavnom puteve koji vode do bogatstva, a svi ti putevi su uglavnom ružni.

Taj zločinački poduhvat koji su zajedno izvršili stranka bivšeg režima i stečajni upravnici, gde su oni sebe smestili u dvorce i bajke a narod ostavili na ulici, sa tom praksom treba prekinuti i naši građani treba da znaju da su ovu veliku nesreću i siromaštvo, koje je bilo neizdrživo za gledanje, proizveli upravo ovi koji su danas najglasniji. Nisu kućicu za psa napravili, kućicu za papagaja, a kamoli neki ozbiljniji auto-put itd.

Oni su svakako stručnjaci i za kredite. Dakle, samo trenutak, imamo i te dokaze gde je moj kolega Z. Ž. kreditirao sam sebe. To su inicijali Z. Ž., to je u postupku... Ovako, 21.6.2012. Z. Ž. pozajmljuje pare Z. Ž., zajmodavac i zajmoprimac. Zamislite kakvi su njihovi zajmovi bili. Tek da znate, to je uvek bilo sa visokom kamatom, ali sam sebi pozajmljuje 41.000 evra. Evo su i potpisi mog kolege poljoprivrednika. Zato oni ne podržavaju ove zajmove itd., jer su oni imali specijalne zajmove, sami sebi su pozajmljivali novac, i to uz kamatu. Pazite, zelenašili sami sebe. Verovatno da bi opravdali odakle im novac, pa kažu ovako – zajmoprimac Z. Ž. je dužan platiti kamatu obračunatu po stopi od 10% zajmodavcu Z. Ž., koji će se obračunati i platiti o roku dospeća ili prilikom vraćanja pozajmice. Nema laži, nema prevare. Dakle, ja se uvek koristim dokumentima.

(Narodni poslanici negoduju.)

Evo čujem glasove negodovanja. Prethodni govornik je govorio o svemu, ja govorim o zajmovima. Ja govorim – kakve su zajmove oni davali sami sebi, takve su zajmove uzimali državi.

Ovi zajmovi i krediti su sa vrlo niskom kamatom i mi uglavnom pokušavamo da te njihove kredite koji su bili po astronomskoj kamati...

(Narodni poslanici negoduju.)

Ovi krikovi mene ne uzbuđuju.

... Gde je uglavnom je bio IMT, „ima li mene tu“, gde su se u tu kamatu ugrađivali kao u onu kiflu od 150 dinara, kao u ona „tuborg“ piva itd. Ko je u šta stigao, u to se ugrađivao i otuda ovi glasovi nezadovoljstva, a ja iznosim čistu stvar.

Dakle, oni su uzimali pozamašne kredite sa pozamašnom kamatom, a kad oni uzmu kredite, narod piše menicu. Oni su krivi za siromaštvo. Otpustili su 400.000 ljudi. Njima nisu trebale železnice i putevi, zato sad negiraju sve ovo, jer nisu ni imali radnike da putuju tim putevima. Nisu imali proizvodnju, totalno su je uništili. Oni su živeli od kredita i zajmova. To je imalo svoje limite. Otišli su sa vlasti za njih u dobro vreme i nama je ostalo da ispravljamo sve njihove greške.

Otuda to nezadovoljstvo. Otuda nezadovoljstvo zajmodavca-zajmoprimca Z. Ž. – Z. Ž., koji je uspevao sam sebi da daje kredite sa 10% kamate. Odatle sve te njihove čuvene kombinacije. Odatle njihovi penthausi. Odatle stan od onog sportiste Koromana od 500.000 evra, uz platu od ne znam koliko. Otuda tamo neka kuća koja je kupljena u Nišu. Otuda tamo neki pašnjaci, zgrade izgrađene itd. Otuda detelina sa četiri lista na svim tim pašnjacima. Sve će to narod platiti, sve te njihove greške, ali se nadam da će narod umeti to i da kazni.

A to što nisu procesuirani, nije krivica Vlade, nije krivica Skupštine. Nismo mi treća grana vlasti. Nismo mi sudska vlast. Tužilaštvo je samostalno. Sudstvo je nezavisno, selektirano čuvenom reformom 2009. godine i otuda oni crpe neku vrstu amnestije i ne odgovaraju za sva zlodela koja su počinili.

Po pitanju kanalizacije i vodovoda ja savetujem ovu Vladu, savetujem i pravosuđe da dođe do sebe, da pravosudnom snagom povuče vodu da žuti lopovi odu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

(Zoran Živković: Po Poslovniku.)

(Marinika Tepić: Po Poslovniku se javio.)

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Nije lako govoriti...

(Marinika Tepić: Po Poslovniku se javio.)

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Marinika, znate li vi da je po Poslovniku zabranjeno da koristite elektronske poslaničke jedinice drugog poslanika? Zna li koja mera je za to predviđena?

(Zoran Živković: Daj mi pravo na povredu Poslovnika.)

Reč je dobio narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

(Marinika Tepić dobacuje.)

Nije bio u elektronskom sistemu, ja sam drugom poslaniku dao reč.

(Zoran Živković: U kom si ti sistemu?)

Nemojte vi sa mnom da polemishete. Niste dobili reč.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Kao što rekoh, nije lako govoriti u ovoj atmosferi, ali pokušaću da se vratim na temu – potpuno je jasno da smo bili van teme prethodnih nekoliko diskusija – i da kažem par reči o ovom predlogu zakona.

Pridružujem se primedbama da nije dobro da nešto što je stiglo, a što je navodno važno, i slažem se da je donekle važno, što je stiglo u avgustu da bude tek sada na dnevnom redu. Sada je već druga polovina, da ne kažem kraj, novembra. Moglo je to da bude i ranije ako su ti sporazumi tako važni, a znamo svi da smo imali nekih predloga koji nisu bili ni izbliza toliko bitni ni hitni pa su bili na dnevnom redu.

Govoriću o prve dve tačke malo opširnije. Što se tiče ove druge dve tačke, tu nemam bogzna šta da dodam, osim što se takođe pridružujem primedbama da, ako je već stanje u privredi i u budžetu tako dobro, možda nismo morali tih 17 miliona evra, ako je reč o 17 miliona evra, da se zadužujemo zarad sređivanja vodovodne i kanalizacione mreže u Kikindi, Vrbasu, Knjaževcu, Paraćinu. Svejedno, siguran sam da je to važno, da je potrebno, samo kažem možda je moglo i iz tekućih priliva.

Ovo je u moru kredita i dugova koje smo mi ovde aminovali u toku poslednjih meseci jedan od manjih, i manje strašnih stavki, iako je i to razlog da se zabrinemo. Mnogo je veći problem ovaj drugi, koji jeste, po meni, vrlo važan i vrlo velik. Projekat je važan ali su i pare jako velike. O tome ću govoriti nešto pred kraj svog izlaganja i očekujem od gospođe ministarke, ili ministra, da to i meni i javnosti malo detaljnije elaborira.

Reč je o ovom kineskom kreditu. Dakle, bez obzira na sve prijateljske veze i odnose sa Narodnom Republikom Kinom, na topli doček koji smo ovde nedavno imali i priredili visokom gostu iz Kine, bez obzira na pozdrav za aklamativnu podršku ukidanja vize za građane Kine, što smo takođe ovde u Skupštini izglasali, na Odboru za spoljne poslove, što sve podržavam... Dakle, to je, kako bih rekao, jedan par rukava, a druga stvar je komercijalna vrednost i značaj, korist od ovog kredita. Mislim da je tu moglo biti i boljih rešenja i mislim da je malo ishitreno bilo, da se možda iz nekih drugih razloga, možda političkih a

ne ekonomskih, ušlo u taj kredit za ovu deonicu. Kažem, o tom potom, prosto da imate to na umu i voleo bih, zbog javnosti, da to malo kasnije prokomentarišemo. Neću potrošiti sve vreme, ostaviću nešto i za sutra.

Hteo bih da se vratim na ovo čime je počela ova današnja diskusija, ovaj ozbiljan deo diskusije, a tiče se ovog ugovora o osnivanju Transportne zajednice. Tu je bio jedan spor, dilema i polemika sa kolegom Miljanom iz SRS, kao i nekim drugim kolegama, oko toga da li se tim ugovorom priznaje Kosovo ili ne. Vi ste izneli svoju argumentaciju, kolege iz vladajuće većine takođe. Ja bih rekao, pomalo pašićevski, da ste i jedni i drugi u pravu, ali delimično.

Dakle, kolega Miljan je s razlogom pomenuo da se na stranici 198 ovog sporazuma pominju državljani Kosova. Zaista se pominju, i to više puta. Pominje se i Kosovo bez zvezdice, da će dobiti slobodu pružanja pomorskih usluga, transporta na Kosovu itd. To je na stranici 198, a ima i drugih mesta u ovom sporazumu.

Isto tako ste vi u pravu da u članu 2 ili 3, a na stranici 119 ima ova ograda koja je bitna i na kojoj je očito Vlada Srbije insistirala, i toga ima na nekoliko mesta. Dakle da upotreba termina – zemlja, nacionalnih, državljani, teritorija itd. neće uticati na status svake ugovorne strane prema međunarodnom pravu. I taj član 2 i niz drugih govore o tome da je srpska strana nastojala da negde makar tu zvezdicu ili Kosovo sa zvezdicom provuče i ugradi u ovaj ugovor.

Ne mogu reći, pravde radi, da se sada ovim ugovorom, ne znam, priznaje nezavisnost republike Kosovo. Dakle, neću to reći, ali ću svakako reći, i vidim potrebu da se to naglasi i ogradi i govori ako ne o nečistoj savesti, onda makar o sumnji ili mogućnosti i slutnji da bi se to moglo tako razumeti.

Verujem da Vlada Srbije ne želi da se to tako shvati, ali nekako jako je mnogo – i to skrećem pažnju svima nama, ne samo povodom ovog zakona – tih sporazuma, regionalnih ugovora koji nekako sve više i lakše uvode Kosovo, sa zvezdicom ili bez zvezdice, kao ravnopravnog partnera. Dakle, prosto, kada se nagomila i nakupi puno tih primera i tih slučajeva, u jednom trenutku će se ta zvezdica, kao što je svojevremeno to obećao visoki američki zvaničnik prištinskim vlastima, istopiti kao sneg na prolećnom suncu.

Dakle, da se ne bi to istopilo, ja apelujem i pozivam i sve predstavnike, ne samo Ministarstvo spoljnih poslova nego i sve organe vlasti u Srbiji, da insistiraju na tome i da se makar ovo malo suverenosti što imamo i što nam je preostalo na KiM ne odričemo tako olako.

Toliko bih sada. Naravno da bih ja mogao da sakupljam političke poene i kažem – vi ste ovim priznali nezavisnost Kosova itd. Niste ovim. Neke druge stvari i neki drugi dokumenti, od Briselskog sporazuma do nekih drugih razrada

tog Briselskog sporazuma, nažalost, mnogo više i mnogo dalje su otišli u tom pravcu mirenja.

Znači, ne toliko priznavanja koliko prihvatanja nezavisnosti Kosova, i to je jedna igra reči na kojoj je, moram priznati, prethodna vlast često insistirala, a i ova sada – mi nismo priznali i nećemo nikada priznati nezavisnost Kosova. Da, naravno, ali to od nas niko i ne traži, bar ne tako eksplicitno. Traži se da se ne protivimo, da se pomirimo, dakle da se pomirimo sa nezavisnošću, ne toliko da je direktno i formalno priznamo.

Ali idemo sada na konkretnije stvari, jer ja uvek pokušavam da govorim o dnevnom redu i o onome što je tu relativno bitno.

Srbija je centralna zemlja, to je vaša rečenica iz uvodnog izlaganja. Misli se na regionalni kontekst. I vi ste tu u pravu, ali nije to zasluga ove ili one Vlade, niti ove vaše niti one prethodne. To je zasluga, ili prokletstvo, istorije, Boga, sudbine itd., koja nas je bacila i stavila tu, kao što je to rečeno više puta, da sagradimo kuću nasred druma. E, ta kuća nasred puta ima mnogo loših strana, odnosno taj položaj kuće nasred puta ima mnogo loših aspekata, koje smo tokom istorije okusili na svojim plećima. Ali ima i poneki dobar aspekt, i to je upravo ovaj aspekt zbog kojeg jeste Srbija tako važna i bez kojeg, pošteno govoreći, ni ovog ugovora o osnivanju Transportne zajednice ne bi bilo. Dakle, taj centralni, regionalni položaj Srbije, geografski, jeste nešto što je, kažem, prokletstvo, geopolitičko prokletstvo i problem, ali u veštih rukama i u pojedinim trenucima može da bude i blagodet.

E pa sad, moja je primedba i moj je, takođe, apel da taj položaj možda nismo dovoljno, ili da bi ga trebalo malo više i bolje koristiti. Jer ja mislim, kada je reč o ovom sporazumu, a to je vrlo čudan sporazum, već od samog naziva je čudan... Ta Transportna zajednica koga? Transportna zajednica EU i nekih nejasnih, neidentifikovanih pet-šest entiteta zove se Jugoistočna Evropa, nije to ni čitava Jugoistočna Evropa, to je zapravo eks-Ju, bez Slovenije i Hrvatske, a sa Albanijom. Praktično, to je to. Bez Srbije od toga nema ništa. To je tako, a kad je već tako, mislim da bismo mogli, ne samo vaše ministarstvo nego generalno i naša vlada, bolje i hrabrije da koristi tu poziciju.

Jedan od razloga zbog čega se išlo po hitnom postupku sa Predlogom ovog sporazuma, što takođe stoji ovde u ovom podebelom obrazloženju, jeste i to što će valjda početkom decembra biti sastanak koji bi trebalo da Srbiju, odnosno Beograd učini mestom, je l' tako, sedištem ove Transportne zajednice. Pa naravno, to je upravo potvrda onoga o čemu sam govorio. Srbija ima to centralno mesto i teško će oni naći neku drugu prestonicu da tu postave to sedište. Ali, kažem, meni je od tog statusnog, simboličkog gesta da će Beograd biti sedište te Transportne zajednice važnije da mi vidimo šta će ta Transportna zajednica da radi i koji su mogući benefiti ili možda opasnosti koje ona sa sobom nosi.

Kaže se, takođe, tamo kad se pominju troškovi, pominje se deset miliona dinara itd. te Transportne zajednice na godišnjem nivou, pa se kaže da ona nasleđuje Transportnu opservatoriju Jugoistočne Evrope. Ja vas pitam konkretno – u čemu je razlika između te novoformirane Transportne zajednice i postojeće Transportne opservatorije?

Da li je možda ideja, gospođo Mihajlović, da li bar imate slutnju da ovakvim ugovorima, da ovakvim sporazumima i ovakvim ad hok, kako bih rekao, rešenjima Evropska unija zapravo pokušava, i to je s njihovog stanovišta vrlo mudro i vrlo racionalno, da sve što je njima potrebno, pre svega saobraćajno povezivanje, transportno povezivanje Evrope i ovog evropskog prostora, uključujući i ovaj Jugoistok i Balkan, postigne ovakvim sporazumima, a da se nisu obavezali na bilo koji način da nas prime, ne samo nas nego i druge zemlje regiona, u EU?

Drugim rečima, da li ovakvim i sličnim sporazumima, kojima se rešava čiji problem? – naravno, delimično naš, ali bogami i evropski, odnosno problem EU – oni zapravo rešavaju problem, premrežavaju ono što im treba, jer im treba da dođu do svojih južnih članica, pre svega do Grčke, a vi posle kada uđete u te mreže, ne mislim samo saobraćajne nego i političke, čekajte u čekaonici pred vratima EU, i ako vas primimo ili ne primimo?

Dakle, hoću da kažem, i to je način i stav, generalna preporuka – ne trebaju oni nama mnogo više nego mi njima, barem kad su ovakvi sporazumi u pitanju. Ja to ne govorim kao neki evroskeptik. Naravno da sam evroskeptik, ali to sad nema veze sa ideologijom, nema veze sa tim da li podržavamo evropske vrednosti i zalažemo se za integraciju Srbije u EU. Ne, već prosto pragmatično i racionalno.

I moje pitanje i dodatna dilema jeste – da li će sa ovom Transportnom zajednicom, na osnovu toga, EU imati veći i neposredniji uticaj i na politiku, na saobraćajnu politiku i strategiju ove zemlje? Da li će oni onda na neki način nametati svoja rešenja i koridore koji njima odgovaraju, iz bilo kog razloga, više nego, recimo, saobraćajna rešenja i komunikativne opcije za koje su Srbija i građani Srbije zainteresovani?

Drugim rečima, da li će nam oni određivati saobraćajne prioritete, poput, na primer, onog, rekao bih zloglasnog, auto-puta Niš–Priština–Tirana, za koji je naša vlast pokazala veliko interesovanje, a meni se čini da struka nema toliki entuzijazam i da nema dovoljno jakih argumenata za izradu tog koridora, pogotovo ne pre nekih drugih, o kojima se godinama priča i godinama se najavljuje završetak pojedinih deonica a one nikako da se završe?

Uzgred, gospođo Mihajlović, među ovim nulama koje ste vi ovako pobednički pročitali, koliko je kilometara železničke mreže reparirano i obnovljeno poslednjih godina pa ste navodili – deveta, deseta, jedanaesta,

dvanaesta, trinaesta i četrnaesta, barem dve ili tri godine koje ste tu naveli su godine u kojima je ova Vlada na delu. Niste vi bili ministar u ovom resoru, ali je bila ova Vlada i vi ste bili član te Vlade. Tako da neke od tih nula idu na raboš i aktuelnoj vlasti. Ali nije bitno. Dobro je da se gradi. Pozivam da se gradi, samo apelujem da možda ne moramo svaku deonicu, svakih par kilometara tako pompezno i trijumfalno da otvaramo, pa onda ljudi dođu u zabludu i misle da je put stvarno gotov a on se nikako ne završava.

Polu decenije je ova koalicija na vlasti, pa hajde da za to pola decenije, ili koliko vam još treba... Evo, pitam vas konkretno – koliko vam još treba da se završi, po vašem mišljenju? Izvinite ako je malo iskakanje iz teme, ali je svakako mnogo manje nego bilo koja ili većina diskusija što su iskakale. Kada mislite da će biti konačno gotov u pravom smislu reči auto-put do makedonske granice? Evo jedna projekcija, sad možete i da kažete, voleo bih da čujem, a mislim da bi i javnost Srbije volela da čuje.

Poslednja stvar, struktura budžeta za ovu Transportnu zajednicu. Kada se pogleda struktura budžeta te zajednice, kaže se da je 80% doprinos EU, a ostale članice, neću da kažem zemlje jer tu je i Kosovo, ali u svakom slučaju ostale članice doprinose sa: Albanija – 3,20%, BiH – 3,55%, BJR Makedonija – 2,88%, Kosovo* – 2,57%, Crna Gora – 2,38%, Republika Srbija – 5,42%. Znači, 20% ove regionalne članice, od toga smo mi, kao što vidimo, šampioni – po doprinosu, materijalnom, videćemo da li ćemo biti šampioni i po benefitu – a EU daje 80%. Nisam siguran da je to prava proporcija kada bismo govorili o veličini, ili ekonomskoj snazi, ili demografiji, broju stanovnika ili površini ovih članica, odnosno zemalja koje ovaj sporazum sklapaju.

U svakoj slučaju, ja vidim u ovom trenutku samo trošak, a benefit ćemo tek videti, ako ga vidimo, a voleo bih od vas da čujemo koji je benefit za ulazak u ovu Transportnu zajednicu, sem ove načelne fraze ili formulacije kako je dobro da se integrišemo. Dobro je da se integrišemo, ali ne bi bilo loše da mi sami određujemo te strateške pravce i koridore integracije, a ne da nam ih propisuje EU.

I u ovih još par minuta, rekao sam da neću sve potrošiti, pitao bih vas za ovaj kineski kredit. Mi generalno glasamo protiv uzimanja kredita, ali ako ima smisla za bilo šta da se kredit uzima, onda je to zaista infrastruktura, i to saobraćajna infrastruktura, pogotovo što su tu troškovi visoki, i to ja razumem. I po istom principu kao što sam pitao za EU, gospođu Mihajlović, da li je zaista najoptimalnije rešenje da mi uzimamo kredit od Kineza, pod uslovima koji nisu više baš toliko idealni, jer 2% sada nije tako povoljno kao što je to bilo pre nekoliko godina s obzirom na to da su kamate inače jako niske svuda u svetu? Dakle, uzimamo kredit od Kineza da bismo gradili jednu infrastrukturu koja je, u suštini, potrebna Kinezima.

Srbiji ne treba pruga od 200 kilometara za transport robe, treba Kinezima zbog njihovog „puta svile“. Ja to poštujem, ja to uvažavam, ali ako je već tako, onda nemojte da oni daju nama kredit da bismo mi izgradili prugu njihovim novcem, njima vraćali dug kojim će oni lakše prodirati na tržište EU. Onda se možda, pitam to nimalo ne dovodeći u pitanje pozitivnu ocenu i potrebu dobrih odnosa sa Narodnom Republikom Kinom, moglo bolje ispregovarati, da je to možda mogla da bude neka zajednička investicija, neka vrsta, ne znam, nekog drugog rešenja, a ne, pazite, rešenja kojim mi uzimamo kredit kojim se obavezuje u tački 2.5...

Kredit je, inače, jako visok, od 297, praktično 300 miliona američkih dolara za samo jednu deonicu, a to su ogromne pare, znači 300 miliona praktično da bi roba, tehnologija i usluge koje se nabavljaju iz kreditnih sredstava bile kupljene pretežno od Kine u skladu sa komercijalnim ugovorom. Znači, mi uzimamo od njih kredit da bi oni gradili, da bismo od njih uzimali, pretežno doduše, robu, tehnologiju i usluge. To ne deluje kao tako savršeno rešenje.

Hoću da kažem, i kad je reč o EU, i kad je reč o Kini, ili ruskoj braći, treba imati ipak taj pristup koji polazi od toga da li je to u našem interesu i da li možda sporazum može da bude povoljniji. Toliko, hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Hvala na vašim komentarima. Evo nekoliko dodatnih informacija pa se nadam da će one upotpuniti vašu sliku o ovim važnim sporazumima.

Nema ovde nikakvih fraza, nema ovde nikakvog pobedničkog čitanja podataka. To su samo činjenice, koje se umnogome razlikuju od podataka i činjenica od pre 7, 8, 10 i 15 godina.

Dakle, da krenem prvo od toga što ste rekli – zašto uzimamo kredite ako je stanje u privredi tako dobro? Stanje u privredi je mnogo bolje nego što je bilo, a krediti se ne uzimaju samo zato što je u pitanju određena finansijska konstrukcija, nego zato što daju mnogo benefita po određenim projektima. Vratću se na projekat modernizacije pruge, zato što tu ima mnogo važnih podataka – od najvećeg, globalnog projekta „Jedan pojas, jedan put“ i toga da je Srbija deo toga, do svih drugih činjenica o čemu ću nešto reći posle.

Dakle, kada govorimo o Transportnoj zajednici, napravili ste jednu razliku između toga da sam pomenula da je Transportnoj zajednici zemalja Jugoistočne Evrope Srbija centralna zemlja. Da, reći ću vam, centralna je zemlja ne samo zato što smo se zadesili ovde gde jesmo, što je tačno, nego zato što smo konačno počeli da koristimo u pozitivne svrhe, kao komparativnu prednost, našu poziciju. Svi znamo da to nije rađeno prethodnih 20 godina. Imali smo političare koji su samo pričali o nekom liderstvu u regionu, a od tog liderstva ne beše ništa,

nego ono što smo mogli da vidimo to je da su nas zaista obilazili, da se zaista nije gradilo, da se zaista nije ulagalo, osim što su političari koristili tu frazu jer to jeste bila tog trenutka fraza. Sada to više nije slučaj.

Dakle, Srbija jeste centralna zemlja Jugoistočne Evrope zbog svog dobrog položaja, kao najprofitabilnija ruta između Istoka i Zapada, i to je ono što mi hoćemo i ovom Transportnom zajednicom da iskoristimo, kao što smo želeli isto to da iskoristimo i Energetskom zajednicom zemalja Jugoistočne Evrope. Nema važnijeg ulaganja od ulaganja u infrastrukturu, bilo da je ono transportno ili energetsko.

Rekli ste u jednom trenutku da je ovaj sporazum čudan i da ne vidimo kakve to prednosti možemo da imamo od Transportne zajednice i od ovakvog jednog sporazuma, kao i pitanje u čemu se razlikuje u odnosu na SITO. SITO je napravljen kao organizacija na osnovu memoranduma, dakle nema obavezujući karakter. Neke stvari su mogle da se urade, neke možda nekog trenutka i nisu. Transportna zajednica je napravljena na osnovu međunarodnog sporazuma, ugovora koji su zemlje potpisale, među njima je i Srbija. Potpuno drugačiji karakter u odnosu na SITO, u tom smislu jer ima obavezujući karakter.

Dalje, ovaj sporazum će pomoći da svi oni projekti koje smo definisali kao strateške koridore, a sada ću vam reći nešto i o tome, mnogo se brže realizuju. Inače, prva je Srbija krenula da govori o strateški važnim koridorima pre nekoliko godina. Svi projekti koje je Srbija predložila, bilo u železnici bilo u drumskom saobraćaju, svi su prihvaćeni, postali su deo osnovne transportne mreže EU. Dakle, ti projekti koje smo predložili, ti projekti koji su prihvaćeni od EU su ti projekti koje ćemo gurati kroz Transportnu zajednicu.

Zašto je Transportna zajednica takođe važna? Svaka od zemalja Jugoistočne Evrope, Zapadnog Balkana veoma se razlikuje po nivou razvoja svoje infrastrukture. Takođe su različite u odnosu na to koliko su se uskladile sa direktivama EU a koliko nisu. Mnogo je jednostavnije stvoriti jedinstveno tržište od dvadesetak miliona ljudi, gde ćemo nekako u istom stepenu ići kada govorimo o samom usklađivanju sa direktivama EU.

Pomenuli ste pitanje zašto je Srbija 5% u finansiranju. U odnosu na broj stanovnika zemalja koje su potpisnice i u odnosu na visinu BDP-a, hteli da priznamo ili ne, najveći smo. Dakle, u odnosu na to je i taj procenat od 5%.

Zatim, ono što takođe mislim da je važno, za sve što budemo radili vezano za projekte veoma je povoljno po nas da budemo sedište Sekretarijata, zato što se drugačije gleda i drugačije se neke stvari rade. Sigurna sam da to može samo da nam pomogne, nikako ne može da nam odmogne.

Zatim ste pominjali kineski kredit, kako ga mi zovemo. Da se ne naljutite, ali rečenica „šta će nama pruga od 200 kilometara na sat?“ meni liči na

ono u nekom ranijem periodu, a nadam se da to nije, kada su se seljaci bunili zašto uopšte imamo vozove jer su to metalne šklopocije koje plaše krave.

Znači, ljudi, nama treba pruga od 200 kilometara na sat. Danas cela zemlja, ceo Koridor 10 ima 200 kilometara na sat gde god je to moguće. Ja mislim da je to odlično. Da prestanemo više da se stalno vraćamo unazad i da se zadovoljavamo time da sad imamo prosečne brzine 35 kilometara, pa super, ako imamo 50, to je odlično. Nije odlično. Treba nam najmanje 110 i 120 kilometara na sat, ako govorimo o Kargu, treba nam 200 kilometara na sat ako je modernizacija pruga. Pa ceo svet ide mnogo brže i mnogo više. Nažalost, mi smo imali zaostajanje u železničkom saobraćaju 30 prethodnih godina, sada idemo gde god možemo na takve pruge.

Druga stvar, ovom prugom mi jesmo deo velikog, globalnog projekta. Nema većeg projekta danas na svetu od kineskog projekta „Jedan pojas, jedan put“. Mislim da treba da budemo time zadovoljni, to su prednosti.

Treća važna stvar, ovaj kredit je sa grejs-periodom pet godina, ali ono što je za nas jako važno, 49% su domaće kompanije. Dakle, 49% će raditi domaće kompanije, koristiće se najvećim delom, gde god je to moguće, gde god možemo to da napravimo, ono što se zove srpska domaća oprema. Gde, nažalost, ne možemo, moraćemo neke nove stvari da nabavimo. Dakle, to su prednosti i zašto uzimamo ovaj kredit i zašto to radimo u jednom ovako velikom projektu, koji nije projekat samo Srbija–Kina, ovo je, recimo, trenutno projekat Srbija–Mađarska–Kina.

To ne znači da nećemo nastaviti dalje ulaganje u Koridor 10. Mislim da nam je to najvažniji koridor, bilo da pričam o putničkom saobraćaju... Pitali ste me kada, ja sam to već govorila i rekla sam da će kompletno da bude gotov početkom naredne godine u prvom tromesečju. Ali mislim da je važno da krenemo sa modernizacijom nadalje, a ne samo 36 kilometara železničkih pruga od Beograda dole ka Nišu, upravo zbog toga da ne bismo bili izopšteni, kao što je to bio ranije slučaj.

Još jedna vrlo važna stvar za KfW program, treba da znate da smo KfW programom obezbedili na neki način ovo pitanje kanalizacije ili vodosnabdevanja u 17 gradova. To je 136 miliona evra, od čega je donacija nemačke vlade 30,5 miliona evra, dakle to je 22%, a 105,5 miliona evra jeste kredit; znači, nije kompletan kredit.

Ako sam nešto preskočila, vi ćete me dodatno pitati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovana potpredsednice Vlade, da krenemo prvo od cele atmosfere u kojoj danas radimo i ovoga što ste vi ovde izrekli, da ste vi došli da radite i da ne

razumete primedbe opozicije zašto su ove tačke na dnevnom redu. Ja, naravno, to na koji način je, protivno Poslovniku, ova sednica zakazana i zašto smo se mi bunili i protestovali danas neću da ponavljam, ali želim da vas obavestim o tome da ste vi dovedeni u zabludu kada ste, kako nam je rekla predsednica Skupštine, molili da se ova sednica održi danas jer ističe vreme i potrebno je usvojiti ovaj zakon, potvrditi Ugovor o osnivanju Transportne zajednice, jer treba da se održi ministarska konferencija i potrebno je da se pre toga ovaj ugovor u Skupštini ratifikuje.

Vi ste kao Vlada poslali ovaj ugovor Skupštini 1. novembra. Skupština Srbije je 14. novembra odbila da stavi ovaj ugovor na dnevni red. Nije bilo famoznog zvonca, poslanici vladajuće većine nisu pritisli dugme da se ova tačka nađe na dnevnom redu 14. novembra. A onda ste, navodno, vi došli i, zbog nedostatka vremena, molili predsednicu Skupštine da uradi to što je uradila. Ona je na vas prebacila odgovornost što danas predstavnici opozicije nisu mogli da govore o preko 150 predloga dopuna dnevnog reda, jedne drugačije politike od one politike koju vodi Vlada. To je naše pravo i naša obaveza. Mi smo u tome uskraćeni, a trebalo je da vi poslužite kao alibi. A ja vama kažem, obmanuti ste. Četrnaestog novembra ova skupština se izjašnjavala o...

(Predsedavajući: A ja vama kažem, kolega Đurišiću, počnite da pričate o tačkama dnevnog reda.)

... Tome da se ova tačka nađe na dnevnom redu i nije se našla na dnevnom redu. Zato imamo danas ovakvu raspravu u ovoj atmosferi. Zato, uostalom, imamo i amandman po kome ...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Đurišiću, ja vas molim da počnete da pričate o zakonima. A imamo ovakvu atmosferu u Narodnoj skupštini zato što se očekuju beogradski izbori.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Gospodine Arsiću, ja vas molim da obratite pažnju na ono što ja govorim. Ja govorim o tački dnevnog reda, za razliku od vaših kolega iz vladajuće većine, koji ni jednu jedinu reč nisu govorili o tački dnevnog reda nego su sve vreme potrošili na lične uvrede kolega poslanika iz opozicije, na koje vi niste reagovali ili ste reagovali smeškom. Molim vas da se upristojite i da obavljate tu funkciju na način na koji je to ovim Poslovníkom predviđeno, a ja ću govoriti na način na koji ja smatram da treba, poštujući Poslovník.

Znači, ova skupština će sada usvojiti, verovatno, i amandman da ovaj ugovor stupi na snagu ne osmog dana, kako bi trebalo da se usvajaju i objavljuju zakoni u „Službenom glasniku“, nego danom objavljivanja, samo zato što nije bilo razumevanja, pre svega od poslanika vladajuće većine, da na vreme raspravljamo o ovom ugovoru.

Ja mislim da ovaj ugovor nije loš. Mislim da je korisno regionalno povezivanje. Korisno je za razvoj privrede Srbije i susednih zemalja. Da li ćemo da ih zovemo Jugoistočna Evropa ili Zapadni Balkan, mislim da je manje bitno. Ali ono sa čime ja ne mogu da se složim, to je nešto što se u ovom ugovoru ne nalazi. Ovde, u ovom ugovoru ima puno reči, nekoliko tabela i nešto malo slika. Te slike se uglavnom ne vide u ovom materijalu koji smo dobili, ali u elektronskom smo dobili pa sam ja izvukao ovde da vidim kako izgleda mapa puteva regionalnih koridora koja se nalazi u okviru ovog ugovora.

Ono što je meni bilo zanimljivo, jer sam ja ovu mapu video negde i ranije samo sam hteo da potvrdim da je to tako, to je da, recimo, na ovoj mapi nema Moravskog koridora. Nema auto-puta Pojate–Preljina. On se ovde ne nalazi. Nalazi se, kao put u planu, Fruškogorski koridor, i to je dobro, nalazi se Banatski koridor, Banatska magistrala od Beograda prema Rumuniji, to se nalazi, ali nema auto-puta Pojate–Preljina. To ne postoji. Mi se za to nismo izborili, kako ste vi rekli, jer vi ste rekli – sve što smo predložili, to je ušlo. Znači da niste predložili, jer to nije ušlo.

Ovde takođe nema nečega o čemu vi pričate poslednjih nekoliko dana, i bilo je aktuelno, a to je auto-put prema Bosni i Hercegovini. Toga na ovoj mapi auto-puteva nema. Vi možete da vidite plan da auto-put ide od Sarajeva gore ka Bosanskom Šamcu i da se vezuje na auto-put u Hrvatskoj. Znači, toga ovde nema. A pošto ga nema u ovome što treba da bude strateški dokument, onda se ja pitam da li će taj auto-put Pojate–Preljina ostati prazna priča, koju ćete vi pričati svaki put kad vam to bude trebalo pred izbore. Pošto su ovde izbori svake godine, ta priča će se neprekidno ponavljati iz godine u godinu, a nikakvog pomaka neće biti.

Sada da se nadovežem na sledeću tačku dnevnog reda, jer je to prava slika kako ova Vlada obmanjuje građane Srbije. Vrlo mi je interesantno bilo kako je danas ministarka govorila „šta smo mi zatekli“. I onda je govorila o nula rekonstruisanih pruga u Srbiji 2008. godine, 2010, 2011, ali i 2012, 2013. i 2014. godine. Izgleda da je sada nova mantra SNS-a da, u stvari, sve ovo vreme, koliko se računa odgovornost SNS-a za stanje u Srbiji, počinje 2014. godine. Izgleda da hoćemo da zaboravimo 2012, 2013. i 2014. godinu. A zašto treba da zaboravimo? Ako ministarka kaže – zatekli smo visinu spoljnog duga 76% BDP-a Srbije, to je bilo 2014, ali je 2012. godine bilo 47%, kada ste preuzeli vlast, i taj dug je bio 15 milijardi. A onda je bio 25 milijardi 2014. godine, što je tada bilo 76%. To su brojke. Ako ne verujete meni, idite na sajt Ministarstva finansija, tamo postoje mesečni izveštaji, gde se onda daje proteklo vreme od 2000. godine naovamo i možete da vidite sve te brojeve, kolika je bila zaduženost Srbije na kraju svake godine. Videćete, na kraju 2011. godine je zaduženost bila 44% i

spoljni dug je bio 14 milijardi, i u prvih šest meseci povećao se za još jednu milijardu, odnosno bio je 47%.

Ako pričamo o broju nezaposlenosti, kako kaže ministarka, da su oni sa 26 spustili na 11, a onda kaže – ništa nije menjano u statistici. To je neistina, ministarka. Neistina! Imate pismo direktora Zavoda za statistiku, koji kaže povodom javne rasprave o stopi nezaposlenosti u Srbiji, kada su ljudi koji imaju ozbiljne škole i fakultete objašnjavali da ne može za toliko da se smanji stopa nezaposlenosti a da se to ne vidi u rastu društvenog proizvoda, u rastu proizvodnje i potrošnje, on onda kaže sledeću rečenicu – menjana je statistika 2014. i 2015. godine i ne mogu se porediti podaci pre i posle toga.

(Predsedavajući: Kolega Đurišiću, molim vas, o dnevnom redu.)

Ministarka je govorila o ovome i ja želim na to da odgovorim, jer su to laži koje se ovde neprekidno ponavljaju.

PRESEDAVAJUĆI: Ministar je davala odgovor poslaniku na pitanje.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ministarka je ovde iznosila neistine, a ja ću sada da se vratim na to šta je još ministarka izjavljivala i šta je izjavljivao predsednik Vučić...

(Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Đurišiću, ako je neki poslanik postavio pitanje, dobio je odgovor. A vi želite da komentarišete odgovor ministra. Postavite vi svoje pitanje. Kada budu bila poslanička pitanja na redu, onda možete da komentarišete, a sada imamo tačke dnevnog reda o kojima raspravljamo. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala.

Ja bih postavljao pitanja kada bih na njih dobijao odgovor. Ja odgovore ne mogu da dobijem, zato što mi ne odgovora niko od onih kojima sam postavio pitanje.

Ali da se vratimo na ovu prugu Beograd–Budimpešta. Prvi put 2014. godine, u septembru, predsednik Vlade, gospodin Vučić, vozi se u Kini brzim vozom i tamo daje izjavu da ćemo mi da modernizujemo prugu Beograd–Budimpešta, da će vozovi ići 300 na sat i da ćemo to završiti za tri i po godine. Znači, to se prvi put spominje, najava toga, u septembru 2014. godine.

Onda u decembru 2015. godine u vozu se vozi gospodin Vučić, tu je sa njim gospođa Mihajlović i oni svečano otvaraju jedan metar pruge. Ima slika ovde, evo ja je imam, jedan metar pruge se otvara i kaže se sledeća stvar – završićemo do 2018. godine prugu Beograd–Budimpešta. Beograd–Budimpešta ćemo završiti za 24 meseca od dobijanja građevinske dozvole. To je 2018. godina. Svi se slikamo, idu izbori, naravno, mora da se prodaje šarena laža. Znači, završićemo prugu za dve godine.

Naravno, prođu ti izbori i onda imamo u novembru 2016. godine najavu da ćemo potpisati komercijalni ugovor o izgradnji pruge Beograd – Stara Pazova samo, 34 kilometra, to je ovo o čemu danas razgovaramo. Ministarka najavljuje u decembru – počinju radovi 2017. godine, za šest meseci. Opet su išli neki izbori, trebalo je opet malo to nakriti, zamazati oči građanima Srbije. I evo nas danas, kraj novembra 2017. godine, mi usvajamo ovaj ugovor o zajmu koji kaže da projekat treba da bude gotov u roku od 42 meseca. To su tri i po godine.

Znači, šta je realnost? Ako se ovaj zakon usvoji, u najboljem slučaju imaćemo rekonstruisana 34 kilometra pruge od Beograda do Stare Pazove, i to će se desiti 2018. godine. Znači, gde je ovaj poziv koji ovde odgovorni političar, kako vi govorite, gospodin Vučić i kaže – očekujem sa kolegama iz Kine i Mađarske da zajedno prođemo od Beograda do Budimpešte, da pokažemo šta sve može da se uradi kad su ljudi posvećeni i veruju šta može da se uradi. Pa je li vi niste bili posvećeni ove dve godine i niste verovali u to? Jer za dve godine niste uradili ništa. Niste uradili ništa! Ne 184 kilometra, koliko treba. Nula kilometara.

Ovde danas govorimo o 34 kilometra pruge, do Stare Pazove. Rekli ste, da vam verujemo na reč, rekonstruisana je pruga od Stare Pazove do Novog Sada. Možemo da vam verujemo na reč. Rekli ste. Ne znam koliko ste puta, nisam imao toliko vremena da se pripremim, najavljivali otvaranje Železovog mosta, recimo, koji je na tom koridoru, pa se ni to još uvek nije desilo.

A da vas pitam, evo – koji je to plan i u kom vremenskom roku vi planirate, recimo, da rekonstruišete prugu od Novog Sada do Subotice? To je nekih 80 i nešto kilometara. Kada ćemo mi ovo obećanje iz 2015. godine, da ćemo ići prugom do Budimpešte za tri sata, ispuniti? Kada ćete vi da pozovete vaše kolege iz Kine i Mađarske da zajedno sa vama sednu u voz i za tri i po sata se provozaju? To je neodgovorno. To je neodgovorno, jer se to neće desiti u narednih osam godina – evo, ja vama kažem, osam godina – jer vi ćete četiri godine da radite 34 kilometra pruge. A kada ćete da uradite ostatak od 184, koliko se nalazi u Srbiji, kako sami kažete? Kada će to biti gotovo? Da li možete da date taj odgovor? Evo, sad kad kao nisu izbori, da vam verujemo da neće biti izbora, pa nam dajte neki realan odgovor; nemojte da lažete pošto znate da će biti izbora u martu pa da nam pričate opet neke priče i bajke.

I da kažem još nešto malo vezano za ovaj kredit između KfW banke iz Frankfurta na Majni za obnavljanje vodovodne i kanalizacione mreže u slučaju ova četiri grada. Ja želim sve najbolje građanima ova četiri grada – Knjaževca, Paraćina, Vrbasa, Kikinde – želim da se u onim planiranim rokovima ovi projekti ostvare, da dobiju kvalitetnu pijaću vodu i da reše problem kanalizacije, ali postavljam pitanje – šta je sa drugim gradovima, sa onim koji nisu imali sreće da se nađu u nekom ovakvom projektu? Kako će oni razvijati svoje mreže vodosnabdevanja, kako će oni rešavati problem kanalizacije?

Ovaj zajam iznosi 17 miliona evra, to su dve milijarde dinara. Mi smo ovde u Skupštini pre godinu dana smanjili prihode lokalnim samoupravama menjajući stopu poreza od prihoda na dohodak građana koji ostaje lokalnim samoupravama na način da su lokalne samouprave ostale bez pet milijardi dinara godišnje. Znači, dva i po puta u odnosu na sumu ovog kredita. Znači da je bar još šest gradova svake godine moglo iz svojih sredstava da finansira izgradnju vodovoda i kanalizacije. Ova skupština im je uzela to pravo. Napravila je od lokalnih samouprava prosjake, koji moraju da idu sada u Vladu i da traže pomoć jer ne mogu sami da razvijaju svoju infrastrukturu. Mi smo zato tada bili protiv tog rešenja, i danas smo protiv tog rešenja. Da smo imali prilike da govorimo o dopuni dnevnog reda, tražili bismo da se to vrati na onaj nivo na kojem je bilo, ali nismo imali prilike.

Pored toga, to oduzimanje sredstava lokalnim samoupravama dodatno utiče na lošu sliku razvoja privrede Srbije. Imamo poslednji izveštaj Fiskalnog saveta koji ponavlja, kao i svake od prethodnih nekoliko godina, da je stopa investicija u Srbiji nedozvoljivo niska, da se svega 18% BDP-a investira i da je za održivi razvoj neophodan veći stepen investicija države. Država ne investira, i ne može da investira, jer troši pare na projekte kojima se novac preliva u privatne džepove. To je „Beograd na vodi“, gospođo Mihajlović, to je „Er Srbija“, to su projekti gde građani Srbije daju milione i milijarde dinara ili milione evra, kako god hoćete, koji završavaju u nečijim privatnim džepovima. Tri godine mi gledamo izgradnju dve stambene zgrade u Beogradu u okviru projekta „Beograd na vodi“ i predstavljamo to kao zamajac privrede, kako se nešto kao gradi a ništa se ranije nije gradilo. Pa u naselju „Stepa Stepanović“ izgrađeno je za tri godine pet hiljada stanova. U „Belvilu“ je izgrađeno sedam ili osam hiljada stanova za nekoliko godina, u to vreme kada se, navodno, ništa nije radilo i kada je ostavljena pustoš.

U to loše vreme, kao što sami ovde morate da kažete, u tački vezano za ovaj kredit iz Kine, dosada je odobreno 1,6 milijardi dolara za projekte izgradnje mosta Zemun–Borča sa pristupnim saobraćajnicama, nabavke skenera za Upravu carina, prva faza projekta TA „Kostolac B“, druga faza projekta „Kostolac B“, projekat izgradnje auto-puta deonica Obrenovac–Ljig. Jedino što ste vi dogovorili je ovaj projekat izgradnje auto-puta deonice Surčin–Obrenovac. To je jedini doprinos ove Vlade, odnosno svih Vlada u prethodnih pet godina – da se razvija ta saradnja sa Kinom i, evo, ovaj danas.

Mi nismo protiv toga, ali vi to radite previše sporo. Tri godine ste pričali o toj pruzi, ona je sledeće godine morala da bude gotova, po vašem obećanju; vi ste stajali pored predsednika Vlade kada je on rekao – za dve godine ćemo se voziti tim vozom. Evo, pozovite me, za bilo koji dan u 2018. godini da idemo tom prugom, da vidimo koliko će nam trebati vremena i gde ćemo da stignemo.

To je slika ove Vlade, ove vlasti. Vi ne možete da računate svoje vreme u Vladi od 2014. godine, jer ste vi bili u Vladi od 2012. godine. Možda ste bili u drugom resoru, ali ste bili u Vladi i morate da delite odgovornost.

Poslednja stvar vezana je za ovaj jedini zakon koji je, da kažem, po hitnom postupku, i došao je pre dva dana, a to je potvrđivanje Ugovora o izmenama i dopunama finansijskih ugovora, sa nekim brojevima ovde.

Vi ste rekli da je tu problem u realizaciji ovih finansijskih ugovora zbog nesaglasnosti našeg zakonodavstva sa pravilima Evropske investicione banke, koja finansira ove projekte, i da ovo rešenje sada treba da omogući da se taj zastoj koji je napravljen reši i da se problemi koji postoje premoste.

I sad ja vas pitam da li to znači da će se rešiti problem unosa medicinske opreme u Klinički centar u Nišu – pošto se ovde spominju dva neka ugovora vezano za kliničke centre, ne vidim u kojim gradovima, „A“ i „B“ se zovu klinički centri, možda ima ovaj u Nišu – gde imamo slučaj da je završena zgrada, gde sad treba da se unese oprema ali ne može da uđe i mora da se ruši zid, kako bi rekli ljudi, a kako kaže direktor, mora da se napravi rupa u zidu da bi se ta oprema unela.

Ko će za to odgovarati, za tu nemarnost, tu nesposobnost? Ko će odgovarati za sve one propuštene prilike u ovih pet godina? Za ono što je propušteno do 2012. mi smo politički odgovarali, izgubili smo izbore. Ali vi morate da budete ovde spremni na kritiku za ono što je loše urađeno za vaših pet i po godina. Ne možete izbegavanjem odgovora da pobegnute od odgovornosti.

Naša obaveza ovde u Parlamentu je da ukazujemo na propuste, da ukazujemo na nesposobnost i neodgovornost, na lažna obećanja koja dajete, na prazne priče o tome kako ćete nešto završiti za godinu, dve ili tri, a to se za godinu, dve ili tri ne započne. Sami ste rekli, evo – možda ćemo u prvom tromesečju, nadate se, sledeće godine započeti realizaciju radova na pruzi Beograd – Stara Pazova. I onda će nam za završetak toga trebati tri godine. A ostatak pruge, o tome nema ni reči. Kao što nema reči ni o tome kada će se i u kom roku završavati deonica od Preljine do Požege i kada će krenuti da se radi put od Požege do Boljara. Toga ima samo u predizbornim emisijama; sedne premijer ispred mape i piše – evo, ovde ide auto-put, ovde ide. Ne ide nigde, tog auto-puta nema, nema planova, nema eksproprijacije, nema ničega, nema finansiranja. To znate vi vrlo dobro i zanima me baš na koji način ćete pokušati da izbegnete odgovornost za sve ono što dosada niste uradili. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Počeću od poslednje rečenice, odgovornosti. Slažem se sa vama, svako od nas je odgovoran za ono što radi. Nas glasaju građani Srbije, pa u odnosu na to koliko imamo poverenje građana, tako se i

nalazimo u ovom parlamentu, tako imamo i predsednika Srbije a imamo i Vladu Republike Srbije. Govorim ovde o SNS. Videćemo, naravno, kako će to izgledati u narednom periodu.

Da krenemo prvo od Ugovora o Transportnoj zajednici zemalja Jugoistočne Evrope i toga da ste vi na kartama pronašli da nema Moravskog koridora. Meni je žao što niste malo detaljnije pogledali pa biste videli da postoje dve mreže. Jedna je osnovna ili kor mreža, a druga je sveobuhvatna mreža. Ta osnovna mreža samo povezuje glavne koridore, a sveobuhvatna mreža ima unutar toga sve kompletne projekte koji su važni, a u kojem, sad ne znam na kojoj strani je to kod vas, imate tačno i Moravski koridor, naravno i Fruškogorski itd., ali Moravski koridor i te kako postoji.

Vlada koja je upravo pokrenula pitanje Moravskog koridora – mi u budžetu za narednu godinu imamo novac koji je izdvojen za izmenu idejnog projekta koji je urađen 2011. godine, trenutno se radi na izmeni Prostornog plana, u isto vreme se razgovara sa zainteresovanim stranama – jeste upravo Vlada Republike Srbije. Ova, nije bila ona Tadićeva vlada. Mi smo imali obećanja Tadića da će Koridor 10 da bude gotov 2004. godine, samo da vas podsetim, za Olimpijadu u Atini, ja mislim, nisam sigurna. Pa gde je taj Koridor 10 bio?

Pa milion obećanja je bilo. Zašto to ne bismo rekli? To su takođe činjenice. Kada govorimo o kilometrima auto-puteva i obećanjima Tadića, to nema veze sa onim što je bila realnost. Podsetiću vas, kada je taj isti Tadić formirao Nacionalni savet za infrastrukturu, koji se jedanput ili dva puta sastao, na kraju je Ustavni sud proglasio neustavnim poslovanje takvog tela. Ni jedna jedina stvar, ni jedan jedini projekat nije urađen za vreme Tadićeve vladavine kada govorimo infrastrukturi.

Uzimani su krediti, država se zaduživala stotinama miliona evra i od Evropske banke za obnovu i razvoj i Evropske investicione banke i Svetske banke i na kraju nije postojao ni projekat. Dakle, taj javašluk koji je napravljen u tom periodu, to je odgovornost koja je nas dočekala – da nema završenog Koridora 10, da se Koridor 11, tako je, u pravu ste, crtao verovatno po karti Srbije, ali to nije radio ni Vučić ni SNS, nego je to radio neko ko je bio pre nas.

Prema tome, ako pričamo o odgovornosti, hajde da pričamo ko je šta uradio i koliko ste kilometara puta napravili, koliko železnice. Kada sam govorila o kilometrima, evo da krenem od auto-puta. Godina 2008, nula kilometara auto-puta. To su podaci. Nula kilometara auto-puta ste napravili. Godina 2010, nula kilometara auto-puta je napravila Vlada, koja god da je bila. Dakle, u tom trenutku ste imali Mirka Cvetkovića predsednika Vlade, Olivera Dulića ministra za zaštitu životne sredine i prostorno planiranje. Ovo 2008. godine, isto Mirko Cvetković i Oliver Dulić.

Prema tome, kada govorimo o podacima, 2012 – 94 kilometra lokalnih puteva, nula kilometara auto-puta. Godina 2013 – osam kilometara, Srpska Kuća – Donji Neradovac. Zatim rehabilitovano, rekonstruisano 238 kilometara, iz redovnog poslovanja 124. Sanirano i rekonstruisano, rehabilitovano lokalnih puteva 50 kilometara. U tom periodu je Ivica Dačić predsednik Vlade, prvi potpredsednik Aleksandar Vučić. Godina 2014 – završena čuvena deonica Ub–Lajkovac koja je za vreme vaše vladavine odobrena na tom vašem Nacionalnom savetu za infrastrukturu da ide iz njive u njivu, a znalo se da pet-šest godina narednih nema, nemoguće je da će biti ispred, iza urađene deonice puta, i to iz budžeta finansirano 70 miliona evra i mi danas to treba da popravljamo. Godina 2015 – 39 kilometara auto-puta, odnosno 26,3 kilometra Vladičin Han – Donji Neradovac, Crvena Reka – Čiflik 12,7. Rehabilitovano i rekonstruisano 262 kilometra puta, lokalnih puteva 110. U to vreme Aleksandar Vučić predsednik Vlade. Godine 2016 – 52 kilometra auto-puta, Ljig–Preljina 40,4, Grdelica–Grabovnica 5,6 i šest kilometara Kragujevac–Batočina. Rehabilitacija i rekonstrukcija – 432 kilometra je tada rekonstruisano. Tada je, između ostalog, završeno, popravljeno itd. oko dve stotine mostova, manjih, većih, prelaza itd. Lokalnih puteva 202 kilometra. Predsednik Vlade Aleksandar Vučić. I to su, takođe, činjenice, koje se verovatno nekima ne dopadaju. Godine 2017, za sada 49,7 pušteno u saobraćaj, očekujemo da bude pušteno još pet kilometara na ulazu u Pirot, od toga 12,2 pušteno u saobraćaj 13. jula, to je Čiflik–Staničenje, Kelebija petlja – Subotica 30,5, pušteno takođe u saobraćaj Staničenje – Pirot istok, Pirot istok – Dimitrovgrad, Kragujevac–Batočina 3,86. Planirano, između ostalog, kao što sam rekla na Koridoru 10, 200 kilometara rehabilitovano, sto lokalnih, Aleksandar Vučić do 29. juna predsednik Vlade, potom Ana Brnabić.

Znači, to su takođe podaci, i mogu ponovo da čitam podatke za železnicu, jer su tačni. Da, nula kilometara. Može to ovde da nam se sviđa ili ne sviđa, ali mi svi znamo da su vozovi imali prosečnu brzinu, a i danas veliki deo vozova u Srbiji, odnosno na prugama, ima prosečnu brzinu 35 kilometara na sat. To je zbog toga što se nije ulagalo u železnicu niti u puteve. Znači, rečenica da lažem kada kažem da se nije ulagalo, mislim da to nije zaista tačno jer podaci pokazuju nešto sasvim drugo.

Što se tiče projekta za koji kažete da je promašen projekat, pa pominjete „Beograd na vodi“, pa „Er Srbiju“ itd., činjenica je da je procena vrednosti Aerodroma danas najmanje deset puta veća nego u trenutku kada smo imali „Jat“. Zahvaljujući „Er Srbiji“ mi danas imamo 47 destinacija sa tog istog aerodroma, tada nije bilo ni 12 destinacija. Zahvaljujući toj „Er Srbiji“ mi danas možemo da pričamo o tome da je Aerodrom „Nikola Tesla“ najbrže rastući aerodrom u celom regionu.

Znači, to su činjenice. Za vreme „Jata“, kada je postojao „Jat“, to je u to vaše vreme kada se pravilo pet studija izvodljivosti šta da se radi sa „Jatom“ pa se nijedna studija nije realizovala. To je ta odgovornost o kojoj vi pričate. Razumem da su vas građani kaznili time i da vi ne vršite sada vlast, ali kada govorite, hajde onda da govorimo ono što jeste istina, zato što to što ste dosada rekli, kažete naziv Koridora tačno a sve iza toga kažete netačno.

Ima još jedna stvar. Kada ste pričali o ugovoru o Transportnoj zajednici i kada ste pominjali koridore, da građani Srbije ne shvate pogrešno, sve što je Srbija planirala da gradi od puteva, a to znači, završetak Koridora 10, Koridor 11, kako ga mi nazivamo, zatim Moravski koridor, Fruškogorski koridor, brza saobraćajnica Šabac–Loznica, kada govorimo o putevima, Niš–Merdare–Priština, dakle za to, u zavisnosti od nivoa dokumentacije, to sve stoji i planirano je u našem programskom budžetu naredne tri, četiri ili pet godina.

Negde se radi projektotehnička dokumentacija, negde se menjaju prostorni planovi, negde već imamo dokumentaciju, kao za Niš–Pločnik, negde vodimo razgovore sa međunarodnim finansijskim institucijama ili partnerima. Znači, ni jedna jedina stvar ne stoji i neće ni jedna jedina stvar da stoji.

Pruga, modernizacija pruge, nije to samo modernizacija pruge Beograd–Budimpešta, to je izgradnja drugog koloseka. Sada je jednokolosečna pruga, sada je pruga gde treba da se vozite ko zna koliko da biste došli do granice. Dakle, to je pruga koja će imati prosečne brzine do 200 km na sat. Onda kada se približava nekom gradu, naravno da ne može da ide 200 km na sat pa će biti verovatno nešto manje, ali to je pruga koja ne zavisi samo od Srbije. Ovo je projekat u kojem se nalaze tri države, jedna je Mađarska, druga je Srbija, a treća je Kina. Dakle, Kina koja dolazi kao investitor i kreditor, Kina koja pravi svoje planove, a Srbija je u odnosu na Mađarsku, i to smo nekoliko puta rekli, pripremila uvek sve i bila prva. Dakle, mi i sada imamo pripremljene dokumentacije mnogo više nego naši mađarski partneri.

Znači, kada radite velike infrastrukturne projekte teške nekoliko milijardi, a ovde će samo treća deonica, od Novog Sada do granice, biti blizu milijardu, a da ne govorimo prve dve deonice iz kineskog kredita i druge, koja se već radi, od Stare Pazove do Novog Sada iz ruskog kredita, mi govorimo o projektu blizu dve milijarde evra.

To su projekti koji su od međunarodnog značaja, međunarodni projekti. Znači, oni ne mogu da zavise samo od jedne države. Sledeće nedelje počinju radovi na prvoj deonici Beograd – Stara Pazova, a na drugoj deonici Stara Pazova – Novi Sad ruska kompanija RŽD sa našim kompanijama već radi, i verujem da ćemo se i te kako voziti ovom prugom svi, kao što ćemo ići i svim ovim putevima. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Moram da Vam se zahvalim, poštovana potpredsednice Vlade, jer ste vi meni dali način da ja odbranim svoju poziciju. Vi ste sada na kraju govorili o tome kako su, kada se rade veliki projekti, dve milijarde, uključene mnoge zemlje, kako tu treba vremena, kako treba ovoga ili onoga.

A napadali ste na početku Borisa Tadića kao da je lično on odgovoran za to što je rađeno od 2008. do 2012. godine po pitanjima infrastrukture, a ne da su to isto veliki međunarodni projekti, i međunarodni krediti, i da više milijardi evra vrede ti projekti, i da su ti projekti tada rađeni mnogo intenzivnije nego što se radi sad.

I izneli ste netačne brojeve. Netačne brojeve da nije urađeno... Nula kilometara auto-puta 2008, 2010. godine, to je neistina. Dakle, 180 km auto-puta je urađeno za četiri godine, 250 km je bilo isplanirano, obezbeđeno finansiranje, krenula je eksproprijacija. I to je ono što je vas sačekalo 2012. godine, to je sačekalo ovu Vladu 2012. godine.

A kako vi obmanjete, ne samo mene. Evo ja ovde čitajući šta je predsednik Vlade izjavio 2015. godine u decembru, kada ste se vozili tim vozom i pričali kako ćete za dve i po godine da se vozite 200 km na sat, predsednik Vlade je rekao – dosada smo rehabilitovali 120 km pruge. Decembar 2015. godine. Vi ste nama ovde, kada ste navodili ove nule, pa je nula bilo i 2012. i 2013. i 2014. godine, e onda ste rekli 2015. godine smo uradili trideset i nešto kilometara pruge.

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

Znači, vi ste obmanuli gospodina Vučića kada je on govorio da je 120 km rehabilitovano. I njega i sve građane Srbije.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Javljam se za repliku, pošto je nekoliko puta pomenuta SNS, povodom toga šta je Vladu Srbije 2012. godine sačekalo i šta je SNS sačekalo kao jednog od stožera tadašnje Vlade.

Pre svega je iznesena čitava lista neistina i laži, počev od toga da je 47% bio javni dug, sa 15 milijardi evra. Što, naravno, nije istina, jer u istu ovu skupštinu je te, 2012. godine, u oktobru, došao gospodin Dinkić, koji je, kao tadašnji ministar finansija, dao predlog za budžet koji je pokazao da je 56% bio javni dug u tom trenutku i iznosio 17,7 milijardi evra. Pri tome su mnoga dugovanja sakrivena kroz poslovne banke koje nisu ulazile u budžet Republike Srbije. Pri tome je ostalo 750 miliona evra godišnje duga za 558 firmi u restrukturiranju, koje iznose tri milijarde evra naredne četiri godine. Pri tome je

ostao dug od 1,4 milijarde i kamata koja su ostale na 213 kredita koje je podigla vlast do 2012. godine.

Znači, devet milijardi duga je ostalo kao permanentno kretanje duga, koji je došao do 71,3% javnog duga Srbije. Trebalo je zaustaviti takvu trajektoriju duga, preokrenuti je i smanjivati permanentno svake godine, uz teške ekonomske mere, uz tešku fiskalnu konsolidaciju budžeta, a pri tome održati socijalni mir i finansirati ljude koje treba iz budžeta Srbije i raditi na infrastrukturnim projektima.

To je SNS radila. Kada govorimo o investicijama...

(Predsedavajući: Privodite kraju.)

...U to vreme radili su investicije isključivo za lične firme, „Dajrekt medije“ gospodina Đilasa i gospodina Miškovića kada pričamo o „Belvilu“. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo da još jednu stvar dodam, mislim da je značajna.

Kada ste pominjali kredite, 2012. godine su istekli grejs-periodi svih mogućih i nemogućih kredita koje je Tadić, DS, koje ste uzimali pre toga, prethodnih deset godina. Uzimali ste šakom i kapom kredite, da ni jednog jedinog trenutka niste imali nijedan projekat urađen. Znači, zaduživali ste se, uzimali kredit, znali da nemate projektotehničku dokumentaciju, za koju je potrebno, između ostalog, najmanje šest meseci do godinu dana da bude gotova.

Godine 2012. ističu grejs-periodi i, naravno, dolaze za nas obaveze i kamate koje treba da platimo. Tog trenutka država Srbija se susreće sa rekla bih najtežim periodom u prethodnih najmanje 15-ak godina, a to je da sve one kredite iza kojih, između ostalog, nema nijedne investicije koju ste započeli, mi moramo da vraćamo i plaćamo kamate. To je jedna stvar.

Druga stvar, kada govorite o opravdanju zašto Koridor 10, recimo, nije završen kada je Tadić rekao da će biti 2004. godine završen i da je to veliki infrastrukturni projekat i da zavisi od drugih, velika je razlika kada pravite prugu sa Mađarskom i sa Kinom. Onda to, znate, jesu druge države od kojih to zavisi, ali Koridor 10 i njegova izgradnja unutar Srbije nije zavisila ni od Mađarske, ni od Bugarske, ni od Rumunije, ni od Bosne, ni od bilo koje države; zavisila je samo i isključivo od tadašnje Vlade Republike Srbije i od DS, koja nije te 2008. godine napravila ni jedan jedini kilometar auto-puta. Jer da vi to, gospodo, jeste uradili, onda mi uopšte ne bismo morali ništa da radimo. Mi bismo imali Koridor 10 gotov i mi bismo se bavili nekim drugim koridorima. Nažalost, niste to uradili.

I još jedna stvar. Kada govorite o tom javnom dugu, o nezaposlenosti, netačnim podacima, ja vas molim, ovo gledaju građani Srbije, ipak treba da

govorimo, odnosno nadam se da i vi stojite iza toga da treba da govorimo istinu i samo istinu. Nema pet istina, samo je jedna istina. A reći ću vam da je Tadić obećao zapošljavanje 300.000 ljudi, a da je za vreme Tadića broj zaposlenih u Srbiji smanjen sa 1,8 miliona zaposlenih na 1,6 miliona zaposlenih, 200.000 ljudi je ostalo bez posla. To su podaci. Prema tome, nije problem kritika, ali je problem ko nas kritikuje. E, to je problem.

PREDSEDAVAJUĆI: Narodni poslanik Goran Ćirić ima reč.

GORAN ĆIRIĆ: Vi ste sada dokazali koliko ste spremni da ovde vodimo dijalog koji može da donese neka dobra rešenja. Kasnije, kada budem imao prilike da govorim o ovim zakonima, govoriću o pokušaju da doprinesemo nekim rešenjima koja su važna za građane Srbije.

Slažem se s vama da ovde treba govoriti o istini, isključivo o istini. A ta istina je proverljiva. Čuli smo neke podatke, koji... Čini mi se da je dosada v.d. direktora Uprave za javni dug bio pored vas i mogao je da vam prenese te podatke, ali evo tih podataka, oni su javni i na sajtu Uprave za javni dug. Govorili ste o tome i ja ću vam ih pročitati. Svako ko želi da pristupi sajtu Uprave za javni dug, može da se uveri u sledeću stvar.

Godine 2000. ukupan javni dug bio je 14 milijardi evra. To je iznosilo 201% učešća javnog duga u BDP-u. Bruto društveni proizvod 2000. godine – sedam milijardi evra, četiri puta manje nego te iste 2012, o kojoj govorite. Godine 2012 – 31 milijarda evra. Dakle, to su podaci koje možete da proverite i ja vas pozivam da dokazujemo svoje istine, ali ne na ovako strašan način nego tako što ćemo čitati brojke.

Pominjete 2012. godinu i stalni odgovor je – 2012. godine dug je bio 14 milijardi i 700 miliona evra, u junu, julu, a onda se tadašnji ministar finansija, Dinkić, u toj Vladi, prvoj vašoj Vladi, zadužio dve milijarde i onda možete da govorite o tom procentu koji ste pomenuli u septembru ili oktobru. A onda možemo da govorimo dalje o podacima koji su svima nama pristupačni, jer je jasno da je od sredine 2012. godine, kada je iznosio oko 15 milijardi...

(Predsedavajući: Vreme.)

... Taj dug narastao na današnjih 25 milijardi. Smanjen je na 24 milijarde pre svega zbog... (Isključen mikrofoni.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Ćiriću.

Pravo na repliku, Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Dobro je da smo došli do toga da treba da govorimo istinu. Drago mi je što sam čuo da ste vi taj podatak o visini javnog duga 2012. godine dobili od Mladana Dinkića i da ste onda tako naivno, moram stvarno da priznam, poverovali u priču da je Srbija pred bankrotom. I tu priču ponavljate već pet godina, kako ste vi Srbiju spasili od bankrota. Srbija nije bila ni u jednom

trenutku pred bankrotom. To je laž koju je Mlađan Dinkić ovde servirao a vi prihvatili i ponavljate već pet godina.

Kao što je isti taj Mlađan Dinkić odgovoran za sve te loše kredite o kojima vi sada ovde govorite, koji su, navodno, došli na naplatu 2012. godine. Ja moram da priznam, nisam bio u Vladi, ali bih jako voleo da mi objasnite. Govorili ste da je Tadić obećao završetak Koridora 10 za 2004. godinu. U kom svojstvu je on mogao da da takvo obećanje? On je postao predsednik Srbije 11. jula 2004. godine. Ako je to bilo za Olimpijadu, to je bilo dve nedelje pred Olimpijadu. Da li vi stvarno mislite da je on dve nedelje pred Olimpijadu rekao – mi ćemo završiti Koridor 110? Ko može da poveruje u te vaše laži?

Nemojte da lažete, nemojte da obmanjujete građane Srbije. Nemojte da izmišljate taj podatak o broju zaposlenih, jer broj zaposlenih u Srbiji nikad nije bio manji od 1.850.000 ljudi. Danas je nešto više od dva miliona. To su brojevi. Idite na sajt Ministarstva finansija, idite na sajt Uprave za javna plaćanja da vidite da su ovi brojevi tačni. A ne ovi...

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po Poslovniku reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Gospodine predsedavajući, član 107. i dostojanstvo. Ako mi svaki put kada se ovde upotrebi termin „laži“, a pritom se brutalno zaobilazi istina, moramo da reagujemo, ja stvarno ne znam na šta će ličiti sednica Narodne skupštine.

Na šta mislim kad kažem da mora da reaguje onaj ko predsedava? Da se ovde tako beskrupulozno zaobilazi istina, da to tako kažem, da se nama neko ovde poziva na zvaničnu statistiku, podatke Uprave za javni dug, a ne želi da kaže, sam ne želi da kaže... I ja sad to ne razumem, je l' piše upravo tamo, u toj zvaničnoj statistici, upravo na sajtu te Uprave za javni dug – 17,7 milijardi krajem te 2012. godine? Piše. Odlično. Dakle razumeli smo se oko toga da se ovde zaobilazi istina kada neko govori o nekih 14 ili o nekih 15. Znači, 17,7.

Pitam dalje – šta je onda sporno i kako može da se kaže da se ovde laže? Ja to zaista ne razumem. Kako neko može da kaže da se ovde laže kada se kaže da je tih 17,7 gore od onih 14 za koje su ih malopre prijavili u 2000. godini, da je to još više? Kako neko može da kaže da je laž da je nakon 12 godina, što otpisivanja raznoraznih dugova, po svim mogućim i nemogućim osnovama, što privatizacije, koja je takođe kao donela neke milijarde, na kraju ispalo da je dug veći?

Zašto neko ne može da prihvati i otvoreno prizna da je tih 12 godina, ako gledamo upravo taj dug, ispalo još gore i teže za Srbiju nego prethodna decenija – i bede i ratova i sankcija? Ko onda tu laže? I kome onda može da se dozvoli, gospodine predsedavajući, da tu reč i taj termin u ovoj sali koristi?

Ja mislim da na te stvari treba da reagujemo, ako ni zbog čega drugog, pa baš zato da se ne bi taj Boris Tadić, toliko uspešan za tih 17,7 milijardi i te stotine hiljada izgubljenih radnih mesta, našao u poziciji da se vrati i da nastavi uništavanje koje je napravio. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Orliću.

Znate šta, kolega Orliću, moram da vam kažem, ne slažem se s tim da se u Skupštini izgovara reč „laže“, ali pustio sam ih. Ne mogu više da opominjem, ne mogu više da im izričem opomene, ne mogu više da ih isključujem iz rada Narodne skupštine, jer kad nemate političku ideju, politički program i rezultat iza sebe, onda morate tako da se ponašate. Razumejte ih, molim vas. I nemojte im to uzimati za zlo. Svaki put vreme demantuje ili potvrđuje svakog od nas. Vreme. Mislim da je njihovo vreme prošlo, a da demantije imamo na sve strane o njihovoj politici.

Reč ima kolegistica Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Kolega nije bio poslanik u to vreme kada je 2012. godine došao rebalans budžeta u ovu skupštinu, u oktobru, iz prostog razloga što u tom trenutku više nije bilo mogućnosti da se isplate plate i penzije, jer pored tog duga koji je bio 15 milijardi nisu mogle da se isplate ni plate zdravstvenim radnicima, ni profesorima, ni nastavnicima, ni penzionerima, jer su dospevale kamate upravo od onih kredita koje su oni podizali. Kada imate problem sa tzv. likvidnošću, odnosno *cash flow*, kako bi moderno rekli oni koji nam danas drže lekcije, onda morate da se zadužite da servisirate potrebe svih kategorija u društvu koje žive akonto budžeta Srbije. To se dešavalo 2012. godine.

Ono što su sakrili su završni računi javnih preduzeća, koji su se čuvali na poslovnim bankama, koji su se čuvali u firmama u restrukturiranju, koji su se čuvali i na sudskim presudama – 20 milijardi dinara zbog greške tadašnjeg Ministarstva odbrane i njihovog predsednika stranke, koji su ostali dužni vojnim penzionerima. Sa tim se suočila Srpska napredna stranka, a da ne pričamo o tome da je metodologija o kojoj pričaju promenjena. Trebalo da bude promenjena u njihovo vreme, jer se radi po standardima Eurostata, mnogo strože nego što se radila metodologija do 2012. godine. I nijedna metodologija im ne valja, jer su dugovanja bila mnogo velika, jer su zadužili građane Srbije u narednih pet generacija. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Samo mala dopuna. Da vam kažem, ne samo da je Tadić rekao da će Koridor 10 biti gotov 2004. godine, nego je tadašnja ministarka saobraćaja i telekomunikacija, Marija Rašeta Vukosavljević, rekla da će 2004. godine i 2006. godine biti gotov put kroz Grdeličku klisuru. Samo radi

toga, da kažemo da su to citati i Tadića, a i Marije Rašete. Marija Rašeta nije bila član Srpske napredne stranke, nego je, bogami, bila član Demokratske stranke. Samo toliko.

PRESEDAVAJUĆI: Idemo dalje po...

(Goran Ćirić: Replika.)

Reč ima narodni poslanik Đorđe Kosanić.

(Goran Đirić: Tražio sam repliku. Pomenuta je Demokratska stranka.)

Izvinite kolega Kosaniću, samo malo.

Pa šta ako je spomenuta DS? Da li se vi stidite svojih ministara?

(Goran Đirić: Ne stidimo se.)

Ja vas pitam da li se stidite svojih ministara pa tražite pravo na repliku ili ne. Ako je Marija Rašeta Vukosavljević bila vaš ministar i to vam je osnov za repliku, znači vi se stidite nje.

Kolega Kosaniću, zatražite ponovo reč.

(Narodni poslanici glasno negoduju.)

ĐORĐE KOSANIĆ: Ako možete samo malo...

(Predsedavajući: Malo su uzbuđeni, ali samo nastavite.)

Poštovana ministarka, predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, pokušaću da se vratim na temu.

Pred nama su danas četiri predloga zakona o potpisivanju ugovora i ja ću još jednom da podsetim – o osnivanju Transportne zajednice, o zajmu za kredit za projekat modernizacije i rekonstrukciju mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova, o zajmu za program vodosnabdevanja i kanalizacije u opštinama srednje veličine u Srbiji, i o izmenama i dopunama finansijskog ugovora između Republike Srbije i Evropske investicione banke.

Ministarka, Poslanička grupa Jedinствene Srbije podržaće u danu za glasanje pomenute predloge zakona, a na samom početku moje izlaganje biće fokusirano na predlog zakona o Transportnoj zajednici.

Moram da kažem da je ovaj zakon veoma značajan. Čini mi se, ministarka, posle Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ovo je jedan od najznačajnijih, da kažem, sporazuma koji smo imali. Njegov cilj je jedinstveno tržište kopnenog, rečnog, pomorskog saobraćaja između država Zapadnog Balkana i EU. Praktično, to je način da sve zemlje Zapadnog Balkana imaju jedinstveno tržište kada govorimo o transportu.

Pre desetak godina, ministarka, dobili smo jedno jedinstveno tržište električne energije, sa sedištem u Beču. Sada imamo jednu jedinstvenu transportnu zajednicu, sa, ja se, ministarka, nadam, sedištem u Beogradu. Vi ste malopre rekli da bi to trebalo da se desi u decembru, i to je dobra vest za sve građane Srbije.

Pričamo često o radnim mestima, pričamo o izgradnji puteva. Srbija je zemlja koja se graniči sa dosta zemalja i potrebni su nam infrastrukturni projekti. Vi ste malopre pominjali Koridor 10, 11, Moravski koridor, Fruškogorski – ja dolazim iz Kragujevca, blizu smo da završimo i taj auto-put od Batočine do Kragujevca – ali ono što je značajno za sve nas, ministarka, jeste činjenica da svaki put koji gradimo znači dovođenje investitora, znači nova radna mesta, i to je suština stvari koju svi ovde treba da znamo, koju treba da znaju građani Srbije, i to je velika stvar za sve nas.

Isto tako, činjenica je da na granicama imamo velike zastoje. Otežan je protok, kako robe tako i putnika, i siguran sam da će ovaj sporazum u velikom delu doprineti da se olakša – na kraju krajeva, to je i interes svih nas, svih potpisnica ovog ugovora – da se olakša protok, kako putnika tako i robe.

Što se tiče Transportne zajednice, ja ću ovde još reći da ona ima šest ugovornih strana plus Evropska komisija. Evropska komisija finansiraće ovo sa 85%, ako se ne varam, a 15% će članice regiona. Da ne dužim više, što se tiče samog ovog sporazuma, da kažem jednu važnu stvar, da, sa jedne strane, potpisivanjem ovog sporazuma EU pokazuje da su zemlje ovog regiona izuzetno značajne za EU. S druge strane, ono što je važna činjenica jeste da naše važne nacionalne projekte možemo da sprovedemo kroz regionalne projekte. S druge strane, važna činjenica koju mi pokazujemo jeste da sa zemljama regiona možemo da saradjujemo, da možemo da pravimo putnu infrastrukturu i sve ostale stvari, uz napomenu da između nas postoje bitne razlike koje mi možemo, na kraju krajeva zbog ovakvih stvari, da prevaziđemo.

Kad je reč o drugom predlogu zakona, o potvrđivanju ugovora između Srbije i kineske Exort-Import banke za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova, na samom početku vezano za ovaj zakon reći ću da će biti finansirana samo rekonstrukcija prve deonice brze pruge od Beograda do Budimpešte, Beograd Centar – Stara Pazova, i to će biti pruga na kojoj će se vozovi, vi ste malopre to pomenuli – neko veruje, neko ne veruje, ali važna je stvar – da će se vozovi kretati do 200 kilometara na čas, i to je dobra vest za nas.

Vrednost ovog kreditnog aranžmana koji smo dobili je 297 miliona dolara. Dakle, to je nekih 85%. Petnaest posto će finansirati Republika Srbija, nešto preko 50 miliona dolara, ako se ne varam. Vreme trajanja kredita je 20 godina, pet godina grejs-period, 2% kamate. Kada sve ovo kažem, polazim od činjenice da je ovo jedan izuzetno dobar kredit, ne vraćajući se unazad kakve smo sve imali kredite i kako je to bilo u prošlosti. Dakle, i ovo je dobra stvar za nas.

Rok za izvođenje radova je 42 meseca. Inače, završetkom ove deonice putovaće se do Budimpešte nešto manje od tri sata, ako se ne varam, ministarka.

Isto tako, šta su dobre ovde stvari? Ova pruga biće građena po evropskim standardima i biće sastavni deo evropskih železničkih saobraćajnica. S druge strane, biće značajna i zbog još jedne stvari. Pored Budimpešte, biće dostupan brz dolazak do Beča i drugih evropskih destinacija, a kada bude završena, za građane Srbije je dobra vest da ćemo, recimo, do Novog Sada stizati za nešto manje od pola časa, a do granice za sat vremena.

Sada nekoliko reči, samo kratko, o trećem zakonu. Dakle, potvrđivanje ugovora o zajmu između Nemačke razvojne banke i Republike Srbije u iznosu od nekih 17 miliona evra za rekonstrukciju kanalizacione i vodovodne instalacije u nekoliko gradova. Vi ste to potpisali. Pored ovih sredstava i zajma Vlade Savezne Republike Nemačke, obezbeđena su i bespovratna sredstva za program iz posebnog fonda.

Na samom kraju, ne dužeci više o ovim zakonima, da kažem da će Poslanička grupa JS u danu za glasanje podržati sve predloge zakona iz ove objedinjene rasprave. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko od predstavnika, odnosno predsednika poslaničkih grupa želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovani predsedavajući, zbog čudne nervoze malopremi niste dali repliku i pominjali ste nešto što nikada nisam izgovorio u ovom parlamentu, a to je reč „laž“. Nikome nisam rekao da laže. Ja sam pozvao i složio se sa ministarkom da govorimo o istini i da probamo da kroz dijalog govorimo o ovim važnim temama, jer ovde imamo četiri dokumenta koja smo dobili juče u minut do dvanaest, ili u minut do deset, pred poslednji rok zakazivanja sednice da ne bismo kao poslaničke grupe dali svoje predloge zakona, svoje predloge koji bi trebalo da poprave neka rešenja u nekim zakonima.

Evo, pokušaćemo danas da svedemo ponovo taj razgovor na tu temu na koji način bismo mogli da ova dokumenta o kojima danas govorimo izgledaju bolje, da budemo efikasniji u realizaciji svega ovoga što usvajamo u Skupštini, ali i da izbegnemo štete koje nam ovakav način rada, i Skupštine i Vlade, donosi. Ja ću i o tome govoriti i pokušaću da pozovem ministarku, pošto njen kolega, gospodin Vujović, nije ovde, a imamo na ovim dokumentima i ovim zakonima njega, i to ne slučajno, kao predloženog ministra, koji treba da prisustvuje ovoj raspravi zbog toga što se ovde govori o tri ugovora koja donose nova zaduženja za Republiku Srbiju, a to je, naravno, važan aspekt, jer ne možemo da razdvojimo raspravu o ovim dokumentima od toga da govorimo o makroekonomskom stanju Republike Srbije, o javnom dugu. Duskora je tu bio i v.d. direktora Uprave za javni dug, vidim da i on više nije tu, i mislim da imamo

problem da razgovaramo o tome, jer se očigledno ne slažemo oko interpretacije nekih javno pristupačnih podataka, a malopre smo govorili o tome.

Evo, počecu da govorim o Transportnoj zajednici i tu cu se složiti sa većinom kolega i kolegica koji su rekli da je svakako dobra. Svako normalan ce reci – da, neophodno nam je i potrebno da učinimo efikasnijom saradnju u regionu, na ovom prostoru, sa svim posledicama koje smo imali, posebno devedesetih i svih narednih godina. Potrebno je investirati u infrastrukturu, sa jednostavnim razlogom, a to je cilj – spojiti što efikasnije ljude, spojiti gradove, spojiti čitave države i učiniti tu prohodnost i komunikaciju efikasnijom i lakšom. Tu nemamo nikakvih dilema. To su principi, to je strategija oko koje možemo da se slažemo. Ali moramo da govorimo i o načinu na koji ćemo dostizati tu strategiju.

Vi ste često pominjali da, evo, mi postajemo lider regiona i ja bih voleo da budemo zaista lideri, kako u inicijativama, i političkim i strateškim, kakva je i ova, ali i tako što ćemo biti spremni da pomenemo i istaknemo to liderstvo, jer podsetiću vas kada je pokrenut i kada je potpisan memorandum o ovom sporazumu oko koga se svi slažemo.

Najčešće govorimo, evo, sada smo u ovoj raspravi više puta čuli – ta bivša, zla, žuta vlast, ali evo, pokrenut je upravo u to vreme, 2003/2004. godine, potpisan je u junu 2004. godine, i tada je učestvovala Vlada DSS-a, G-17 plus, sa manjinskom podrškom SPS-a, sada učestvujete vi i vaša većina u donošenju i predlaganju ovog sporazuma, i to je nešto što očigledno pokazuje da su praktično svi politički akteri na političkoj sceni Srbije delom učestvovali u kreiranju i donošenju ovog dokumenta. Zbog toga ne mogu da razumem ovaj vaš pristup, u kom je na svaku kritiku prisutan odgovor – a šta ste vi radili u prethodnom periodu? E pa bar ovde možemo da se složimo oko toga da valjda neću dobiti takav odgovor.

Kada govorimo o liderstvu, voleo bih da budemo lideri u efikasnosti, u sprovođenju projekata na efikasan način, kvalitetan način, u odgovornosti i transparentnosti u tom procesu.

Dakle, i tu moramo da pođemo od ljudi koji će koristiti ove infrastrukturne projekte. Mi najčešće govorimo o kvadratima i kilometrima puteva, o kvadratnim metrima asfaltiranih puteva, a u suštini se sve to radi zbog ljudi. Mislim da o tome treba govoriti i iz ugla ljudi, njihove bezbednosti, njihove mogućnosti da stvore uslove za život svojih porodica, da olakšamo njihove poslove, komunikaciju i da učinimo budućnost bezbednijom, izvesnijom i sigurnijom.

A imamo upravo tu neodgovornost na primeru radova koje ste vi osudili na putu Ub–Lajkovac uz gubitak jednog života. I taj jedan život treba da nam

bude vodilja u odgovornosti na koji način treba sprovoditi strategije o kojima mi ovde govorimo.

Vi ste sami govorili, i neću ovde otvarati sajtove ali vi ste i za taj projekat malopre rekli – učestvovala je neka prethodna vlast. Pokrenut je projekat 2010. godine, ali završen je 2014. godine i sada možemo da tražimo veštačenje da li je taj završni sloj i osnova od gline, asfalta, ili kako ste već naveli u toj optužbi nekog prethodnog ministra i velikog broja izvođača koji su odgovorni za milionske štete, ili milijardu koju ste pomenuli. Za to je odgovorna vaša vlast, vaša Vlada u periodu 2012– 2014. godine, kada je završen taj projekat, ili su odgovorni samo oni koji su projektovali, ili koji je nivo odgovornosti i za one koji nisu adekvatno obeležili i zaštitili pristup toj saobraćajnici, koja nema ni početka ni kraja. A onda imamo izgubljen život, za koji niko ne odgovara, ili odgovara na način da je novčano kažnjen.

E, to je pitanje liderstva, pitanje liderstva u odgovornosti, pitanje liderstva u predupređivanju takvih budućih događaja koji mogu da nas zatiču u takvom načinu realizacije infrastrukturnih projekata.

Dakle, ovo pitanje bezbednosti otvara jedno pitanje. Ja bih vas zaista pitao, kod realizacije i Koridora 11 i Koridora 10, gledali smo više puta, u više navrata, otvaranje auto-puteva i od Crvene Reke prema Dimitrovgradu, gledali smo otvaranja i na drugim pozicijama, prema granici sa Makedonijom. Ja ću vas pitati – da li svaki od tih auto-puteva i otvorenih deonica, svaki od tih lotova ima i građevinsku i upotrebnu dozvolu? To je vrlo važno. I mislim da je važno, još jednom, pre svega, zbog bezbednosti ljudi, bezbednosti građana i načina na koji se realizuju ti projekti.

Toliko o ovom delu, uz, još jednom, napomenu – ovo je započeto 2004. godine, u junu. Za svaki veliki projekat potreban je neki kontinuitet. Velike strateške stvari se ne realizuju za pola godine ili jednu godinu, u stalnoj nestabilnosti u državi i u stalnoj neizvesnosti.

Drugi predloženi zakon Narodnoj skupštini je nešto što u simboličnom smislu pokazuje i tok ove sednice i način zakazivanja ove sednice. Dakle, mi ovde imamo predlog. Prvo, ovaj zakon je ušao, po obrazloženju predsednice Skupštine, na vaš zahtev, zbog hitnosti, i potrebno je hitno raspravljati o ovom dokumentu.

Ja ću vas podsetiti i pročitati ovaj deo obrazloženja – nakon upućivanja u skupštinsku proceduru i izvršenog sravnjivanja teksta navedenog ugovora prevedenog na srpski jezik sa izvornim tekstom ugovora na engleskom jeziku uočene su dve tehničke greške, koje je potrebno ispraviti u srpskoj verziji ugovora na sledeći način.

Dakle, izgubili smo šest meseci. Zbog hitnosti ugovora koje smo usvajali u ovoj skupštini, prihvatili smo taj tekst koji je Vlada predložila ovoj skupštini,

verovali smo, a onda posle šest meseci dobijete tekst dokumenta, stvarno je apsurdno, englesku verziju u jednom obliku, u jednom formatu, srpsku verziju u drugom, i sada, zbog pogrešnog srpskog prevoda, mi gubimo šest meseci, a ja ću pokušati da vam izračunam efekte te brzine i te nedovoljne odgovornosti svih nas.

Ovde se ne radi samo o tehničkoj stvari. Da apsurdnost bude još veća, ovde se kaže – tako da u članu 4. tačka 5) Ugovora prevedenog na srpski jezik iza reči: „račun za“, umesto reči: „izgradnju auto-puta E-763, deonica Surčin–Obrenovac“, dakle mala greška, umesto auto-puta Surčin–Obrenovac, treba da stoje reči: „modernizaciju i rekonstrukciju mađarsko-srpske železničke veze na teritoriji Republike Srbije za deonicu Beograd Centar – Stara Pazova“.

Dakle, ne radi se ni o istom pravcu, ne radi se ni o auto-putu, nego o železničkoj pruzi. Takva greška je meni stvarno nepojmljiva. U dokumentu koji Vlada sa velikom pažnjom, velikom analizom, sa strateškim planom, sa ključnim projektom, 300 kilometara na sat pruge Beograd–Budimpešta, da posle šest meseci dobijemo ispravku jer ne stoji suštinski ista stvar, umesto auto-puta železnička pruga, niti na istom pravcu, mi sada ovde u velikoj nervози, na hitno sazvanoj sednici razgovaramo o tome, jer zbog toga imamo i drugačije efekte.

Sem ove sednice, ja ću vam reći da imamo i finansijske efekte, a evo o tome, kada smo usvajali ovaj ugovor, mi smo tada sa ministrom Vujovićem, ja se sećam, govorili o uslovima, o kamati, o načinu na koji se povlači ovaj kredit, i uslovi su 2% kamate, neću analizirati, gde se kaže da troškovi obrade kredita iznose 0,25, ali i stopa koja se primenjuje na proviziju za nepovučeni deo kredita je 0,25% godišnje.

Dakle, sa ovim iznosom kredita ta naknada za obradu kredita iznosi 744.000 dolara. Dakle, provizija za nepovučena sredstva. A mi ukoliko kasnimo šest meseci ili možda nešto više, možete da izračunate koju ćemo kamatu platiti u procenjeno polovičnom iznosu od tih 744.000 dolara. Toliko košta ta naša brzina, ta naša hitnost, ta naša nespremnost na vođenje dijaloga, da razgovaramo na način razumevanja argumenata jednih i drugih, da li sedeli sa strane pozicije ili opozicije. Zbog toga vas kritikujemo i zbog toga vas pozivamo da imamo pravi dijalog.

Treći predlog zakona koji smo dobili je ugovor o zajmu između KfW i gradova koji su pomenuti u rešavanju velikih problema u Srbiji, vodosnabdevanje i tretman otpadnih voda i tu nemam dileme da je to svakako potrebno podržati, jer je to isto odgovornost prema građanima Srbije i njihovom zdravlju, jer čista pijaća voda je ključna za zdravlje stanovništva, pored svih ostalih izvora, a naravno i tretman otpadnih voda i obezbeđenje zdrave životne sredine.

Ja ovde mogu da vam dam neke sugestije, zbog toga što imam neko iskustvo upravo u saradnji sa KfW i GTZ iz prve faze, jer je grad Niš bio pilot-projekat 2001. godine u realizaciji i treće visinske zone i novih zahvata izvorišta i korisnik jednog značajnog dela, uz veliku zahvalnost, tada, donacije od skoro 30 miliona evra gradu Nišu za završavanje azbestnih cevi koje su otrovne, olovnih cevi. Mislim da je to važno, i te kako važno podržati da bismo zaštitili zdravlje stanovništva.

Svakako je to važno i za građane Paraćina, Knjaževca, Vrbasa, Kikinde i tu nemamo dileme da treba podržati taj projekat, a važno je i prenošenje tog ekspertskog znanja u analizi i načinu na koji će se realizovati ti projekti, jer je to važno i strukturno realizovati, jer zbog stanja lokalnih samouprava i budžeta lokalnih samouprava one samostalno nisu u mogućnosti da realizuju takve zahvate, jer, nažalost, ovde smo odlukama ove skupštine iz godine u godinu smanjivali budžete gradova i opština. Ovo je način da se neki infrastrukturni, neki životni problemi tih gradova i opština rešavaju.

Dakle, vama sugestija – važna je uloga Vlade. Važna je zbog toga što rešavanje otpadnih voda pogotovu, a i snabdevanje čistom pijaćom vodom nije pitanje samo jedne lokalne samouprave, samo jednog grada. To je pitanje čitavog regiona, čitavih slivova i načina na koji će se tretirati gradovi koji se nalaze na rekama koje usput i nizvodno mogu da zagade i druge gradove. Zbog toga sistem za prečišćavanje otpadnih voda samo u Paraćinu neće biti dovoljan za rešavanje problema Jagodine, jer je potrebno rešiti i Čupriju. Mislim da je tu važno da Vlada učestvuje i da ima jedan integrisani pristup i da proba da sa učešćem budžeta lokalnih samouprava podstiče takvu vrstu saradnje i rešava tako važna životna pitanja.

Četvrti zakon, koji je takođe važan, pokazuje nešto što govori o efikasnosti u realizaciji ovih kredita. Na Odboru za finansije sam imao to pitanje i mislim da je važno čuti ga ovde javno, da se i javnost upozna sa tim. Dakle, ovde imamo predlog zakona o potvrđivanju ugovora i izmenama i dopunama finansijskih ugovora pod nekim brojevima. Detalje tih ugovora, nažalost, ovde iz materijala ne možemo da vidimo. Vidimo samo suštinu i možemo da naslućujemo o čemu se radi, a to je jedan pasus koji kaže – provera postupaka po pravnim lekovima, kao što je predviđeno u srpskom zakonodavstvu, biće na raspolaganju bilo kojoj strani koja je imala interes za dobijanje određenog ugovora i koja je bila oštećena ili rizikuje da bude oštećena od navodnog kršenja.

Dakle, ovde se radi o povlačenju kredita Evropske investicione banke kojim se podržavaju važni projekti, i tu nema dileme da treba podržati projekte izgradnje kliničkih centara, opštinske i regionalne infrastrukture, Koridora 10 i javnog sektora itd.

Moje pitanje je bilo – da li je ovaj dodatni nadzor nad sprovođenjem javne nabavke vezan za skorašnju izjavu ministra Lončara? To je bilo negde u martu ili aprilu, a u vezi sa realizacijom ugovora Kliničkog centra u Nišu, a jedan od projekata u podršci Evropske investicione banke je bio upravo taj projekat.

Ministar Lončar je, ne želim da govorim i interpretiram njegove reči ali mogu da pročitam ono što je izjavio u tom trenutku, rekao je da pacijenti iz Niša čekaju zbog javašluka pojedinaca i kombinacija koje oni prave. To je njegov rečnik. Dakle, uz naslov, gde kaže: „Zbog Niša me boli glava, gledali me u oči i lagali“. Dakle, trebalo je da budu, po njegovim rečima, završeni radovi 27. marta, ali smo videli i čuli tadašnje njegove optužbe na račun onih koji su realizovali, i njegove sumnje i iskazivanje njegovog ubeđenja na koji način se sprovodio taj projekat.

Želim vas da pitam, gospođo ministarka, da li je to jedan od razloga. Da li je to jedini, možda ih ima više, da sada predstavnici Evropske investicione banke žele od nas ovakvu klauzulu koja će njima omogućiti uvid u realizaciju raspisanih tendera? Uz to vidimo i način na koji je projektovan taj klinički centar u mom gradu. Naravno da se radujem tome, ali način na koji je projektovan očigledno zahteva da se sada reprojektuje ili da se ruše zidovi da se unese magnetna rezonanca, jer se nije moglo pretpostaviti da će se ta vrsta opreme kupovati i da sada treba omogućiti unošenje takve opreme.

Dakle, meni je žao što ovde nije ministar Vujović, jer ova pitanja su neodvojiva od analize koju smo načeli u prethodnoj raspravi. To je pitanje stanja javnog duga, jer se ovde radi o novim zaduženjima. Bilo nam je potrebno, a ja sam u raspravama o budžetu četiri godine zahtevao od ministra finansija da, ono što je njegova zakonska obaveza i zakonska obaveza Vlade, predstavi jasan plan o načinu na koji će Srbija dostići zakonski nivo od 45% učešća javnog duga u BDP-u Srbije.

Još jednom, 2012. godine u julu javni dug je iznosio 14,7 milijardi. Posle podizanja tog duga u septembru, kada je ministar finansija Dinkić podigao dve milijarde, ta godina je završena sa 17 milijardi i nešto, 17,5 skoro. Dakle, došli smo, i to je prva godina u kojoj se prekoračio taj procenat od 45%. Mi nemamo predstavljanje tog plana.

Čuli smo predsednika, juče je u izjavi rekao da je naš cilj da dostignemo Mاستriht. Mاستriht kaže 60%, sada smo na 62% u odnosu na BDP. Naše je pitanje...

(Predsedavajući: Privedite kraju.)

Ovde govorimo o srpskim zakonima, a srpski zakon kaže 45%, Evropski parlament kaže... (Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Nekoliko važnih informacija. Počecemo od Transportne zajednice.

Pošto ste naveli kako je Memorandum o Transportnoj zajednici potpisan 2003/04. godine i da je to u stvari zasluga... U redu je, ako smatrate da je to zasluga DS, ja ću vam reći da od 2003/ 2004. godine ugovor koji stupa na snagu... Nadam se da će se desiti onda kada Parlament bude usvojio ovaj Ugovor o Transportnoj zajednici i tek tada, praktično, počinjemo da govorimo i da imamo Transportnu zajednicu zemalja Jugoistočne Evrope.

Za razlog zašto to nije bilo ranije, ne govoreći sada o razlozima u drugim državama, ali hajdemo o Srbiji, koja je centralna, niko više u EU 2004. godine nije verovao da će tadašnje vlade u Srbiji da se zaista bave pitanjem EU. Sve što ste govorili o Srbiji bilo je protiv Srbije. Obećavali ste evropske integracije, u realnosti se time niste bavili. Obećavali ste Koridor 10 2004. i 2006. godine, u realnosti nije bilo priče o Koridoru 10. Inače, samo za vašu informaciju, dok mi sad razgovaramo, u Grdeličkoj klisuri se radi. Dalje, obećavali ste, između ostalog, da ćete usklađivati nacionalno zakonodavstvo sa direktivama EU pa se ništa od toga nije desilo, jer da to jeste radili, bio bi ugovor mnogo ranije i mi ne bismo morali donositi zakon, trošiti vreme na to, nego bismo možda radili neke druge stvari.

Dalje, pomenuli ste Ub–Lajkovac. Moram da kažem jednu stvar i potrošiću nekoliko minuta na to. Prvo, ne želim uopšte da pogibiju ljudi na deonici Ub–Lajkovac koristim u ovom trenutku u Parlamentu. Postojale su betonske prepreke, tužilaštvo radi svoj posao, neka kažu šta se na kraju desilo, da li je neko pomerio betonske prepreke ili nije. Ali pitanje Ub–Lajkovca je potpuno drugačije. Jedno je priča o bezbednosti, odnosno jedno je priča o saobraćajnoj nesreći, o tome da li je neko ušao na put koji je zatvoren i gde su postojale betonske prepreke, a potpuno je druga i odvojena priča o Ub–Lajkovcu i odgovornosti ove Vlade za završetak, odnosno činjenica je da vi kažete kada je počela izgradnja Ub–Lajkovca, znači za vreme vlada Demokratske stranke, a da je završena u novembru 2014. godine.

Tačno je da je počela za vreme vlada DS-a. Tačno je da je završena 27. novembra 2014. godine, onda kada su izvođači došli tražeći 11. aneks da se potpiše. I tako se funkcionisalo od 2000. godine pa nadalje kada govorimo o izgradnji puteva i to je razlog zašto Srbija nema stotine kilometara auto-puteva, zato što su neki dogovori pravljani na neke neobične načine, pravili su se putevi iz njive u njivu, kao što je Ub–Lajkovac, 12,5 kilometara.

Tačno je, takođe, da su se potpisivali silni aneksi, jer je to bio 11. aneks kada govorimo o Ub–Lajkovcu. Tačno je da je neko odlučio, a taj neko jesu ministar i predsednik Vlade u tom trenutku, te 2009. godine, kada je doneta

odluka o izgradnji Ub–Lajkovca. Dakle, tadašnja Vlada je odlučila da gradi put Ub–Lajkovac, 12,5 kilometara, na Koridoru 11, iz njive u njivu, znajući da nema i neće biti puta, ne postoji ni jedan jedini dokument, od Obrenovca do Uba, znajući da nema ništa u nastavku od Lajkovca do Ljiga, al' su, eto, odlučili da iz budžeta potroše 70 miliona evra da grade taj put, da daju taj posao direktno domaćim kompanijama, da nemaju nadzor nekoliko meseci na tom putu, to znači nemaju kompaniju koja kontroliše šta se zaista radi, i onda se desi situacija da potpisuju 11. aneks, da produžavaju puteve itd.

Odgovornost je zaista... Verujem i nadam se da će nadležni organi to da utvrde, videćemo. Dakle, odgovornost je na onima koji su nekvalitetno izgradili put, na onima koji su bili investitori tog trenutka, na onima koji su bili izvođači, na onima koji su bili nadzor. Sramota je za jednu državu, sramota je za naše kompanije, sramota je za sve da imamo put u koji je stavljena glina, da imamo put gde je vlažnost tih materijala bila 40% a treba da bude 20%. Dakle, to je tako organizovano bilo da ja zaista mislim da to jeste sramota za sve. Nikome to ne ide u prilog, nikome se to ne dopada, ali odgovornosti, gospodo, Srpske napredne stranke i Vlade Republike Srbije u tom smislu, dakle ovih vlada, nema. To je rezultat rada nekih pre nas.

Kada govorim o tome šta ste uradili ili šta je neko pre nas uradio, ne kažem to zbog toga da bih samo rekla šta ste uradili vi a šta smo uradili mi, jer svi smo mi valjda jedno, građani i građanke Srbije, nego govorim da građani znaju od čega smo krenuli, šta smo nastavili. Nastavili smo nula kilometara rehabilitovanih pruga. Nastavili smo, odnosno nasledili smo i morali smo da idemo dalje sa prugama gde se išlo 35 kilometara na sat. Nastavili smo sa Koridorom 10 i 11 gde smo imali ili iz njive u njivu ili smo imali to da nije bilo radnika uopšte na Koridoru 10. Sve je to ono odakle smo morali da krenemo.

Kada govorite o ponovo zaduživanju i pominjete kredite, još jedanput ću pomenuti, zato što su to takođe podaci koji su tačni, 2012. svi grejs-periodi svih kredita koje ste uzimali – koji su, inače, uzimani po jako visokim kamatnim stopama, po uslovima koji su bili katastrofalni za nas – grejs-periodi, dakle vreme kada se kredit nije otplaćivao, zbog onih koji se u to ne razumeju, tada je isteklo. Tog trenutka Vlada Srbije i država je morala da plaća vrlo visoke kamate na stotine miliona evra zadužene Srbije. Pa nije zadužila Srbiju SNS, nego je upravo zadužila vlada Demokratske stranke.

I to jesu istine i to su bili razlozi zašto smo morali da podignemo državu iz onoga što jeste bio problem, a to je – mi jesmo bili pred bankrotom. Mi vodimo vrlo konzervativnu fiskalnu politiku, i to se vidi iz svakog budžeta, iz svega što radimo. Prema tome, kada odlučujemo da se zadužimo, recimo sad kredit sa kineskom „Eks-Im“ bankom, vodimo računa, ne uzimamo kredit, ne ratifikujemo ga pre onog trenutka kada znamo da ćemo početi da ga trošimo.

Takođe, pitali ste za deonice auto-puta, regionalnih puteva, lokalnih, kojih god. Ne postoji ni jedna jedina deonica puta koju radimo i koju smo pustili u saobraćaj da nema ne samo građevinsku dozvolu, znači nema početka radova ako nema građevinske dozvole, koja podrazumeva pre toga završenu eksproprijaciju, niti ima puštenog puta u upotrebu da nema upotrebnu dozvolu. Dakle, tako radimo zato što znamo da novac koji trošimo ne možemo sebi da dozvolimo, kao što su to neki radili, da uzmemo kredit, a onda on stoji a mi tek onda krenemo da radimo prostorni plan, da se bavimo eksproprijacijom, da radimo projektnotehničku dokumentaciju. Ne, kad smo uzeli kredit, on se koristi.

Znači, ako ratifikujemo, odnosno ako Parlament ratifikuje ovaj Nacrt zakona o Ugovoru o finansiranju sa „Eks-Im“ bankom za prvu deonicu modernizacije i izgradnje dvokolosečne pruge Beograd Centar – Stara Pazova, nakon toga ide odobrenje dodatno od „Eks-Im“ banke, koje se čeka najmanje do Nove godine. Tek nakon toga mi možemo da trošimo taj novac. Mi počinjemo radove iduće nedelje, dakle 28. počinju radovi na toj prvoj deonici. Izvođači su izabrani. Sve se radi. Tog trenutka mi ćemo sačekati januar i početi da trošimo novac.

To se odnosi recimo i za Surčin–Obrenovac. Dakle, Surčin–Obrenovac nismo počeli da radimo dok nismo zaista pripremili sve, i dokumentaciju završili, dakle izdali građevinsku dozvolu, i tek sa tim smo otvorili radove. E, tako radi odgovorna Vlada i tako se donose odluke. I kada donosimo strateške odluke, vodimo računa o Srbiji za pet, deset, dvadeset godina. Ne gradimo put iz njive u njivu ako znamo da ga narednih deset godina neće biti, nego se trudimo i vodimo računa o tome da zaokružimo jednu celinu i da znamo šta su nam prioriteti.

Takođe ste pomenuli ovde, kada ste govorili o hitnosti i zašto ovaj ugovor danas i kako ovaj ugovor danas, onda ste govorili da zbog stalne nestabilnosti u državi mi sad po hitnom postupku imamo ovaj ugovor. Ne. Prvo da znate, od momenta potpisivanja engleske verzije u Trstu svih potpisnica ovog ugovora, svaka država je, odnosno ne sama država nego je EU prevodila na jezike, nacionalne jezike. Tek kada su svi privedeni, dakle ne mi, ne zemlje potpisnice, nego Evropska unija, kada je sve to prevedeno, kada su svi to potpisali, tek onda je to došlo u svaku državu, u svaku vladu, a zatim u svaki parlament. Devetog oktobra Srbija je dobila prevod teksta na srpski jezik. Dali smo odmah u proceduru i 26. oktobra je usvojeno na sednici Vlade i mi smo tada uputili već po hitnosti ovaj Ugovor o Transportnoj zajednici, prosto da objasnimo zašto, jer između ostalog, nije pitanje samo Ministarskog saveta, nego je pitanje i sedišta Sekretarijata u Beogradu same Transportne zajednice.

To zaista nema nikakve veze sa stabilnošću i nestabilnošću. Dakle, mi ne radimo u uslovima nestabilnosti. Mi smo jedna stabilna država, stabilna

ekonomija, stabilna Vlada, politički stabilna zemlja. Na kraju krajeva, ne bismo mogli da dobijemo sedište tog sekretarijata da nismo takvi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Ovo već može da liči na dijalog.

Mislim da ste pogrešno razumeli kada sam govorio o prevodu. Govorio sam o ovom zakonu u kome je potpuno nelogično da se greška u prevodu nađe na takav način da se u jednom delu, u engleskoj verziji, govori o putu ka Obrenovcu, a da se u srpskoj verziji govori o pruzi, i to prema Staroj Pazovi. O tome sam ja govorio, vi ste mi dali pogrešan odgovor na ovu analizu.

Ali mislim da je važno da pomenemo tu istinu, jer govorimo o istini. Naravno, imate je vi, a probaću da je kažem i ja, a to je proverljivo, i mislim da je jasno, kroz jasne podatke, oficijalne podatke na sajtu državnog organa Republike Srbije. Dakle, govorili smo o tome šta ste vi zatekli. Pošto se stalno vraćamo na to šta su zatekli neki drugi, pa Vlada DS-a je 2000. godine zatekla učešće javnog duga u bruto društvenom proizvodu od 201,2%. Vi govorite o tome da nije bilo dovoljno brzih evropskih integracija. Zatekli smo BDP na nivou sedam milijardi evra. Sada je to na nivou 33, 34, 35 milijardi, a 2008. godine je to bilo četverostruko veće. Dakle, to su realni podaci i to su neki rezultati. Neka Vlada u to vreme je nešto radila i pomerila državu na četiri puta bolji način.

Ono što je takođe važno, 2012. godine – evo, proverite u budžetu, uskoro će ući budžet Republike Srbije, kamate su, o kojima vi govorite, enormne kamate, iznosile 400 miliona evra. Znae kolike su za 2017. godinu? Jedna zarez dve milijarde. Pa kako se toliko povećao taj iznos kamata ako su menjani skupi krediti jeftinim kreditima? Dakle, to je realni podatak, proverite ga i hoću da razgovaramo na ovakav način.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima Stefana Miladinović.

Izvolite.

STEFANA MILADINOVIĆ: Hvala vam, gospodine Arsiću.

Uvažena ministarka, poštovane kolege saradnici iz Ministarstva, nadam se da će moja diskusija biti u ovom duhu, konstruktivnom dijalogu koji imamo danas u Skupštini, za razliku od prethodnih dana, kada je atmosfera bila nešto drugačija.

Ja ću danas, kao ovlašćena predstavica poslaničke grupe SPS, govoriti o dva ugovora koja doprinose daljem razvoju transporta u Republici Srbiji, ne umanjujući, naravno, značaj druga dva ugovora. O ugovoru o zajmu za razvoj malih i srednjih opština u oblasti komunalnih usluga i o zakonu o potvrđivanju finansijskog ugovora između Republike Srbije i Evropske investicione banke govoriće moje koleginice nešto kasnije.

Da bismo razumeli važnost regionalne Transportne zajednice i potrebu za regionalnim transportnim uvezivanjem, pre svega moramo da razumemo i transportnu politiku EU, koja je prevashodno jedna od najznačajnijih i možda prvih politika uspostavljenih još u formiranju Evropske ekonomske zajednice. Ona jeste uslov za efikasno funkcionisanje zajedničkog tržišta EU. Njena regulativa obuhvata sve vidove saobraćaja, obuhvata tehničke, društvene ali i bezbednosne standarde i umnogome je doprinela privrednom razvoju i država članica ali i regiona u Evropi.

Takođe, važna je zbog dva podatka na koja sam naišla. To je da transport predstavlja 10% bogatstva EU merenog na temelju BDP-a i ono što je za nas kao narodne poslanike posebno bitno jeste da skoro 10% pravnih tekovina EU jesu propisi iz oblasti transportne politike.

Evropska unija se u ovom savremenom dobu trudi da uspostavi jedan savremeni transportni sistem, koji mora biti i bezbedan i dostupan i ekonomičan. Sa druge strane, porastom transporta, odnosno prevoza tereta i prevoza putnika, EU insistira na mobilnosti, koja treba biti održiva, energetska efikasna i ekološki svakako odgovorna.

Paralelno sa ovom politikom izgrađena je i nova infrastrukturna politika EU, koja predviđa formiranje „kor network“ (*Core Network*) do 2030. godine, koja obuhvata devet glavnih koridora. Cilj ove politike jeste transformacija, konekcija, to ste danas u toku rasprave i rekli, Istok–Zapad Evrope. Podrazumeva unapređenje infrastrukture graničnih prelaza, unapređenje svakog od vidova saobraćaja i, što je izuzetno važno za razvoj transporta, uvodi i nove modele transporta.

Kada je Srbija u pitanju, u osnovnu mrežu transporta EU uneta je regionalna osnovna mreža još 2015. godine i, kao strateški dobro pozicionirana, Srbija zapravo predstavlja ključni transportni čvor, kako za povezivanje država Balkana tako i povezivanje Balkana i Jugoistočne Evrope sa Evropom.

U poslednjim decenijama Srbija je preuzela vrlo konkretne korake kada je u pitanju izrada projekata od nacionalnog i regionalnog značaja sa fokusom na intenziviranju interkonekcija, ne samo transportnih već i u energetske smislu, i intenzivno radimo na dostizanju evropskih standarda po pitanju regulative vezane za transportnu politiku u okviru Pregovaračkog poglavlja 14, što je opet za nas narodne poslanike izuzetno važno i nama je poznato budući da smo u prethodnih nekoliko godina usvojili krovne zakone za različite vidove saobraćaja.

U skladu sa Strategijom razvoja transporta Republike Srbije i težnjom Srbije da se uspostavi jedan ravnomerni privredni razvoj koji podrazumeva i prekograničnu saradnju, ovaj ugovor o osnivanju Transportne zajednice je korak ka uspostavljanju kvalitetnijih dobrosusedskih odnosa i regionalne stabilnosti kao jednom od ključnih prioriteta spoljne politike Republike Srbije.

Povezivanje u okviru saradnje regiona Zapadnog Balkana i Evropske komisije u okviru formata Zapadni Balkan – agende povezanosti jeste deo Berlinskog procesa, koji je za Republiku Srbiju izuzetno važan. Ono što ohrabruje jeste da velika većina narodnih poslanika, bilo da dolaze iz redova opozicije ili pozicije, smatra da je ovaj proces za Srbiju i ceo region važan u cilju stabilnosti i privrednog razvoja.

Pomenuto je više puta, ovaj koncept regionalne transportne mreže nije novina. Mi smo još 2004. godine, kao jedna od potpisnica, u Luksemburgu potpisali Memorandum o razumevanju za razvoj osnovne regionalne transportne mreže i time osnovali Transportnu opservatoriju Istočne Evrope, koja je promovisala upravo razvoj regionalne transportne mreže i jačanje kapaciteta za realizaciju investicija. Svakako, sastankom u Trstu ove godine, kada je i potpisan ovaj ugovor, on je zapravo dobio i formalno pravni karakter.

Jedan od ključnih zadataka na osnovu ovog ugovora jeste uklanjanje fizičkih barijera, uspostavljanje infrastrukture tamo gde je nema, unapređenje nove infrastrukture kako bi se nesmetano kretale roba i usluge, naravno, povećanje bezbednosti saobraćaja i na putevima i na prugama, a sve to u cilju jednog sigurnijeg privrednog poslovanja.

Ovaj ugovor podrazumeva i pripremu petogodišnjih planova razvoja sveobuhvatne osnovne mreže i prioritetne projekte iz regionalnog interesa, kao i sistemski usklađen razvoj transportne infrastrukture, ne samo železnice i puteva već i unutrašnjih plovnih puteva. Ono što je izuzetno važno jeste izrada kontejnerskih terminala.

S tim u vezi istakla bih da je izuzetno važno to da definisanjem ove osnovne i sveobuhvatne mreže Zapadnog Balkana jesu prihvaćeni svi ključni i infrastrukturni objekti i projekti koje je Srbija predložila tokom više susreta ministara upravo u formatu Zapadni Balkan šest. Ono što je bitno da građani znaju, ovaj ugovor obezbeđuje povećanje investicija i, naravno, povlačenje bespovratnih sredstava iz fondova EU u unapređenje saobraćajne infrastrukture u Srbiji i u regionu.

Bez obzira na različite poruke iz Brisela u pogledu daljeg proširenja od pitanja kada i kako, da li 2025. godine ili ranije, i da li ćemo pojedinačno ili kolektivno pristupiti EU, ovaj koncept i ova inicijativa i slične inicijative treba da kreću već od Republike Srbije, jer Republika Srbija jeste lider u regionu.

Ratifikacijom ugovora od strane svih ugovornih strana potvrđuje se politička volja celog regiona da postane deo transportnog prostora i transportnih mreža Evrope i Socijalistička partija Srbije će podržati ovaj ugovor.

Ugovor o zajmu za kredit za Projekat modernizacije i rekonstrukcije mađarsko-srpske železničke veze jeste još jedan ugovor koji je u skladu sa

integracijom transportnog sistema Republike Srbije, Jugoistočne Evrope u transportnu mrežu EU.

Ovaj projekat rekonstrukcije i modernizacije deonice Beograd Centar – Stara Pazova u dužini od 35 kilometara je deo šireg projekta modernizacije i rekonstrukcije železničke pruge Beograd–Budimpešta. On je strateški važan infrastrukturni projekat ne samo za Srbiju već i za Mađarsku. Deonica je značajna i za naše strateške partnere, Narodnu Republiku Kinu, jer je na pravcu tranzitnog koridora između Evroazije i država Centralne i Zapadne Evrope i trećeg pomorskog kraka novog puta svile i evroazijske ekspresne železničke mreže.

Uslovi kreditiranja, o tome smo čuli danas u raspravi takođe dosta, jesu povoljni – fiksna kamatna stopa od 2%, sa dospećem kredita 20 godina, uključujući period početka od pet godina. Ako uzmemo u obzir to da ovaj tranzitni pravac preko Mađarske učestvuje u ukupnoj spoljnoj trgovinskoj razmeni Republike Srbije sa preko 65%, možemo reći da je u pitanju jedan razvojni kredit, kojim se indirektno ulaže i u privredni razvoj severnog dela Srbije, što dodatno potvrđuje neophodnost i opravdanost podrške koju ćemo kao poslanička grupa dati u danu za glasanje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministre, kolege poslanici, nakon celodnevne rasprave, danas govorimo o ugovorima i sporazumima koji su pre svega u interesu građana Srbije i oni su rezultat dobro vođene, odgovorne spoljne politike Srbije, i od strane predsednika države, gospodina Vučića, i od strane premijerke, gospođe Ane Brnabić, i svih ministara u Vladi Srbije, jer kada vidite da neki sporazumi koji su potpisivani u proteklih pet godina između dve vlade, kao što su Vlada Republike Nemačke i Vlada Republike Srbije, prouzrokuju i daju za posledicu ovakve programe o kakvim imamo prilike danas da raspravljamo, i kao što vidite da je u realizaciji transportna mreža Jugoistočne Evrope, u kojoj je Srbija jedan od stožera kada pričamo uopšte o našem regionu, i kada vidite da će u budućnosti Beograd biti centar saobraćajne infrastrukturne politike, onda je to jedno priznanje za takvo vođenje politike u proteklih pet godina.

Prema onome što smo danas imali prilike da čujemo i na Odboru od strane predlagača ovih zakona koji podrazumevaju ratifikaciju ovih sporazuma i onome što smo danas u raspravi imali prilike da čujemo, shvatila sam da će i predstavnici opozicije glasati za ove sporazume, jer izlaganja u kojima su rekli da su neke prve korake načinili još davne 2003, 2004. i 2005. godine a nisu imali

vremena da završe tako odgovorne poslove očitno pokazuju njihovu spremnost da u danu za glasanje, kao i SNS, podrže ove zakonske predloge.

Ono što je važno da se kaže za Transportnu zajednicu, uopšte sporazuma između Srbije i Transportne zajednice, pitanje fusnota. Ono što treba da se kaže jeste da odluka svake vlade i instrukcije koje stižu za sve međunarodne ugovore od strane Ministarstva spoljnih poslova govore da je obaveza u svakom ugovoru da stoji fusnota koja obavezuje potpisnice da se ispoštuju teritorijalni integritet i nezavisnost Republike Srbije u pogledu pitanja Kosova i Metohije. Tako da to uopšte nije sporno, nego oni koji žele ovu temu da istrgnu iz konteksta kada je u pitanju ovaj ugovor žele da steknu jeftine političke poene u skupštinskoj raspravi i zbog toga mislim da na to ne treba toliko obraćati pažnju, jer očitno je da nam idu u susret neki beogradski izbori pa onda određeni budući kandidati žele da se na određeni način profilišu kao nosioci nekih politika, iako one i ne stoje.

Ono što treba reći danas a jako je važno kada su u pitanju krediti sa nemačkom KfW bankom koji se odnose na vodosnabdevanje i kanalizaciju, od kojih zavisi svakodnevni život ljudi određenih gradova u Srbiji a da to nisu Beograd, Niš, Novi Sad i Kragujevac, jeste da to pokazuje veliku odgovornost ministarstava u ovoj Vladi koja govore da je potrebno ulagati u rešavanje svakodnevnih problema građana tih malih gradova. Sada su na redu Kikinda, u kojoj je ustanovljeno da u vodi ima čestica arsena, i Paraćin, o kom toliko govorimo da je potrebno uložiti u njega a imamo azbestne cevi i cement koji je pronađen u vodi. Zatim imamo i 70% odlivanja vode iz vodovodne mreže kada su u pitanju gradovi kao što je Vrbas, i nekvalitetnu vodu, i zbog toga je potrebno da se izgrade i nove fabrike vode.

Ali ono što je danas pokazano na osnovu ove diskusije jeste da ne postoji mogućnost da vodite odgovornu politiku ukoliko ne razmišljate o infrastrukturnim projektima koji su važni za svakodnevni život ljudi u Srbiji i zbog toga je jako važna ona strategija koja je usvojena, a to je rekonstrukcija i modernizacija vodovodne i kanalizacione mreže do 2034. godine, kada se govori o Srbiji, i pokazuje da su potrebna velika finansijska sredstva da bi Srbija zaista imala kvalitetniji život u svakom pogledu.

Ono što je važno da se kaže kada je ovaj ugovor u pitanju to je da je tek 19. maja 2017. godine usvojen izveštaj od strane Vlade Republike Srbije i onaj izveštaj koji je podnela KfW banka, a to znači da je bilo potrebno uraditi veliki broj studija izvodljivosti i projekata da biste uopšte prošli na kreditnim odborima ove banke i da bi sredstva bila povučena.

Ali kada govorimo o tim projektima i gradovima, ne možemo da ne zapazimo da su do 2012. godine kreditne linije bile opterećene kamatnim stopama od 6,17% i da je svega osam gradova modernizovano u ovom pogledu, a da je u proteklih pet godina čak 12 gradova imalo prilike da rekonstruiše i

modernizuje svoju vodovodnu i kanalizacionu mrežu, a da su sada kreditne linije opterećene svega 1,1% kamate na godišnjem nivou. To pokazuje jednu finansijsku stabilnost budžeta, koji može da garantuje za realizaciju ovakvih projekata, ali i odgovornost ljudi koji vode ministarstva koja se odnose na infrastrukturu, i onih institucija kao što je CIP, koji može na adekvatan način da pruži tu dokumentaciju.

Treba reći da je Kikindi odobreno šest miliona evra za ovakve projekte, Vrbasu 4,1, a Paraćinu i Knjaževcu 3,45 miliona evra. Isto tako treba reći da oni koji nam danas spočitavaju kako sporo idemo i ništa ne radimo očito ni u onim lokalnim samoupravama u kojima su vladali 20 godina, pa i danas vladaju, nisu imali vremena da zamene azbestne cevi, ali su imali vremena da grade mostove od 600 miliona evra, imali su vremena da grade određene infrastrukturne projekte sa optičkim kablovima, koji su isključivo bogatili privatne firme tadašnjih funkcionera koji su vodili ove lokalne samouprave. Tako da je, očito, odgovornost ipak na SNS, koja ozbiljno razmatra probleme građana.

Kada govorimo o ovom četvrtom ugovoru, o izmenama i dopunama koje se odnose na devet ugovora sa Evropskom investicionom bankom, očito je pokušaj da se u javnosti plasira jedna neistina koja govori da je naša greška u tome kada govorimo o izmenama i dopunama ugovora, a ne govori se o tome da je Evropska investiciona banka imala proceduru koja ne prepoznaje žalbe u postupku javnih nabavki.

Dosada smo imali postupak Evropske investicione banke koja daje zeleno svetlo da se raspišu javne nabavke koje se odnose na robe i usluge koje su potrebne za realizaciju određenih projekata, a ti projekti su, recimo, faza A, faza B projekta izgradnje kliničkih centara, lokalna infrastruktura, putevi, zatim modernizacija škola, zatim bezbednost u saobraćaju, unapređenje objekata pravosudnih institucija. Kada se govori o tome da, recimo, određeni nezadovoljni izvođači koji su učestvovali u postupku javnih nabavki imaju pravo da ulože prigovor, i kod nas, u našim propisima on se ulaže Komisiji za zaštitu ponuđača u postupcima javnih nabavki, ne postoji zakonska mogućnost. Jednostavno Evropska investiciona banka ne prepoznaje modele žalbi da bi ona odgovarala na ovako nešto, a Komisija, koja je, inače, u nadležnosti rada Narodne skupštine Republike Srbije, nema zakonskih mogućnosti da pošalje adekvatne odgovore na tako nešto.

Naravno, zbog toga je došlo do zaustavljanja realizacije određenih projekata i naravno da je Ministarstvo finansija našlo načina da određenim izmenama i dopunama zajedno sa ministarstvom koje realizuje ove projekte, ministarstvom za infrastrukturu, ovakve probleme koje sama banka ima pokuša da reši, da da pravni osnov Komisiji da može da odgovori na ovakve žalbe. Time mi želimo da ubrzamo realizaciju ovih projekata, a to se naravno uvek odrazi u

postupku povlačenja sredstava od Evropske investicione banke, i to pokazuje da mi na date probleme zaista odgovaramo promptno kao država, i pokazujemo visok stepen odgovornosti.

Zato ne bih dalje dužila, ali mislim da je u interesu države Srbije da zaista sve one političke stranke i svi oni subjekti koji u ovom parlamentu postoje kao nezavisni poslanici podrže ovako nešto, jer je u interesu svih nas. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko od ovlašćenih predstavnika, odnosno predsednika poslaničkih grupa želi reč? (Ne.)

Ako ne, prelazimo na raspravu po redosledu narodnih poslanika prema prijavama za reč.

Reč ima narodni poslanik Jovan Jovanović.

Izvolite.

JOVAN JOVANOVIĆ: Hvala.

Poštovana ministarko sa saradnicima, na početku ću se pridružiti onim kolegama koji su izrazili nezadovoljstvo zbog ovako naprečac zakazane sednice, u roku od 24 časa, iako se neki od zakona koji su danas na dnevnom redu nalaze u skupštinskoj proceduri već nekoliko meseci, naročito ako oni imaju toliki značaj kao što je ministarka navela. Naravno, ministarka ne snosi odgovornost za ovakvu situaciju, ali bi trebalo da razume frustriranost jednog dela poslanika zbog ovakvog ponašanja, koje je, nažalost, postalo pravilo.

Predsednica Skupštine je čak ovom prilikom otišla i korak dalje, upućujući zahtev samoj sebi da se obavi zajednički jedinstveni pretres o ova četiri predloga zakona. Evo, ovde i vidimo – predsedniku Narodne skupštine, narodni poslanik Maja Gojković.

Složiću se sa ministarkom da je veoma važno što će naša zemlja konačno dobiti sedište jedne važne regionalne organizacije kao posledicu Ugovora o osnivanju Transportne zajednice. Nažalost, dosada to nije bio slučaj, na šta sam prošle godine skretao pažnju i ministru spoljnih poslova, već smo prepuštali sedišta nekih organizacija nekim drugim zemljama, poput Albanije.

Takođe, složio bih se sa ministarkom da je potrebno prevazilaženje barijera u regionu, ali ne vidim kako se te barijere prevazilaze periodičnim i naizmeničnim podizanjem tenzija sa susedima. Zato bih pozvao ministarku da jače iskoristi svoj nesumnjivi politički uticaj da Vlada i vladajuća stranka ne podižu dodatne barijere prema susedima, pogotovo zbog toga što, ukoliko se ne varam, u podizanju tih barijera do sada nije učestvovala.

Pored prethodno navedenog, sa ministarkom se takođe mogu složiti da je izuzetno bitno da Srbija ima centralnu poziciju na Zapadnom Balkanu, pa i kada je u pitanju infrastruktura, ali neophodno je gledati i šire na region Jugoistočne Evrope, gde bi bilo neuporedivo bitnije da imamo tu leadersku ulogu. Ali tu smo u

trci sa vremenom, makar kada je u pitanju drumski saobraćaj, baš zbog Koridora 4, koji je pomenula i ministarka, koji preko Bugarske i Rumunije spaja Tursku sa Centralnom i Zapadnom Evropom sve do Drezdena.

Danas ću ipak pre svega govoriti o dva zakona, a posebno o kineskom zajmu za rekonstrukciju pruge između Beograda i Budimpešte. O ovom projektu ozbiljno je počelo da se priča u vreme Samita četiri premijera – Kine, Mađarske, Makedonije i Srbije – koji je održan u Beogradu, u decembru 2014. godine. Tom prilikom postignut je niz dogovora, uključujući i ovaj o brznoj pruzi, a Srbija je obećala maksimalnu brzinu u projektovanju i gradnji kako bi do juna 2017. godine ta pruga zaživela. Samo godinu dana kasnije, 23. decembra 2015, tadašnji premijer a sadašnji predsednik, na svečanoj promociji projekta modernizacije i izgradnje ove pruge na ranžirnoj železničkoj stanici Novi Sad, izjavio je da je dogovoreno da pruga mora biti otvorena 2018. godine. Da ga citiram: „To je velika stvar za našu zemlju. Sve ćemo završiti za dve i po godine“. Dosada smo se svi već navikli da je ovaj period jedan od omiljenih koji koristi predsednik kada najavljuje završetke različitih projekata.

Postavlja se stoga pitanje šta je razlog tolikog kašnjenja za samo jedno u nizu neispunjenih obećanja, a koji samo potvrđuju nekompetentnost i neodgovornost ove vlasti. Niko ne spori ogromnu potrebu za modernizacijom Srbije, uključujući infrastrukturu, već se dovode u pitanje način i tempo kojim se ta modernizacija sprovodi, bez obzira na svu samohvalu ministarke. Niko, takođe, ne dovodi u pitanje potrebu uspostavljanja što boljih odnosa sa velikom silom kao što je Kina, ali svakako bi bilo dobro prethodno pažljivo razmotriti i oceniti koristi i štete od svakog ugovora, kao što su to, na primer, nedavno učinile i neke druge zemlje koje su takođe na mapi najvećeg globalnog projekta Jedan pojas – jedan put, koji je ministarka pomenula, i to u vezi sa mnogo većim i značajnijim projektima.

Naime, zbog nepovoljnih uslova na kojima je insistirala kineska strana, Pakistan se povukao iz sporazuma vrednog 14 milijardi dolara za izgradnju Dijamer–Baša hidroelektrane u Kašmiru koji bi trebalo da pokrije energetske deficit od četiri i po hiljade kilovata godišnje koji ova zemlja ima. Slično je učinio i Nepal, koji se povukao iz sličnog hidroenergetskog projekta vrednog dve i po milijarde dolara.

Vidim, pre svega, tri osnovne negativne posledice potpisivanja ovakvog ugovora: ograničavanje konkurencije, eliminisanje srpskih preduzeća i moguće negativne finansijske efekte.

Nešto detaljnije o navedenim primedbama. Kao prvo, to je vrsta ugovora sa povlašćenim dobavljačem. Kineska Export-Import banka nam daje kredit kako bismo angažovali kineske firme da izvedu navedeni projekat koristeći kineske materijale i opremu. Ono što je tu problem jeste to što se ograničava

konkurencija, jer na tenderu mogu da učestvuju samo kineske firme, a tendera možda neće ni biti, već će kineska strana sama odrediti izvođača, mada se to iz ugovora o kreditu ne vidi, već će to biti deo komercijalnog ugovora koji će kasnije biti potpisan. Osim toga, problem je što je vrlo teško, tj. nemoguće znati šta je realna tržišna cena tih radova koja bi se mogla postići na otvorenom tenderu.

Ovakav ugovor bi možda imao smisla u uslovima visokih kamata, ali u sadašnjim uslovima, kada su kamate na svetskom tržištu rekordno niske, ostaju prevashodno štetni efekti koje ograničavanje konkurencije ima na cenu, kao i druge uslove komercijalnog ugovora koji će se naknadno sklopiti. Kada bismo se zadužili kod međunarodnih finansijskih institucija, konkurencija ne bi bila ni na koji način ograničena, a strani izvođači bi po pravilu angažovali domaće podizvođače, odnosno zaposlili srpska preduzeća i radnike i nabavljali domaće materijale i opremu u meri u kojoj su na našem tržištu raspoloživi. U ovom slučaju radove će, verovatno, isključivo izvoditi kineski radnici, kao što je to bio slučaj sa mostom Zemun–Borča.

Imajući to u vidu, čak i eventualna razlika u visini kamata teško da bi mogla da nadoknadi koristi koje bi naša privreda imala u slučaju kada bi se kredit uzimao od Evropske investicione banke, IBRD ili slične institucije, koja povrh toga propisuje i uslove javnih nabavki, tenderske procedure, kao i, što je posebno važno, praćenje kontrole kvaliteta. Čak i kada bude gotova ova pruga, imajući u vidu egzodus stručnih kadrova iz zemlje, jer smo prvi na svetu po odlivu mozгова, to će za one koji do tada ne budu napustili zemlju možda biti poslednji voz da je napuste ukoliko do tada ova koalicija i dalje bude na vlasti.

Nekoliko zapažanja i o predlogu zakona o nemačkom zajmu za program vodosnabdevanja i kanalizacije. Ovde se pre svega postavlja pitanje zašto će zajmoprimca predstavljati Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture a ne Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, odnosno Direkcija za vode u okviru ovog ministarstva, koja ima najbolji uvid u stanje u vodoprivredi i može da da kriterijume za izbor naselja u kojima će se finansirati projekti vodosnabdevanja iz ovog zajma. Povrh toga, postavlja se pitanje na osnovu kojih kriterijuma su izabrane opštine za sprovođenje ovog projekta.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Jovanoviću.)

Smatram, takođe, da je iznos za angažovanje eksperata od 7.000 evra, koji predstavljaju 43,11% vrednosti zajma, prevelik.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Nekoliko važnih činjenica, da ne bude zabune, pogotovo vezano za ovaj kredit sa „Eks-Im“ bankom za modernizaciju i izgradnju dvokolosečne pruge Beograd Centar – Stara Pazova.

Kada govorimo o eliminaciji domaćih podizvođača, to nije tačno. Dakle, 49% će biti angažovane domaće kompanije, a što se tiče same opreme, sve ono što bude moglo da se koristi, odnosno da se uzme iz Srbije, uzeće se iz Srbije. Mi smo imali sada prugu Resnik–Valjevo, gde su korišćene isključivo domaće komponente. Mislim da je uvezen samo jedan deo, koji nije mogao da se napravi, ali 90% je bila oprema iz Srbije. A kada govorimo o kompanijama, dakle domaće kompanije će tu raditi 49%, i to je važno.

Dodatna, vrlo važna stvar, ova pruga se radi u skladu – i u sporazumu a i u svim ugovorima koje radimo, bilo kada govorimo o drugoj deonici koju radimo iz ruskog kredita bilo o ovoj prvoj deonici koju radimo iz kineskog kredita – sa direktivama EU. Dodatno će Vlada Srbije angažovati, odnosno Infrastruktura Železnice tzv. notifikaciono telo koje će proveravati bukvalno svaku komponentu koja bude bila ugrađena ili izgrađena na dvokolosečnoj pruzi. I to je jako važno, zato što mi hoćemo da budemo deo svetske, odnosno deo pre svega evropske transportne mreže, odnosno već jesmo deo ali moramo to pokazati i kroz projekat koji radimo. Dakle, samo radi činjenica.

Kada govorimo o ugovoru sa nemačkim KfW, mi govorimo sada o ugovoru od 17 miliona evra i govorimo o četiri lokalne samouprave. Vrlo je važno da se zna da smo mi dosada, dakle u periodu od 2013/2014. do 2017. godine, radili, odnosno završili već u lokalnim samoupravama kao što su Smederevo, Pančevo, Šabac, Loznica, Sombor, Kraljevo, Sremska Mitrovica, Leskovac, Vranje. Dakle, uradili smo već puno toga što se odnosi bilo na kanalizacionu mrežu, azbestne cevi, vodosnabdevanje. Ima svaka stvar, ako vas zanima, možemo vam dati ovu tabelu da vidite. Nastavljamo, dakle, sa ovim gradovima.

Ono što se završava do kraja 2017. godine jeste Vršac, zatim Jagodina, rekonstrukcija i zamena 15,3 kilometra gradske mreže, dakle završava se u 2018. godini. Takođe u 2018. godini završava se Aleksinac – četiri miliona evra, izgradnja i rekonstrukcija postrojenja za preradu vode. Zatim, u 2018. godini se završava i Pirot. To je rekonstrukcija i izgradnja postrojenja za preradu vode. Takođe sledeće godine Trstenik, 2019. idu Kruševac i Vranje. Dakle, to je ono što je u toku, a ovo su četiri lokalne samouprave koje počinjemo, odnosno koje smo već počeli da radimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

O odgovornosti. Većim delom se rasprava, i narodnih poslanika koji su učestvovali i ministarke i potpredsednice Vlade, svodila na to ko je za šta odgovoran i kako da uspostavimo nivo odgovornosti u državi. To je tema kojoj se ja radujem. Sabirajući šta je sve rečeno o četiri predloga zakona, onda ću pokušati i ja da doprinesem ko je za šta odgovoran što su ova četiri zakona na dnevnom redu, ko će biti odgovoran da se zakoni o potvrđivanju ugovora i sporazuma primene i otkud oni nama uopšte na dnevnom redu, ko je za to odgovoran.

Prvo generalno o odgovornosti vlada. Ja vrlo podržavam stav ministarke Zorane Mihajlović da postoji lična odgovornost člana Vlade. Ona je to i dokazala podnoseći krivičnu prijavu protiv drugog ministra, smatrajući da ima osnova i za to i za njegove saradnike u odnosu na kvalitet izvođenih radova. Šta nije dobro? Nije dobro što nema doslednosti u ličnoj odgovornosti. Dakle, ako delimo stav da je lična odgovornost odlična, onda ne možemo da skočimo na kolektivnu odgovornost, bilo čiju.

Meni nikad nije bilo teško da branim ono u šta iskreno verujem i što mislim da je ispravno. Mislim da kolektivna odgovornost, kolektivna krivica ne postoji, da je to samo klevetanje i ruženje naroda, grupa ljudi, organizacija, čega god. Nema veze da li se radi o veoma popularnom a nedopustivom nametanju kolektivne krivice i odgovornosti ljudi koji žive u Srbiji, građana Srbije, za ratne zločine ili ostalo, nego se radi o odgovornosti za javne poslove koje imaju članovi Vlade. Dakle, doslednost u tome je meni lako da branim.

Pa onda preporuka ministarki – ako hoćete da govorite o ličnoj odgovornosti, onda da bude lične odgovornosti, jer ispada dosta nevešto da delimo odgovornost Demokratske stranke kao kolektivnu odgovornost za vlade u kojima je Demokratska stranka učestvovala sa koalicionim partnerima koji su sada koalicioni partneri Srpske napredne stranke.

Za ovih šest godina nećete čuti nijednu reč ni odgovornosti ni nabacivanja krivice ni na koga od naših koalicionih partnera, ni na SPS, ni na SDP Rasima Ljajića, čak ni na G-17 plus ili URS kako se zvao, SVM, bilo koga, zato što smo mi s tim ljudima radili i zato što smatramo da je njihovo pravo da biraju drugog koalicionog partnera za upravljanje javnim poslovima. I sada imamo pred sobom vlade u kojima su svi osim Demokratske stranke. I vaš stav da je lična odgovornost dobra kad je u pitanju Milutin Mrkonjić, ali nije dobra kada je u pitanju Diana Dragutinović, koja je bila ministarka finansija, ili Mlađan Dinkić, koji je bio ministar finansija – ne idu oba. Nepotrebno snižavate sebi kredibilitet.

Ja, srećom, ne radim po mesidžboksovima, nikad nisam radila i neću, i lako mi je da branim ono u šta iskreno verujem, a to je da lična odgovornost

postoji. Kada uvedemo to kao praksu, da odgovornost ima ime i prezime, možda ćemo tada početi zaista da gradimo dijalog o temi, a ne o ljudima i o političkim organizacijama za koje nam je rečeno, kao za DS – samo ih ruži, svaljuj sve na njih, nema veze šta je tačno a šta nije, to je popularno kod naših birača. To je prva stvar u kojoj se malo ne slažem sa ministarkom, čiji zahtev za ličnom odgovornošću podržavam.

Sve poruke koje imate, čak i ova četiri zakona, upućene su samo vašoj podršci. To je možda legalno. Legitimnost vam osporavam, zato što se ovde radi o razvoju Srbije i o tome ne mogu da odlučuju samo oni koji su glasali za vas, i za koje vi želite, sasvim opravdano, da opet glasaju za vas. O ovome treba da odlučuju svi. I oni koji su protiv zato što piše Kosovo kako piše, i oni koji znaju kako je izgrađena Transportna zajednica, bila sam prisutna kad se to radilo, i oni koji znaju kako je teško dogovoriti dobar kredit sa KfW, koji znaju da je KfW organizacija koja posebno bira partnere, što je uspeh Vlade Srbije, ko god da je pregovarao. Dakle, to će ispasti na kraju zajednička šteta.

Jezik je to otkrio. U jednom trenutku je ministarka rekla da je odgovornost nešto o čemu odlučuju birači i da su birači odlučili da smo mi iz DS odgovorni 2012. godine i da je potrebno da SNS napravi koaliciju sa istim koalicionim partnerima.

Tada ste rekli nešto nedopustivo, na šta sam reagovala, mislim sa mesta. Rekli ste – mi smo dobili izbore, mi imamo Vladu, mi imamo predsednika Srbije. Nemate vi, ministarka, predsednika Srbije. Razumem ako je to vaš stav, ali odbijam da razumem ako je to poruka koju prenosite, zato što je predsednik Srbije odgovoran svim građanima Srbije, i onima koji glasaju za njega i onima koji nikad nisu i nikad neće glasati za njega. E, to je lična odgovornost. Moja obaveza je da vam to kažem. Kao što ja govorim „moja vlada“ ili eventualno kažem „vlada Ane Brnabić“ kada hoću da je kritikujem, jer ja sam opozicija Vladi, nisam opozicija Srbiji. To je opet lična odgovornost.

Kakva je odgovornost svih nas za ugovor o Transportnoj zajednici? Ugovor o Transportnoj zajednici, koji je nastao memorandumom, nastao je vrlo teško. U godinama 2003, 2004, 2005. bila sam na mestima gde su se pravili sporazumi i CEFTA i o Evropskoj energetske zajednici i svi sporazumi kojima smo pokušavali da napravimo bar nešto od prostora koji je do koju godinu pre toga bio razaran ratovima, konfliktima, zločinima, rušenjima i NATO bombardovanjem i našim međusobnim ratovima na celoj teritoriji bivše Jugoslavije.

Spor za Transportnu zajednicu nije vezan za evropske integracije Srbije. Spor za Transportnu zajednicu bio je izboriti se da Beograd bude sedište i meni je drago da je vlada Ane Brnabić ta koja je u tome uspela. Drugi deo spora oko Transportne zajednice bio je kako ubeležiti, kako postaviti Kosovo u svim

regionalnim ugovorima. To je bio vrlo težak posao i za Cefu i za Evropsku energetska zajednicu i za Transportnu zajednicu, za sve vrste regionalnih dogovora koji su nam bili nužni.

Svi ti dogovori, kao i Transportna zajednica, pravljani su uz mentorstvo i uputstva EU. Meni bi bilo mnogo draže da smo to uradili sami. Meni bi bilo mnogo bolje da smo to uradili bez predstavnika EU, koji su nam nanosili volju za regionalizmom. I svaki put kada čujem da je nekakav samostalni potez preuzet, meni je drago, jer to znači da ljudi žele da preuzmu svoju sudbinu u svoje ruke. Zašto je važno da Transportna zajednica ima sedište u Beogradu i zašto je važno da ubuduće u okviru ovog potvrđenog ugovora sa finansijskim institucijama EU razgovaramo o finansiranju regionalnih projekata? Zato što je to budućnost regiona.

Znate, kad god pričam u regionu, i to je sada ponovo mala digresija o mojoj odgovornosti, i kada mi pričaju kako neće ovi sa ovima, neće oni sa onima, neće ovi da oprostite ovima, teške reči na račun Srbije, teške reči na račun Makedonije, Bosne, ko god ima lakoću teških reči, onda im ja kažem – do 1990. imali smo i zajedničko tržište i zajedničku infrastrukturu i bratstvo i jedinstvo umesto pluralizma. I nije nam se dopalo. Dvadeset sedam godina kasnije isto nam se ne dopada. Ako to nije dovoljan razlog da imamo sopstvenu inicijativu u sopstvenim rukama i odgovornost za ono što hoćemo od Transportne zajednice, ja ne znam šta će nam biti razlog.

Druga dva zakona o kojima smo govorili, jedan koji se tiče pruga i kredita sa Kinezima, ja se nadam da ste uz istu onu dozu lične odgovornosti rekli – 49% svega biće domaće kompanije. Zato što vam je ta stvar sa izjavama jedna jako nezgodna stvar. Ljudi se sete šta je ko izjavio i onda pitaju, i uvek imate neki duh iz prošlosti koji vas podseti na to šta ste nekad rekli, mislili to ili ne mislili.

Vrlo retko koristim to šta je neko rekao zato da bih skidala njegov kredibilitet, ali koristim za to da zajedno pokušamo da ustanovimo ličnu odgovornost za izgovorenu reč. Dok reči ne izgovorite, vi vladate njima. Neizgovorenim rečima, vašim mislima samo ste vi gospodar. Jednom kad ih izgovorite, reči vladaju vama. I zato se ovde citira bivši predsednik Vlade, jedan, pa drugi, pa treći, pa četvrti, jer reč izgovorena ima težinu. I zato ćemo ovde zapamtiti da ste rekli da nije bilo izgrađenih puteva i da će 49% svega biti od strane domaćih kompanija.

KfW i rekonstrukcija vodovodne mreže. Ponavljam šta sam već rekla. Ja bih volela da sam ovde čula reči pohvale za sve ljude koji su unutar Vlade učestvovali u tome da se jedan takav kredit sa KfW postigne, kao i da pričamo o razvoju temeljeći ovaj kredit koji će, očigledno, biti usvojen, jer su vodovod i kanalizacija problemi koje Srbija ima na celoj svojoj teritoriji. I na tome ću vam

dati primer kako to izgleda kada govorite o ličnoj odgovornosti, a kako to kada koristite mesidžboks da su „žuti“ za sve krivi i da istorija počinje 2012. godine.

U prvom slučaju, razgovaramo zajedno koliko nam vremena treba da zaista svaki deo Srbije ima i kanalizaciju i vodovod i put. Je l' to 2030? Je l' 2022? Kol'ko to košta? Ko će to da plati? Tu nije od interesa ko će sve da bude na vlasti – to se rešava, po prirodi stvari, na izborima – ali mi takav razgovor nikada nismo vodili. Nikada u Srbiji nije bilo razgovora o razvoju. I onda dobijemo četiri zakona koji jesu potencijalno mesto gde možemo da počnemo da govorimo o razvoju i mi, umesto toga, govorimo malo o ličnoj odgovornosti a malo – udri po „žutima“, to je popularno. Vaša volja...

(Nemanja Šarović: Udri! Udri!)

Evo, imate i navijače, viču – udri!

Nemojte, kolegice Šarović, tako. Stvarno nema smisla!

Kažu mi da nije on koleginica nego kolega. Ali on je rekao da je to svejedno. On je rekao mojoj koleginici Aleksandri Jerkov da je to svejedno i ja zato kažem da je to svejedno. Ovde razni vole da kažu da je svejedno da li si muškarac ili žena, pa kad je svejedno, onda...

Zašto govorim da je razvoj tema koja jeste pre svega za vaše ministarstvo ali i za druga ministarstva u Vladi? Zato što ćemo pre ili kasnije stići do toga da ili će vam neko doći iz EU pa će vam reći šta vam je razvoj, to smo gledali kada smo imali Predlog zakona o dualnom obrazovanju, došlo i reklo – ovo vam treba, ili ćemo mi da sednemo, na ovom mestu ili gde god se dogovorimo, i da se dogovaramo o razvoju Srbije. Tu je onda lična odgovornost neophodna. Da nema priča – ovako, onako ćemo, svi ćemo, sad ćemo, zajedno ćemo, oni su, nego ima samo razgovora o tome na koji način, koji resurs i sa kojom verovatnoćom možemo iskoristiti da bude razvoj u Srbiji, i putne infrastrukture.

Zašto ne govorim detaljno o kilometrima koji su izgrađeni tada, onda ili sada? Zato što neće biti više kilometara, ili izgledati da ih je više, ako ih je napravila Vlada sa koalicionim partnerima Demokratske stranke i vama nego ako ih je napravila Vlada sa koalicionim partnerima Demokratske stranke i Demokratske stranke. Nema od toga koristi, osim zadovoljstva za navijače, ili izmerenog istraživanja javnog mnjenja da to vole da čuju.

Mi nismo probali da kažemo ljudima u Srbiji kako bi izgledala Srbija koja se razvija. Navikli smo ih da se mi ovde bavimo sobom, odnosno jedni drugima, a ne da se bavimo njima, pa su oni navikli da – hajde, dobro, pusti ih, pa ćemo navijati za ove moje a neću navijati za ove njihove... I vreme je, ja mislim, da dobrovoljno odlučimo da to sve prestane, pa ako razgovaramo o ugovoru o Transportnoj zajednici, onda da znamo da svako od nas koji ima uticaja na mestu na kojem je Ustavom i zakonom izabran da bude zna šta treba

da uradi da bi sedište i sve ono što je postignuto za ugovor o Transportnoj zajednici zaista pokazalo rezultate.

Zašto kažem da je to neophodno? Zato što smatram da je jako pametno što ministarka nije pominjala Berlinski proces. To pokazuje znanje. Ali ja mogu o Berlinskom procesu da govorim kritički, i to ću učiniti. Zato što je Berlinski proces svojevrsna zamena za evropske integracije i zato što je poslednji sastanak planiran za, zamislite, Veliku Britaniju, sledeće godine, 2018, sa idejama da ima planova i posle toga. Ali nije Berlinski proces mesto gde će biti novac od investicija ili gde će biti ljudi koji će znati šta želimo od infrastrukture u svom regionu.

Od jednog od ljudi iz Evropske unije koji su radili i Berlinski proces i Transportnu zajednicu čula sam anegdotu, pošto je pitao za savet. Kaže – mi odemo u svaku od republika pa kažemo: dajte nam ideje za regionalne projekte, a oni, svako daje ideje samo za svoju državu...

(Predsedavajući: Privedite kraju.)

Ja pitam – i Srbija? On kaže – ne, Srbija je jedina napravila iskorak.

I ja vas molim da u tom smislu i nastavite. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Ugovor o Transportnoj zajednici važan je za Srbiju, važan je i za region. Nemoguće je da govorimo o razvoju Srbije ukoliko se ceo region ne razvija i ukoliko u celom regionu nemamo bar određene korake koji se zovu i privredni rast i politička stabilnost itd.

Kada govorimo o infrastrukturi, pominjem još jednom, bez obzira na to da li je u pitanju transportna, energetska, komunalna infrastruktura, neobično je važno da ulažemo u infrastrukturu. U ovom slučaju, kada govorimo o Transportnoj zajednici, puno vremena jeste prošlo od potpisivanja memoranduma do trenutka kada smo sada došli u situaciju da ratifikujemo jedan potpisani ugovor, ali duboko verujem da sve ono što je Srbija uradila proteklih godina, pre svega definišući strateške pravce gde želi da ide u transportu, a hoćemo da se povežemo i hoćemo da budemo nezaobilazni koridor za sve, dakle nezaobilazni koridor Srbija, u tom smislu verujem da možemo samo da imamo korist od ovakvog ugovora, a da ne govorim o sedištu samog Sekretarijata Transportne zajednice.

Međutim, kada govorimo o pruzi koja takođe predstavlja deo osnovne mreže, to je Koridor 10, modernizaciji pruge Beograd–Budimpešta, da, dogovoreno je da 49% bude posao za naše domaće kompanije. Naš zadatak jeste da napravimo uslove, a kada kažem naš zadatak mislim zadatak Vlade Republike Srbije, da napravi uslove da u Srbiji može da se radi. To je osnovni, po meni,

zadatak, da stvorimo ambijent da u Srbiji može i da se gradi, da se u Srbiji otvaraju nove kompanije, da se zapošljavaju ljudi. To je naš osnovni zadatak.

U ovom ugovoru smo to uspeli. Uspeli smo u još jednom novom ugovoru koji se već sad radi, to je Surčin–Obrenovac, gde smo 1. marta počeli radove. Dakle, 47% jesu angažovane domaće kompanije na izgradnji Surčin–Obrenovca.

Takođe, ja se nadam da ćemo mi u Budimpešti potpisati komercijalni ugovor za deonicu auto-puta Preljina–Požega. Zadatak naš dalje, na tome već radimo, jeste da isto domaće kompanije imaju polovinu ili da bar imaju 49% učešća. Nadam se da će moći kapacitetom to da postignu. Isto tako, kada govorimo bilo o kilometrima pruga ili kada govorimo o kilometrima modernizovanih pruga ili puteva izgrađenih itd., nije to pitanje da li pominjemo one koji su napravljeni ili koji se sada rade ili će biti izgrađeni, ali je tačno, i ne može od toga da se pobegne, da je bio veliki broj, da su bile godine, dakle gde su neki drugi bili na vlasti i dobijali ogromno poverenje građana, a ja mislim da je to ogromna odgovornost onih koji su bili na vlasti koji su gradili nula kilometara auto-puteva. I to je zaista tako. Nije bilo, dakle nije bilo izgrađenih auto-puteva.

Činjenica isto tako jeste da smo mi pustili određene kilometre auto-puteva i da se sada tim putevima vozi. Dakle, oni su u upotrebi, osim puta Ub–Lajkovac.

Takođe, nekoliko puta pominjete mesidžboksove. Možda je jednostavnije nekad da čovek stane iza toga pa kaže – ne govorim kroz mesidžboks, gde vam je rečeno da su „žuti“ sve uradili najgore.

Ne, nije stvar uopšte u tome, ali ja znam šta me je sačekalo u Ministarstvu, i ja znam kako su izgledali infrastrukturni projekti od 2001/2002. godine. Ja sam videla zaduženja, ja sam videla projekte, ja sam videla koliko novca je uzeto. Pa nismo se mi zadužili, nego neki pre nas. To nije mesidžboks, to je istina. Dakle, činjenica je da nismo imali završene koridore, da smo imali obećanje svih i uzete kredite za to.

I na samom kraju, dakle, Aleksandar Vučić je izabrani predsednik svih građana i građanki Srbije. Kao što je Vlada Republike Srbije Vlada Republike Srbije svih građana i građanki ove zemlje. Ali dozvolite, ili izvinite što sam samo podsetila da je SNS dobila to poverenje i da je SNS sa svojim koalicionim partnerima pobedila na izborima. Ja ne mislim da sam uradila neku lošu stvar ovde u Parlamentu.

Samo toliko. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Ovim bismo završili današnji rad.

Nastavljamo sutra u 10 sati.

(Sednica je prekinuta u 18.30 časova.)